

Голос України

Фото Олександра ГОРДІЄВИЧА (Укрінформ).

У Вінниці відкрито обласну дошку пошани, зведену за оригінальним проектом місцевого художника Олександра Попенка.

Побував у депутатах — і знову в судді?

Президент України Леонід Кучма наклав вето на закон про внесення змін до Закону «Про статус суддів», згідно з яким суддям, обраним народними депутатами, дозволялося повертатися на посаду після закінчення терміну депутатських повноважень чи після їх припинення.

За прийняття цього документа в червні нинішнього року проголосували 343 народні депутати.

ПРОЕКТИ

Київ настійно пропонує допомогу

Україна зацікавлена в участі наших підприємств у реалізації проектів з відбудови Афганістану. Цю тему обговорювали вчора на зустрічі глав МЗС України та Афганістану Анатолія Зленка і Абдулли Абдулли, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Під час спільної прес-конференції Анатолій Зленко заявив, що Україна запропонувала свої послуги Афганістану з відбудови електроенергетичної системи, шляхів і мостів, систем водопостачання, іригаційних систем та житла. Також обговорювалася можливість участі української сторони в будівництві трансафганського газопроводу, що, як плановано, пролягатиме по території Афганістану, Туркменістану та Пакистану.

(Закінчення на 7-й стор.).

Чернівецьке нафтогазове обладнання купуватиме Індія

Чернівецький машзавод, продукція якого добре відома в Іраку, Ірані та Об'єднаних Арабських Еміратах, отримав замовлення на постачання фасонних деталей для магістрального газопроводу з Ірану в Індію, в обхід Пакистану.

Як заявив генеральний директор ТОВ «Чернівецький машинобудівний завод» Віктор Сідляр, на чернівецьке обладнання є попит, а тому машинобудівники сподіваються отримати замовлення на відправку до Індії обладнання для чотирьох нафтопереробних заводів. Підписанню контракту сприяла участь менеджерів підприємства в нещодавньому візиті офіційної делегації України під головуванням Міністра закордонних справ Анатолія Зленка. Отож чернівецькі машинобудівники мають можливість утвердити свою присутність на нафтовому ринку Індії.

ЗАЛИШИЛИСЯ МОЗОЛІ ТА БОРГИ, проте справжній господар не здається

З фермером Іваном Беспалим та його синами наш редакційний «десант» зустрівся цієї весни під час Днів «Голосу України» на Чигиринщині. Згодом розповідь про фермера з'явилася на шпальтах парламентської газети. Іван Федорович поділився з журналістами своїми здобутками і негараздами. На жаль, друге набагато переважало перше. Взятий торік у банку кредит не вдалося погасити — надто низькі були ціни на хліб 2002 року.

За молочну продукцію також багато не вторгували. Тому борг у 600 тисяч гривень залишився каменем висіти на ший. Пішов навесні до Ощадбанку знов позичати — відмовили. Давайте, сказали, гарантії влади, бо нема вже чого у господарстві брати під заставу.

(Закінчення на 8-й стор.).

На знімку: у фермерському господарстві Івана Беспалого працює коваль Микола Алексеєнко.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Увесь мінімум до копійки

Кабінет Міністрів пропонує встановити прожитковий мінімум на наступний рік на рівні 356 гривень 04 копійки.

Про це після чергового засідання уряду сказав Міністр праці та соціальної політики Михайло Папієв. За його словами, **повідомляє УНІАН**, прожитковий мінімум для дітей до 6 років пропонується встановити на рівні 318 гривень 59 копійок (нині 307 гривень), від 6 до 18 років — на рівні 398 гривень 31 копійка (нині 384 гривні), для працездатних — на рівні 379 гривень 81 копійка, для тих, хто втратив працездатність, — від 280 гривень 32 копійок.

На тому самому засіданні уряд схвалив проект Трудового кодек-

У НОМЕР

су, який міністр Михайло Папієв охарактеризував як проект трудової конституції країни.

Відпочили, як мільйонери

Літні канікули більш як на мільйон гривень влаштували для юних мешканців Нетішина профспілковий комітет Хмельницької АЕС та міська рада. Із 5,6 тисячі учнів міста майже чотири з половиною оздоровились у таборах, санаторіях, будинках відпочинку. Практично всі діти, що перебувають на диспансерному обліку через хронічні хвороби, поправили здоров'я. Не забули про школярів і з малозабезпечених та неблагополучних родин. А ще — спеціальна відзнака для

267 юних обдарованих нетішинців. Міська рада виділила для них п'ятнадцять тисяч гривень, повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.

Тролейбус для соціального курсу

Серійний випуск тролейбусів нової моделі ТН-6 розпочав Південний машинобудівний завод у Дніпропетровську. Цей тролейбус на зупинках спроможний опускати сіддці та корпус передніх входних дверей до самісінької землі. Щоб можна було легко піднятися в салон з дитячою коляскою чи інваліду на своєму інвалідному візку, інформує наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО.

МИР ВАШОМУ ДОМУ!

Сім'я

▼

10, 15

О! ТБ

Програма телебачення

▼

11—14

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до законів України «Про державну виконавчу службу» та «Про виконавче провадження»

▼

16—19

ПОЛІТ-ФОРМАЦІЯ

Підтримка... із застереженнями

Леонід Кучма готовий підтримати ідею виборів президента парламентом у разі потреби. Про це глава держави заявив журналістам у Новгороді-Сіверському (Чернігівська область).

При цьому він нагадав, що виступає за обрання президента народом і наголосив, що в реалізації конституційної реформи «готовий іти назустріч настільки, наскільки готові йти опозиційні сили».

Крім того, Леонід Кучма заявив, що в рішенні питання перебування на посадах державних службовців, які досягли граничного віку — 65 років, буде керуватися законом. «Якщо це не подобається парламенту — будь ласка, внесіть зміни, я цей закон підпишу», — сказав глава держави.

На запитання журналістів щодо чуток про можливу відставку київського голови Олександра Омельченка з посади голови Київської міської державної адміністрації з огляду на досягнення ним 65-річного віку Кучма відповів: «Стежте за пресою». (Закінчення повноважень Омельченка у зв'язку з до-

сягненням ним 65 років стосується лише посади голови Київської держміськ-адміністрації). У свою чергу, Олександр Олександрович заявив, що обіймає посаду «по праву і за законом».

«У мене одна відповідь на це запитання — кожен має діяти відповідно до Конституції і закону. Якщо ми поважимо свою державу, то необхідно поважати закон, працювати за ним і жити», — наголосив він під час прес-конференції, відповідаючи на запитання журналістів з приводу своєї можливої відставки.

Як зазначив секретар Комітету Верховної Ради з питань державного будівництва і місцевого самоврядування народний депутат Борис Безпалий (фракція «Наша Україна»), розмови про можливу відставку О. Омельченка у зв'язку з досягненням ним 65-річного віку «за межі чуток вийти не можуть».

Б. Безпалий нагадав, що оскільки посада міського голови Києва є виборною, то на неї не поширюється віковий ценз.

Менше буде ажіотажу й розколу в суспільстві

Лідери фракцій і груп більшості підтримують відкликання президентського законопроекту щодо змін у Конституції і розробку парламентсько-президентського варіанта такого законопроекту.

Керівник фракції СДПУ(о) Леонід Кравчук вважає, що Президент пішов на це для того, щоб політична реформа відбулася.

Л. Кравчук повідомив, що вже ознайомився з новим законопроектом і що цей документ ДОКОРИННО відрізняється від депутатського і президентського законопроектів, раніше направлених до Конституційного Суду. «Це дійсно парламентсько-президентський варіант, у якому основні акценти ставляться на створенні нової системи влади».

У новому законопроекті запропоновано, щоб парламентська коаліція формувала уряд, Кабінет міністрів за поданням прем'єр-міністра призначав глав обласних адміністрацій і керівників усіх органів центральної влади. Згідно з законопро-

ектом, президента обиратиме парламент у 2006 році.

«Це буде і дешевше, це буде і зручніше, і нічого обирати всенародно президента, якщо в нього обмежені повноваження», — переконаний Л. Кравчук.

Лідер фракції «Аграрії України» Катерина Васьук вважає, що в погодженого законопроекту «більше шансів пройти через Верховну Раду, тому що головна його мета — зміни структури влади в Україні, вдосконалення влади». За її словами, до кінця цього тижня депутати фракції аграріїв зберуться для обговорення запропонованого законопроекту і підтримають пропозицію про обрання президента парламентом. «Менше буде ажіотажу навколо виборів президента, менше розколу суспільства, менше коштів витратиться і спокійніше пройде процес передачі влади, а отже, вона буде стабільнішою», — робить висновок депутат, повідомляє «Інтерфакс—Україна».

Прощавай, балон, газопровід є у нас

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

12-та річниця незалежності України назавжди запам'ятається Марії Михайлівні Малишевій та Ніні Іванівні Бучко, які мешкають у будинку на вулиці Калича в Балаклаві. Пенсіонерки (колишні рибачка та вчителька) отримали справді царський дарунок від держави. Жодної копійчини не довелося їм заплатити ні за газопровід, ні за нову пічку — за все сплатила держава. Дотепер жінки були змушені купувати скраплений газ по 48 гривень за балон. І вистачало його на місяць-півтора. А віднині, згідно з лічильником, що теж встановлений безплатно, блакитне паливо коштуватиме їм лише 2—3 гривні на місяць.

Одразу в шести будинках по вулиці Калича, а це 25 квартир, до Дня незалежності пекли пироги на природному газі. За 2—3 тижня до газової магістралі під'єднають ще 22 квартири, де основні роботи вже завершено.

Газифікацію будинків депутат міськради Валерій Саратов вважає головним своїм завданням в окрузі. І намагається працювати так, щоб до завершення його депутатських повноважень всі будівлі старої Балаклави було газифіковано. Виборці вірять йому, люблять свого депутата — колишнього голову

Балаклавської держадміністрації, про що із задоволенням говорили на імпровізованому мітингу на честь видатних подій. І шампанське пили за рідну державу, за здоров'я депутата, за те, щоб усі їхні накази спромігся виконати. А щодо цього сумнівів немає, бо й жителі округу не сидять склавши руки. Велику допомогу депутатові надає Рада старої Балаклави, яку очолює Наталя Косміна. Кожного місяця 30—40 членів ради разом із депутатом обговорюють нагальні проблеми найстарішого куточка міста, де й живуть переважно саме ветерани. І колегіально вирішують, кому треба допомогти насамперед, а хто й зачекати мо-

же.

До Дня незалежності прийшов газ і в село Хмельницьке Балаклавського району. Просто на мітингу голова Севастопольської держадміністрації Леонід Жунько підписав розпорядження про надання ще 179 тисяч гривень для повного завершення робіт з газифікації села. Вже до нового року селяни забудуть, що таке вугілля та дрова. Хмельницьке — перший населений пункт сільської зони Севастополя, що отримав природний газ.

Світлана КАЛИНОВСЬКА. Севастополь.

На знімку: голова Балаклавської райради Микола Козлов та Ніна Бучко запалюють газ.

Фото автора.

Що заробили — те й поділили

Обласний бюджет, який було затверджено в розмірі майже 61,5 мільйона гривень, несподівано приніс хмельниччанам приємні сюрпризи. На позачерговій сесії обласної ради із задоволенням констатували: власні доходи перевищили заплановані на 1,2 мільйона. Багатими джерелами виявилися надходження від видачі ліцензій на впроваджен-

ня певних видів діяльності та право на торгівлю алкогольними і тютюновими виробами, інші додаткові платежі. До того ж майже два мільйони гривень надійшло до обласного бюджету із державного для встановлення визначених законом норм мінімальної заробітної плати.

Отож депутати вирішили одразу з користю

розпорядитися додатковими грошима. Вінківський, Деражнянський, Кам'янець-Подільський і Новоушицький райони зможуть отримати додаткові субвенції в розмірі півтора мільйона гривень. Ці території особливо потерпіли від спеки і неврожаю, кошти вкрай необхідні для закупівлі насіння і проведення осінньої посівної.

Як зазначив голова облради Анатолій Овчарук, збільшення видатків бюджету майже на чотири мільйони гривень — це не паперові показники, а реальні гроші, котрі вже найближчим часом почнуть надходити за призначенням і працюватимуть на економіку краю.

Ірина КОЗАК. Хмельницький.

ФОТОФАКТ

Фото Володимира САМОХОЦЬКОГО (Укрінформ).

Уряд почав готуватися до підбиття 10 вересня підсумків виконання програми Кабінету Міністрів за перше півріччя. Про це повідомив під час відкриття засідання Кабінету Міністрів Прем'єр-міністр України Віктор Янукович. На його думку, підбивати підсумки діяльності доцільно в кожній галузі, підкреслюючи водночас і позитив, і негатив.

ВИСТАВКИ

У книжці — минуле, сучасне, майбутнє

У Національній парламентській бібліотеці розгорнуто виставку «Держави славна назва — Україна». На ній експонуються книжки, газети, журнали: від старих раритетних видань до останніх новинок друкарської індустрії.

Частина експозиції знайомить із столицею України. Тут і минуле, і сучасне міста, персоналії, пов'язані з ним.

Лева частка колекції — видання, що містять відомості про політичний устрій держави, зокрема її лідерів, а також відносини України зі світом.

Ольга СИДОРУК.

Комітет Верховної Ради України з питань будівництва, транспорту, житлово-комунального господарства і зв'язку висловлює глибокі, щирі співчуття президенту акціонерної судноплавної компанії «Укррічфлот» Миколі Антоновичу Славою з приводу смерті його дружини

Ніні Михайлівни.

Проект «МС». Біле зробити чорним

АНОМАЛІЇ

Цей вражаючий документ за умови цілковитої конфіденційності передав до редакції представник структур, що відстежують подібні речі за специфікою своєї діяльності. Називається документ «План рг-супроводу проекту «МС». «МС» — це запорізьке підприємство «Мотор-Січ», що працює в сфері авіабудування. Суть названого проекту полягає в повній дискредитації цього підприємства та його продукції, так само, як і в руйнуванні іміджу Київського АНТК ім. Антонова, тобто, по суті, всієї нашої авіаційної промисловості. Мета антиукраїнської кампанії проста: перекачати надані на програму Ан-70 гроші на виробництво інших літаків. Людину, яка передала нам викладений нижче документ, спонукала зробити це недавня й небачена досі істерія довкола Ан-70, що розгорнулася в Росії напередодні відкриття авіасалону «МАКС-2003». Що ще раз підтвердило: проти української авіаційної промисловості ведеться справжня війна.

Із документа

Мета

● Довести економічну та політичну неспроможність проекту запуску в Україні в серійне виробництво літаків Ан-70 і Ан-140 та перспектив участі Росії у реалізації цього проекту.

Завдання

● Сформувати громадську думку негативного характеру стосовно перспектив виробництва Ан-70 і Ан-140 на Україні, за умов необхідності підтримання власної авіаційної галузі...
● Сприяти формуванню професійних референтних груп переконаності у фінансовій та технічній необґрунтованості проекту та відсутності вигоди для Росії, у такий спосіб протидіяти підписанню не вигідного для Росії контракту з українською стороною.

Як свідчить документ, мета нинішньої кампанії — переконати в неспроможності українського авіапрому представників адміністрацій президентів України та РФ, парламентаріїв, представників урядів та регіональних органів влади двох країн, центральних та регіональних бізнес-еліт, фахівців. У плані названо й російські ЗМІ, через які планувалося здійснювати цю акцію, деякі філіали російських газет в Україні тощо. За нашими даними, на проплату «інформаційних послуг» було надано майже 1,5 млн. доларів США. Нижче подаємо тези, якими творці плану забезпечили ЗМІ, обрані знаряддям для дискредитації українського літакобудування. Загалом такої «аналітики» — аж 22 пункти. Ми не коментуватимемо їх тут — на деякі звинувачення вже не раз давали компетентні відповіді вітчизняні спеціалісти. А інші настільки абсурдні, що й коментувати немає чого. Хочемо лише звернути увагу на те, що кампанія, яка має місце в російських ЗМІ, та «аргументи», що в її рамках висуваються, цілком відповідають змісту отриманого нами документа.

Із документа (тези)

● *Плани серійного випуску літаків Ан-70 і Ан-140 за участю української компанії «Мотор-Січ» загалом і в цілому безперспективні у зв'язку з неможливістю для України вийти на ліквідний ринок збуту, оскільки українські виробники не зарекомендували себе як надійні виробники авіаційної техніки. Прикладів двох катастроф літаків Ан-70 це доводять. Найважливіша частина літака — двигун — також українського виробництва. Саме в них полягає головна причина невдачі проекту.*
● *Продукція «Мотор-Січ» не має міжнародних сертифікатів. Отже, її експортний потенціал дорівнює нулю. Зарубіжні корпорації, що активно просуваються на ринок СНД, обладнують свої повітряні судна двигунами безпосередніх конкурентів «Мотор-Січ».*
● *Із газети «Труд» (13.08.2003): «Головні претензії стосувалися двигуна нового літака, що, як стверджують у Головному штабі ВПС Росії, не відповідає міжнародним вимогам. Тож ні в Європу, ні в США його не пустять. До того ж сьогодні Росії вдалося створити дешевшу й суто вітчизняну машину того самого класу Іл-76МФ...»*
Справді, найпотужнішим джерелом інформації, що дискредитує Ан-70, стали вищі чини російських ВПС. Можна лише здогадуватися, що стимулювало їхню гіперактивність. Названі й анонімні джерела старанно поливали спільний проект брудом, не забуваючи нахваляти при цьому Іл і пропускаючи, природно, той очевидний факт, що Ан-70 та Іл-76МФ — машини, призначені для виконання різних завдань, тобто аж ніяк не «того самого класу».

Із документа (тези)

● *На думку спостерігачів, цей проект не що інше, як легалізоване вилучення галузевих капіталів із країни. Деякі депутати мають намір ініціювати прокурорську перевірку певних обставин можливого контракту.*
● *Росія має підтримати власний авіабудівний комплекс. Сформульовані звернення провідних авіабудівників до уряду РФ у рамках реструктуризації авіаційної промисловості. Росії бракує коштів для реалізації власної програми літако-*

будування. Тому вона має спрямовувати всі резерви на піднесення власних авіазаводів...

Із газети «Известия» (27.07.2003): «ВПС Росії мають намір відмовитися від подальшої участі у програмі створення російсько-українського військово-транспортного літака Ан-70т на користь вітчизняної машини Ту-330. Причиною можливої відмови військові називають нестачу грошей (майже \$50 млн.) та невисоку надійність літака Ан-70. Тим часом 22 листопада Держежда планує обговорити питання про виділення 190 мільйонів рублів на фінансування програми створення Ан-70 у федеральному бюджеті на 2003 рік».

Раніше, в квітні, група російських конструкторів, керівників авіазаводів та фахівців надіслала листа міністрові оборони Сергію Іванову з рекомендацією припинити розробку Ан-70 за рахунок коштів Міноборони РФ. Автори листа висловлювали «тверду впевненість», що всі спроби допрацювати Ан-70 не мають сенсу, оскільки «об'єктивні технічні передумови поліпшення характеристик літака відсутні». І, мовляв, украї низький рівень надійності літака в цілому і двигунів зокрема не дає змоги без шкоди для безпеки польотів проводити його подальші випробування.

Із документа (тези)

● *У разі запуску проекту з «Мотор-Січ» все одно будуть потрібні додаткові джерела фінансування на оснащення конструкторських бюро, переозброєння виробничого потенціалу тощо.*
● *Українське ВАТ «Мотор-Січ» не має не лише передових, а й відносно сучасних виробничих потужностей. Користується застарілим обладнанням, що може бути задіяне на постачання для парку старих машин радянського періоду. І цей ринок з часом має об'єктивну тенденцію до природного зниження...*
● *З наявного негативного досвіду в ряді випадків цільові кошти під конкретні спільні програми використовувалися і витрачалися українською стороною не за прямим призначенням, а іноді й зовсім розкрадалися.*
● *«Мотор-Січ» найближчим часом опиниться у кризовому фінансовому стані, якщо врахувати, що 70% припадає на моделі, фактично витіснені з основних авіаринків Росії та низки зарубіжних країн.*
Зрозуміло, що жодних конкретних підтверджень або ж пояснень цих «тез» автори плану не додають. А навіщо? «Підтвердженням» у таких випадках служать круглі суми, за які розміщується «заказуа». Є в документі і оригінальніші, ніж викладені вище, ідеї — дискредитація керівництва «Мотор-Січ» і навіть теза про причетність до нібито лобіювання проекту деяких українських опозиційних сил (вочевидь, остання теза була призначена для сприйняття її офіційною українською владою). Президент України Леонід Кучма, проте, ще в квітні на прес-конференції у Києві висловився так: «Вважаю, тут немає жодної часточки, що стосувалася б техніки чи економіки, це чиста політика, і мені набридла ця політика з боку Російської Федерації». Глава України заявив, що має намір вимагати особистого втручання Путіна, сказавши йому: «Або ви приймете рішення на вищому рівні і припините безплідні розмови, або давайте працювати разом». Справді, така розмова відбулася трохи згодом у Ялті, і Путін, хоча і з деякими застереженнями, тоді заявив: Росія підтримує продовження роботи над Ан-70. Утім, на керівництво ВПС Росії і на інтенсивність кампанії з дискредитації українського літакобудування офіційна позиція Кремля особливо не вплинула — істерія, що спалахнула напередодні «МАКС-2003», яскраве тому підтвердження.

Із документа (тези)

● *Апарати Президента й уряду неохоче коментують перспективи проекту, що цілком може свідчити про його згортання. Деякі депутати Державної думи підготували текст звернення до уряду про економічну неспроможність і недоцільність проекту. Період розв'язання торговельних та економічних відносин з країнами СНД на рівні особистих дружніх стосунків глав держав скінчився...*
На авіасалоні, що недавно відбувся, українські авіабудівники виступили успішно. Звісно, жодних інцидентів, якими лякали публіку деякі російські чини та багато мас-медіа, не сталося. Ан-70 замість запланованих трьох хвилин літав сім. Подейкують, вплинула присутність Володимира Путіна. Нині антианівська істерія трохи вщухла. Можна, проте, не сумніватися, що крапку не поставлено, адже завдань акції ще не досягнуто, Росія від участі у проекті не відмовилася. Отож, далі буде?

Володимир МИХАЙЛОВ.

Колаж Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ЗАКОНОДАВЕЦЬ

«Устиг» накоїти до 12 серпня — амністують

НОВА НОРМА: Верховна Рада ухвалила Закон України «Про амністію» і у такий спосіб укотре за роки незалежності виявила акт милосердя до тих, хто оступився.

ЦЕ ОЗНАЧАЄ, що, як і в попередні роки (окрім 2002 р., коли амністії в Україні не оголошували), в рамках цього гуманного акту на певну категорію осіб, які вчинили злочини, чекає:

- 1) повне звільнення від призначеного судом покарання;
- 2) часткове звільнення від призначеного судом покарання;
- 3) повне звільнення від кримінальної відповідальності.

Застосування кожного з цих заходів обумовлено певними критеріями, залежно від: характеру (тяжкості) вчиненого злочину; соціально-демографічних особливостей осіб, які вчинили злочини; стадії притягнення винного до кримінальної відповідальності (досудове розслідування справи, розгляд її в суді, відбування покарання); частки відбутого покарання.

Так, повністю звільняються від відбування призначеного судом покарання (і позбавлення волі, і інших покарань, не пов'язаних з позбавленням волі) особи, засуджені за: 1) умисні злочини, за які законом передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк не більш як п'ять років; 2) необережні злочини, за які законом передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк не більш як десять років. Однак цей вид амністії поширюється не на всіх засуджених за такі злочини, а лише на визначені у ст. 1 цього закону вісім категорій осіб, у т. ч. на: 1) осіб, які на момент вчинення злочину були неповнолітніми; 2) жінок і чоловіків, які мають неповнолітніх дітей або дітей-інвалідів; 3) вагітних жінок; 4) жінок віком понад 50 років та чоловіків віком понад 55 років; 5) жінок і чоловіків, які мають батьків віком понад 70 років, а також батьків — інвалідів першої групи, які потребують стороннього догляду, за умови, що в цих батьків немає інших правозадатних дітей; 6) ветеранів війни; 7) інвалідів I—III груп, а також хворих на певні тяжкі захворювання (туберкульоз, онкологічні хвороби тощо); 8) учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС та потерпілих від Чорнобильської катастрофи.

Крім того, повне звільнення від відбування покарання у вигляді тримання у дисциплінарному батальйоні буде застосоване до військовослужбовців, засуджених до такого виду покарання вперше за злочини невеликої та середньої тяжкості.

Зазначені особи підлягають звільненню від покарання незалежно від того, яку частину призначеного судом покарання вони відбули на момент набуття чинності цим законом.

Закон передбачає можливість звільнення від подальшого відбування покарання осіб, які вчинили і більш тяжкі злочини. Але таке звільнення залежить від фактичного відбування ними певної частини (половини або третини) призначеного судом покарання та тяжкості злочину (у будь-якому випадку злочин не може бути особливо тяжким).

Часткове звільнення від призначеного судом покарання (скорочення наполовину невідбутої частини покарання у вигляді обмеження волі та позбавлення волі на певний строк) поширюється на осіб, які не підпадають під повне звільнення від покарання і які були засуджені: 1) за необережні злочини (з відбуттям покарання у колоніях-поселеннях); 2) за умисні злочини (з відбуттям покарання у колоніях-поселеннях і відбули половину призначеного їм покарання); 3) до обмеження волі (з відбуттям покарання у виправних центрах і відбули не менше третини призначеного їм покарання); 4) за умисні злочини, за які законом передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк не більш як п'ять років, або за необережні злочини, за які законом передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк не більш як десять років.

Повністю звільняються від кримінальної відповідальності особи, які підпадають під дію ст. 1 закону (підлягають повному звільненню від покарання), але справи яких на момент набрання чинності цим законом перебувають у провадженні органів дізнання, досудового слідства чи не розглянуті судами.

Закон (ст. 7) визначає коло осіб, до яких амністію застосовано бути не може з підстав, зокрема: призначеного покарання (довічного позбавлення волі); тяжкості вчиненого злочину (є перелік таких злочинів); попередньої неодноразової судимості за умисні злочини; попереднього застосування до особи певних кримінально-правових пільг (умовного засудження, відстрочки вироку) або застосування до неї протягом 1993—2003 рр. амністії і вчинення нею нового злочину. Традиційно закон передбачає положення, відповідно до якого амністію навіть за наявності підстав для цього не може бути застосовано до осіб, які злісно порушують режим у період відбування покарання.

За даними Держдепартаменту з питань виконання покарань, з місць позбавлення волі за амністією може бути звільнено до 10 тисяч засуджених та ще до 20 тисяч знято з обліку кримінально-виконавчих інспекцій (ті, хто звільнений був достроково раніше, засуджені до громадських чи виправних робіт).

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ, що застосування амністії є винятковою прерогативою суду. Дія цього закону поширюється на осіб, які вчинили злочини до дня набрання ним чинності включно.

ДЛЯ ДОВІДКИ: закон прийнято парламентом 11 липня 2003 р. Він набрав чинності з 12 серпня ц. р. і підлягає виконанню протягом трьох місяців. З повним текстом цього закону можна ознайомитися в «Голосі України» за 12 серпня ц. р.

Микола МЕЛЬНИК, доктор юридичних наук.

Анатолій БЕНЬ, оглядач «Голосу України».

Радіофобією не пахло

СКАНДАЛ

Наш Суд здивувати позовом чи скаргою вельми складно. Але народний депутат Андрій Деркач, як на мене, таки спромігся, подавши скаргу на Кабінет Міністрів, яку, за повідомленням «Інтерфаксу-Україна», задовольнив Печерський районний суд Києва. Але в який спосіб, у Печерському райсуді коментувати відмовилися, попри офіційний запит редакції.

Але про все спочатку. Безпрецедентні слухання по суті скарги Андрія Деркача розпочалися ще 14 серпня цього року. Народний депутат звинуватив Кабінет Міністрів у повному складі, бо вочевидь знає, звідки ноги ростуть. Як-не-як, а він — заступник голови Комітету Верховної Ради з питань ПЕК, ядерної політики та ядерної безпеки, а від червня минулого року по липень нинішнього посідав пост голови Наглядової колегії Національної атомної енергогенеруючої компанії (НАЕК) «Енергоатом», яка контролює розвиток енергетики країни, зокрема і ядерну безпеку. Оскільки Наглядову колегію цього року розпустили, за словами Андрія Деркача, він втратив свій вплив на розв'язання проблем ядерної безпеки всередині системи, але може, природ-

но, захищати свої права в суді. І як народний депутат, і як громадянин. Отже, громадянин Деркач вважає, що уряд порушив його законні конституційні права, пов'язані з безпекою для життя і здоров'я, а також охороною навколишнього природного середовища. Якщо прибрати юридичну лексику та канцеляризми, підкріпивши сказане цифрами, то стає зрозуміло: йдеться про підсумки виконання Комплексної програми з модернізації та підвищення безпеки енергоблоків атомних станцій. Нагадаю, її розробили на основі Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» ще 1995 року, зате затвердили на урядовому рівні в серпні минулого, а отже, програму мали виконувати і цьогоріч. І виконували. 2 червня 2003 року Наг-

лядова колегія НАЕК «Енергоатом» (якої вже немає) констатувала, що в першому кварталі з 269 намічених заходів з посилення ядерної безпеки на АЕС виконано лише 9! На модернізації енергоблоків планували освоїти 23,3 мільйона гривень, а витратили 1,1 мільйона. Планували 34,8 мільйона гривень спрямувати на ремонтні роботи, а спрямували 13,8. І це не тому, що сиділи без грошей. Як зазначає у своїй скарзі громадянин Деркач, неабиякі кошти витрачали торік не за призначенням, простіше кажучи, на придбання автомобілів (500 тисяч гривень), нежитлових приміщень під офіси (26 мільйонів гривень) та інше. На переконання Андрія Деркача, не забували й про НАЕК, на кредити працівникам якої пішло 1,2 мільйона гривень і 1,7 мільйона — на списання кредиторської заборгованості. І він вказує у суді, що минулоріч заходи з підвищення безпеки експлуатації вітчизняних АЕС були виконані на 35,1 відсотка. У тім числі на Запорізькій АЕС — на 30,3, на Рівненській АЕС — на 34,4, на

Південно-Українській — на 48,3, на Хмельницькій — на 50 відсотків. І не дивно, бо, з'ясовується, НАЕК «Енергоатом» не має єдиної універсальної програми, яку можна взяти за основу, розробляючи заходи з поліпшення безпеки на тій чи тій атомній станції. А відтак кожен директор на свій розсуд створює свою програму, де заходи з підвищення безпеки підмінюють дрібні ремонтні роботи з продовження ресурсу обладнання та підтримки рівнів експлуатації наявних потужностей. Тепер згадайте перманентні зупинки енергоблоків на планові ремонти і спробуйте абстрагуватися від згадки про Чорнобильську трагедію. Важко. Печерський районний суд не запідозрив, що Андрій Деркач «страждає» на радіофобію. Не виключаю, що така підозра ще може виникнути в судах інших інстанцій, якщо уряд оскаржить висновки народного депутата. Але навіть якщо виникне така підозра, нікому від того не полегшає.

Сергій ВЛАД.

Фото Сергія СВЕТЛИЦЬКОГО (УНІАН).

Везучі, як неандертальці

Учора був історичний день у житті нашої планети — так зване велике протистояння Землі і Марса. Вони зблизилися на відстань 56 мільйонів кілометрів, що за космічними мірками зовсім небагато. Останній раз це сталося 60

тисяч років тому, коли Землю населяли неандертальці. Уночі Марс було добре видно як яскраву жовтогарячу пляму. А полярну шапку цієї планети можна було побачити навіть у простий бінокль, повідомляє Радіо «Свобода».

Приплив... книжковий ярмарок

Учора до причалу пасажирського комплексу Одеського морського порту пришвартувалося океанське пасажирське судно «Дулос», на якому розмістився величезний плавучий магазин книжкової продукції. З 28 серпня по 15 вересня німецький благодійний фонд «Хороші книги для всіх», власник судна, має намір реалізовувати тут свій освітній проект: відвідувачі зможуть придбати літературу англійською, українською та російською мовами — видання з мистецтва, науки, спорту, а також взяти участь у святкових вечорах «Дулос фієста», інших заходах. Одеситам, гостям міста цікаво буде й просто ознайомитися з цим чи не найстарішим у світі судном, спо-

рудженим ще в 1914 році. Довжина лайнера — 130 метрів, ширина — 16, водотоннажність — 8100 тонн. На його борту — близько 500 тисяч книг. Інтернаціональний екіпаж (а це понад 300 осіб з 40 країн) виконує свою місію безплатно, всі його члени — волонтери-християни. За час, відколи судно стало плавучим книжковим магазином, воно заходило в 400 портів 88 країн на всіх континентах, на його борт піднімалося понад 15 мільйонів осіб. В Одесі «Дулос» уже бував — у 1994 році. Тодішній успіх, сподіваються організатори книжкового ярмарку, нині буде примножено.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

ФОТОФАКТ

На Іллічівському заводі автомобільних агрегатів, який входить до ЗАТ «ЗАЗ», налагоджено великовузлове збирання автомобілів «Ланос», «Дачія», усього модельного ряду автомобіля «Мерседес».

Фото Олександра СЕРГОГО (Укрінформ).

Тролейбус маршрутці не товариш?

Понад 200 працівників комунального підприємства «Тернопільелектротранс», а це третина колективу, отримали попередження про скорочення. З 1 жовтня, якщо нічого не зміниться, вони поповнять лави безробітних. Під скорочення в основному потрапили кондуктори і ревізори. Щодня на маршрути виходить півсотні тролейбусів, переважно старих і розбитих. Вони не витримують конкуренції з більш як двома сотнями маршруток, особливо після зниження вартості проїзду в останніх до 50 копійок. І що з того, що електротранспорт екологічно чистіший і безпечніший вид транспорту? Керівники підприємства і міської влади (а «Тернопільелектротранс» — власність міста) пішли шляхом найменшого опору. Замість того, щоб оновлювати тролейбусний парк, врегулювати перевезення пасажирів електротранспортом і мікроавтобусами, вони вдалися до скорочення.

У цій справі є ще один нюанс — фінансовий, але, схоже, його ніхто не бере до уваги. За півроку тролейбусники заплатили понад 400 тисяч гривень податків, а для власників мікроавтобусів діє спрощена система оподаткування. Мабуть, хтось дуже любить їхні інтереси, якщо вигідний людям транспорт заважає, а небезпечні маршрутки заповнили вулиці міста. Проти скорочення працівників «Тернопільелектротрансу» виступають профспілки: обласна рада профспілок та галузевий обком профспілки звернулися до керівників міста та області з вимогою не допустити цього.

Марта ЛІТИНСЬКА. Тернопільська область.

ВІСТІ З ПОЛТАВЩИНИ

Будеш, батьку, панувати...

30 серпня виповнюється 100 років із часу встановлення в Полтаві пам'ятника Івану Котляревському, автору іскрометної «Енеїди» та душевно-ліричної «Наталки Полтавки». На початку минулого століття ця подія переросла у справжнє національне торжество, за всю історію місто не знало такого пишного свята. В урочистостях взяла участь, вважай, вся Україна, серед когорти знаменитостей — Леся Українка, Панас Мирний, Василь Стефаник, Ольга Кобилянська, Микола Лисенко, Олена Пчілка, Михайло Старицький, Борис Грінченко, Микола Садовський, Іван Карпенко-Карий, Марко Кропивницький... Прикметно, що монумент споруджено коштом громади, а виконав його безплатно скульптор Леонід Позен. До ювілейних урочистостей Полтава готується широко й відкрито: плануються ціла низка заходів, а головне, безсумнівно, — це увага земляків і гостей до народного поета й драматурга, якого тут люблять, пам'ятають і шанують.

Час новосілля

Три службових новосілля водночас справив колектив Кременчуцького центру №3 електрозв'язку полтавської дирекції «Укртелекому». Щоправда, урочисті входини відбулися не в новозбудованих приміщеннях, але кожне з трьох відділень «Телекомсервісу» — в центрі міста, нагірній частині та житловому масиві Молодіжний — тепер не впізнати: за дизайном і зручностями для клієнтів такі установи зв'язку в регіоні ще треба пошукати. Відтепер кременчужани і гості міста мають змогу одержати повний набір послуг системи телекому, а також скористатися Інтернет-кафе, банкоматами тощо. Свій подарунок зв'язківці приурочили до Дня незалежності України і 60-річчя визволення наддніпрянського міста від фашистських загарбників.

Гарантують порядок «Українські козаки»

Таку назву має добровільне громадське формування з охорони порядку за місцем проживання, створене в мікрорайоні Лашки, віддаленому районі Кременчука, перше й поки що єдине у наддніпрянському місті. До його складу ввійшли 32 особи, серед яких 20 мисливців, котрі мають дозвіл на зброю. Вже перші результати діяльності «козаків» викликають повагу: розкрито 18 злочинів, затримано 320 порушників, виявлено 8 точок самогоноваріння тощо. Цілком зрозуміло, що без «направляючої і організуючої» ролі органів внутрішніх справ загін самооборони не лише не добився б позитивних результатів, а й навіть не зародився б. В урочистій обстановці представники МВС вручили новітнім дружинникам комплекти форменого одягу, посвідчення й табельну зброю, засоби зв'язку. До речі, на базі цього загону створено й кінний патруль, котрий залучають у разі виникнення надзвичайних ситуацій та під час чергування у важкодоступних місцях.

Григорій ГРИНЬ.

▼ Полтавська область.

Нова сила

...Координаційна рада засідала у Великому Бичкові

САМОВРЯДУВАННЯ

— Великий Бичків для Рахівщини все одно, що Петербург для Росії, — кинув жарт Юрій Берінде, сільський голова сусідньої Білої Церкви, де живе більшість румунів.

У жарті — частка істини. Під час першої світової війни російські війська дісталися Закарпаття, а у Великий Бичків зайшли кубанські козаки. Гуцули кубанців зустріли з радістю та допомагали підводами і волами. Коли ж козаки відступили, солдати австро-угорської армії, як пише в історичному дослідженні «Таким життя творили люди» Василь Попович, 600 бичків'ян «загнали» у школу і там жорстоко катували та мордували за симпатію до російської армії і «зраду святостефанівської корони». Трьох односельців — Михайла Бри-танюка, братів Михайла і Дмитра Під-малівських — повісили.

Пам'ять про трагедію селяни закар-бували у народній творчості:

*Летів ворон понад Бичків
Та й загубив перце...
Кладуть повороз на шию,
Аж морозить серце.
Летів ворон понад Бичків
Та й сумно закрявав.
Коли вішали їх бідних,
Не один заплакав.
Як повісили руснаків,
Кати поставали
Та ще себе «напам'ятку»
Сфотографували.*

Знімок справді зберігся: троє одно-сельців висять на шибеницях і на їхньо-му фоні позують браві вояки. Не публі-куємо його з етичних міркувань.

На минулих виборах селищним голо-вою бичків'яни обрали пані Одарку Зеленко. І що дивно, на безальтерна-тивній основі.

— Добра добувши, корашого не шу-кай, — коментує цей факт голова рай-ради Микола Беркела.

У пані Одарки — складна доля. За-молоду поховала чоловіка. Залишилася сама з двома синами. Коли молодший виріс до юнака, провела і його в остан-ню путь.

За радянських часів працювала сек-ретарем селищної ради. Згодом кілька років пізнавала в Чехії смак заробітчан-ських хлібів, але й досвіду набиралася. Отож іншого голови бичків'яни не ба-жали. Однак і кандидатка мусила мати неабияку відвагу в серці...

На багатьох будинках селища ще й досі видно, до якої лінії дійшла вода. Тиса тоді піднялася на 6 м 31 см. Загалом постраждало 377 домогосподарств, або кожне сьоме обійстя села. Позноси-ло мости, розмило дороги.

— Дякуючи Богові, біду потроху за-лікували, — каже пані Одарка. — Дуже держава допомогла. Усім потерпілим до одного виплачено компенсації. Збудо-вано і відновлено багато мостів, відре-монтовано дороги, укріплено береги...

Розмовляємо на подвір'ї сільського музею. Селищний голова продовжує:

— Коли зійшла вода, тут на метр за-лишилося намулу з піску і каміння. Уявляєте, що це була за робота?..

Уявити було важко, дивлячись на музейне подвір'я: зелені килими моло-дїй трави та розкішні чорнобривці.

Мабуть, тому й розмова на коорди-

наційній раді почалася з... культури на селі.

Голова райдержадміністрації Михай-ло Даскалюк, якому все це настільки близьке, як сорочка на тілі, бо до ни-нішньої посади працював головою рай-ради, каже:

— Якщо з освітою та охороною здо-ров'я поступ відчуваємо — ліквідували заборгованість у зарплаті, працюють школи, лікарні, дитячі садки, влітку ді-тей оздоровлюємо, то з культурою важ-ко. Навіть клуби не у всіх селах є. На мізерну зарплату бібліотекаря чи куль-тпрацівника хіба хтось піде? Та й не од-ним клубом нині культуру міряти.

На столі пані Одарки лежить невеличка брошура. Напис: інформаційний бюлетень. Дізнаємося, що у Великому Бичкові мешкають 9420 осіб. У селищі чотири дитячі садки. Їх відвідує 140 ді-тей, яких доглядають 32 вихователів та нянь. У трьох загальноосвітніх школах, школі-інтернаті 270 педагогів навчають 1714 учнів. Є поліклініка, стаціонарне відділення на 50 ліжок, «швидка допо-мога», де працюють 125 медиків — ліка-рі, молодший персонал.

У селищі — 2200 пенсіонерів, 305 ба-гатодітних сімей, п'ятеро сиріт, 13 інва-лідів війни, 43 вдови загиблих військо-вослужбовців, 10 реабілітаційних грома-дян і навіть 10 чорнобильців.

У бюлетені є ще безліч необхідної ін-формації про соціальний склад бич-ків'ян, промислову та підприємницьку діяльність у селищі, розмір заробітної плати, розвиток торгівлі та послуг тощо.

Унаслідок повені гірське село Кобилецька Поляна було відрізане від світу. Перший пишний коровай сільський голова пані Євдокія Павлюк приготувала для мостобудівників.

Є навіть поіменний список місцевих поетів, художників, різьбярів.

— Це вже культура, — гортоаючи до-відничок, мовила сільський голова Ко-билецької Поляни Євдокія Павлюк.

— Дякуючи комп'ютеризації сільра-ди, — задоволено каже пані Одарка, — ми такі інформаційні бюлетені оновлю-ємо кожного півріччя.

— На жаль, — зауважує голова рай-ради Микола Беркела, — похвалитися цим можуть лише у Великому Бичкові. Завдяки підприємцям, що діють на те-риторії селища. Решта колег пані Одар-ки про комп'ютери можуть тільки мрі-яти. Однак це ж не вихід... Сільські ради досі залишаються прохачами.

Свого часу в селі виконавчу владу уособлював голова колгоспу, законо-давчу — голова сільради. Секретар пар-торганізації пильнував ідеологію. Так було скрізь. Тепер усі струмки стікають-ся до сільського голови: економіка, за-кон, ідеологія.

Селищна рада — це ніби та само ма-ленька держава з усіма її повноважен-нями і функціями. Понад 11 тисяч та-ких маленьких держав розсипані по ве-ликій Україні, які очолюють сільські голови, демократично обрані своїми громадами.

— Це — нова сила, — переконаний Микола Беркела, — яка тільки на шля-ху до власного усвідомлення. Ми ж ли-ше декларували самоврядування. Як гарний звук. Є десь там на Заході, хай і у нас буде... І лише тепер самоврядні принципи, відображені законодавчо, вкорінюються у життя та свідомість.

Прикро, що не навчаємо самоуря-довців. Нехтуємо досвідом минулого, коли при обкомах і ЦК були партійні школи. Нині обходимося семінарами. А навчання вкрай необхідне. Стаціонар-не, хоча б на кілька місяців з відривом від виробництва.

Пані Одарка повідомила, що у Вели-кому Бичкові утворено житлово-кому-нальне підприємство. Є екскаватор, асенізатор, а начальник комунальної служби має власну машину, якою і ви-возять сміття.

— Поталанило тим громадам, які ма-ють за сільських голів жінок, — зробив висновок колега із села Кваси Василь Дімиш.

Розмова спалахнула, як багаття від рвучкого подиху вітру.

— Найбільший сміттевоз у районі — Тиса та її притоки, — кинув репліку невгамовний Білоцерківський голова Юрій Берінде. — Але ж у кожному селі має бути сміттевоз. Як карета «швидкої допомоги». Та про це можна тільки мрі-яти. Як і про комп'ютерні центри. Тоді й культура буде інша.

Комп'ютери і сміття не зовсім ужи-валися поруч, та коли дискусія вщухла, голова райдержадміністрації Михайло Даскалюк сказав, що він уже внутріш-ньо прийняв рішення.

— Задіяти комунальні служби хоча б на 2—3 села. За графіком. Раніше був у районі «Сількомунгосп», тепер його нема. Треба повернути — знайти у бюджеті тисяч 150, — завершив мірку-вання керівник району.

Сільські голови розмірялися. Відшу-кати б кошти та здійснити грошову оцін-ку землі. Для Великого Бичкова — це 30 тис. гривень. Щоб кожне село мало свій генеральний план, це ще по 30 тис. гри-вень. Пані Одарка окремо мріє про теле-фонну станцію, з якої можна було б дод-звонитися хоча б до Ужгорода, не кажу-чи про Київ. А пані Євдокія Павлюк, су-мовито глянувши на колег, мовила:

— Я серед вас — найбагатша. Маю оклад 140 гривень та 23 роки вислуги держслужбовця. Разом аж 380 гривень.

Почулося гірке зітхання:

— Хто придумав таку платню у сіль-радах — 95 або 100 гривень?

— Нічого, — озвався сільський голо-ва села Кваси. — Скоро всі розбагаті-мо. Слухайте радіо, дивіться телебачен-ня. На Закарпатті грізною хмарию ту-ризм насувається. Звичайний і «зеле-ний».

На хвилину запанувала пауза. Розмову про туризм продовжимо наступного разу.

Анатолій КАРАСЬ,
Іван ГУДЗОВАТИЙ.

АКТУАЛЬНО

І хліб, і сіль — з односельцями

Темна хмара сунула з поля і загрожувала зірвати освячення кургану, який мешканці Дунаївців на-сипали перед селищем як оберіг. Зібралось багато од-носельців та гостей.

Фото Тетяни ШУХАНОВОЇ.

У Дунаївцях три з половиною тисячі мешкан-ців. Напередодні селищного голову Анатолія Ку-харенка застерігали: хоч би не сталося міжкон-фесійного конфлікту під час освячення. Правос-лавних більше, ніж католиків. Чи не посваряться ксьондз з батюшкою за право освятити символ-оберіг? Але голова був спокійний. Серед грома-ди утверджуються злагода і порозуміння. Для цього й він не шкодує сил та енергії. Навіть від-мовився від звабливої пропозиції очолити один з партійних осередків у районі. І хліб, і сіль хоче ділити з односельцями.

У Дунаївцях вирувало свято. Діти розважалися на недавно придбаних атракціонах, вулиці пов-нилися гомоном родин та веселим сміхом това-риських компаній.

— Так і має бути, — вважає селищний голова. — Не завжди дунаївцям у вихідні сапати барабо-лю та громадити сіно.

Анатолія Кухаренка обрали селищним голо-вою вдруге. — Але якщо ось ці калюжі на доро-зі залишаться, більше не оберуть, — жартує він.

Про власні досягнення розповідає неохоче або каже: прийшов «на готове». Та для того «готово-го» — добитися, щоб жмеринський відділок Пів-денно-Західної залізниці встановив прийнятну ціну за воду — 57 копійок за куб, а накопичені борги списав — довелося багато начальницьких порогів оббивати.

Коли Кухаренко став головою, Дунаївці одра-зу увійшли до Асоціації міст України і взяли курс на «міський рівень комуналки». Створили власне комунальне підприємство, почали «вдягати» в асфальт сільські вулиці. Передусім голова прагне захистити незахищених: малозабезпеченим сім'ям доплачують по 30 гривень з бюджету сіль-ради.

Милосердю голова селищної ради вчився у свого батька, священника. Цього вчить і свою доньку Інну, яку за доброту та допомогу безпо-мічним у Дунаївцях називають матір'ю Терезою.

— Школу самоврядування я проходив у Хмельницького міського голови, нині покійно-го Михайла Чекмана, який був на версту попе-реду своїх сучасників. Засвоював уроки й київ-ського мера Олександра Омельченка з його простим правилом: «Часто ми не мери, ми — двірники».

Місія «двірника» обертається співпрацею з підприємствами, які розташовані на території Дунаївців. Селищний голова вважає несправед-ливим, що на Хмельниччині право реєстрації підприємців перебрала на себе районна рада, «бо так треба», хоча району цього ніхто не делегував.

— Найбільшою проблемою для селищного го-лови є недобудований спорткомплекс та житло-вий будинок, що перебувають на балансі комбі-нату хлібопродуктів. Коштів для завершення ро-біт в останнього немає, а Кухаренкові кажуть: «Візьмеш це на свій баланс — посадиш селище».

А спорткомплекс дунаївцям украй потрібний. Тому й виношує думку голова довершити справу народною толокою. І вірить, що люди його під-тримають.

Сам він колись був спортсменом-десятибор-цем. Свого часу навіть здобув перше місце з ме-тання диска на чемпіонаті юніорів соціалістич-них країн.

— Тепер прагну, щоб спорт допоміг уберегти юнь від наркотиків, СНІДу, алкоголю. Тому й уболіваю за цей чужий нібито недобудований спорткомплекс.

У будні і свята громада на чолі зі своїм ліде-ром утверджує у своїй маленькій «державі» прин-ципи справедливості, милосердя, злагоди.

Віра ШПИЛЬОВА,

Хмельницька область.

На знімку: Анатолій Кухаренко завжди в людському вирі.

Великий Бичків славиться народними ансамблями, духовим оркестром, сімейними дуетами, дитячим хором «Крок до зірок», які всебічно підтримую селищний голова пані Одарка Зеленко.

«Я не збираюся підказувати українцям, за кого їм голосувати»

Нещодавно гостем редакції «ГУ» був Надзвичайний і Повноважний Посол Великої Британії в Україні Роберт БРІНКЛІ. Він ознайомився з нашою газетою, технічними можливостями, поспілкувався з журналістами. Останні, звичайно, скористалися нагодою поставити гостеві кілька запитань.

— Пане посол, щойно ви спеціально їздили в Житомир, щоб відвідати спільне українсько-британське підприємство. Чи є сьогодні СП з британськими інвестиціями настільки унікальним явищем в Україні, що посол витрачає час на його відвідання?

— Справді, спільних українсько-британських підприємств сьогодні не так уже й багато. Власне, як і інших — брак інвестицій є відомою проблемою, за час незалежності України їх назбиралосядесь доларів 100 на душу населення. Тоді як, приміром, у сусідній Польщі — 2—3 тисячі. Водночас для забезпечення майбутнього процвітання й підтримки економічного зростання Україна потребує набагато більше інвестицій, і не лише з Росії.

Британських інвестицій з часу набуття Україною незалежності і до сьогодні — близько 500 млн. доларів. За офіційною українською статистикою, ми посідаємо серед інвесторів третє місце. А підприємство, яке я відвідав у Житомирі, виробляє сталеві конструкції для будівництва. 2—3 роки тому місцевий завод металоконструкцій був банкрутом, але британська компанія «Ward

Building Systems» (третя за потужністю у своїй галузі в Європі) відродила підприємство, поставила нове обладнання, провела реконструкцію й навчання працівників. Створено 200 робочих місць, люди отримують гарні зарплати, до місцевого бюджету надходять податки. Завод уже окупає себе. Але місяці три тому несподівано виникли питання з приводу власності на підприємство, розпочато судову справу. На жаль, складається враження, що в Україні вже існує певний шаблон: приходить іноземний інвестор, створює СП, вкладає гроші, але коли підприємство починає приносити прибуток — постають схожі проблеми. Це, звісно, не сприяє залученню в Україну нових інвестицій. Адже такі компанії, як «Ward Building Systems», є піонерами в Україні, а інші потенційні інвестори пильно стежать за тим, як вони тут працюють і що з того виходить. Британський уряд, зі свого боку, теж зацікавлений у збільшенні наших інвестицій в Україну й розширенні торгівлі, отож перейма-

ється проблемами британських інвесторів. Тому я їздив до Житомира. Свого часу британський прем'єр був змушений навіть писати листа до Президента Кучми з приводу схожих з житомирськими непорозуміннь на право власності на Полтавську нафтогазову компанію. На щастя, та історія закінчилася добре — внаслідок судових процесів питання було вирішено на користь інвестора, британської компанії, яка тепер планує розширити свою діяльність в Україні.

— Наскільки такі ситуації, незадовільний інвестиційний клімат впливають на підтримку українських євроінтеграційних устремлінь європейськими країнами?

— Вплив є, але не можна сказати, що це безпосередньо пов'язано. Більшість урядів, так само як і британський, роблять усе для того, щоб захистити інтереси своїх компаній. Але є і більш широкий інтерес у тому, щоб українська економіка була відкрита для підприємств звідусіль, щоб бізнесмени могли прийти сюди й робити бізнес на рівних умовах з вашими компаніями. Це є основним принципом Світової організації торгівлі, а також Угоди про партнерство і співробітництво між Україною та Європейським союзом. І ситуації, приміром, така, про яку ми щойно говорили, аж ніяк не змінюють позиції України в переговорах про інтеграцію до ЄС. Думаю, багато моїх колег-послів з інших країн Євросоюзу могли б навести приклади, схожі

на житомирський. Це дуже шкодить іміджу України.

— Однак такі проблеми в Україні не лише у зарубіжних компаній, а й в українських. Це, звісно, погано, та це проблема зростання, ще не встановлено правила ведення бізнесу взагалі. І так буде не завжди. Чи не повинні зарубіжні бізнесмени усвідомлювати це й замислитися: якщо вони не прийдуть на цей ринок зараз, то потім уже може бути пізно?

— Думаю, в інтересах насамперед України викоринити недоліки якнайшвидше. Бо коли ваша держава звертається до ЄС і просить визнати її країною з ринковою економікою, укласти угоду про асоційоване членство або коли каже про бажання вступити до Світової організації торгівлі, то і ЄС, і СОТ розглядатимуть саме ту ситуацію, що є в Україні сьогодні. І питання полягає в тому, які реформи має провести Україна для виправлення становища.

— Пане посол, до слова про ЄС і про імідж: серед експертів і аналітиків часто можна чути думку, що з усіх найвпливовіших членів Євросоюзу Велика Британія чи не найскептичніше ставиться до перспектив приєднання України до нього. Наскільки такий імідж правдивий?

— Це зовсім не так. І, наскільки я знаю, вище українське керівництво по-іншому оцінює позицію Британії. Вона є одним з активних прихильників розширення ЄС і послідовно обстоює цей процес протягом останніх 30 років. Щодо України,

то саме британський уряд минулого року запропонував Євросоюзу приділяти більше уваги Україні та іншим країнам, які стануть його новими, після розширення, сусідами. Щодо членських перспектив, то Британія цілком поділяє ідею статті 49 Угоди про ЄС, де записано: будь-яка європейська країна, що має ринкову економіку й віддана демократії, може подати заявку на вступ до союзу. Іншою нашою чіткою позицією є диференціація. Європейські країни—сусіди ЄС повинні мати зовсім інші перспективи на членство в союзі, аніж неєвропейські. Ми також виступаємо за диференціацію серед сусідів-європейців: політика ЄС щодо конкретної країни повинна різнитися залежно від того, висловлює ця країна бажання приєднатися до союзу чи ні. А тут уже є можливість для України продемонструвати прагнення до реформ, розвитку демократії, судової системи, незалежності засобів масової інформації.

— Ви на своєму досвіді знаєте, що багато кому в Україні не подобається, коли посли іноземних держав, надто західних, починають розмірковувати про ситуацію зі становищем ЗМІ, рівнем демократії тощо. Чи має, все ж таки, посол право на публічну оцінку внутрішньої ситуації в країні?

— Мій уряд і уряди інших країн—членів ЄС базуються в своїй діяльності на відданості демократії й повазі до прав людини, свободи слова. Це є

основами Європейського союзу, головним напрямом його зовнішньої політики, і не лише щодо України, а скрізь у світі. Такий підхід не є британським, його поділяють усі наші партнери. Тут немає нічого спільного із втручанням у внутрішні справи. Пам'ятаю, коли ще за часів «холодної війни» йшли переговори з укладення Заключного акта на Конференції з безпеки та співробітництва в Європі, то мали місце тривалі дебати між СРСР та його союзниками й іншими державами. Представники СРСР казали: ви не маєте права говорити про те, який у нас стан демократії або прав людини, бо це втручання у внутрішні справи! Але, зрештою, вони змушені були погодитися з тим, що це не внутрішні справи, а універсальні цінності, і тому про порушення їх говорити можна. Отож я, як британський посол в Україні, не збираюся підказувати українцям, за кого, приміром, їм голосувати, за яку партію чи політика. Але я з моїми колегами маю намір говорити, що для майбутнього України як члена європейської сім'ї дуже важливо дотримуватися «сімейних» стандартів. А якщо, скажімо, конкретно вести мову про вибори — то вони мають бути чесними й вільними, люди повинні мати можливість дізнаватися зі ЗМІ про різні точки зору й погляди різних політичних сил та робити свій власний вибір.

— Дякуємо за розмову.

ФОТОФАКТ

Економіка Бутану є однією з найменш розвинених у світі. Дев'яносто відсотків населення цієї країни живе з сільського господарства та лісництва. Жінки на знімку вручну збирають траву для домашніх тварин.

Фото Рейтер.

Японці почистили Джомолунгму

Команда японського альпініста Кена Ногучі під час чотирьох «сміт-тезбірних» експедицій на Еверест, перша з яких відбулася 2000 року, збирала і опустила до підніжжя майже вісім тонн відходів.

Лише кисневих балонів було зібрано 423. Крім того, на схилах Джомолунгми знайшли старі намети, сумки, кон-

сервні банки, газові балони, мотузки, що їх залишили підкорювачі найвищої у світі вершини. Було знайдено навіть один труп, ідентифікувати який не вдалося. Його поховали біля підніжжя Евересту.

Частину із зібраного на схилах сміття виставлено в одній з токійських галерей.

Пенсіонер зажадав «довідку про життя»

88-літній бельгієць зажадав видати йому «довідку про життя» після того, як на його ім'я помилково виписали свідоцтво про смерть. Насправді цей документ з'явився в зв'язку зі смертю 91-літнього пенсіонера, якого також звали Андре Девот. Через це тезці покійного не виплачували армійську пенсію та ще й

він дізнався, що його банківський рахунок заморожено. Трохи раніше його дочку сповістили про те, що номер соціальної страховки її батька закритий. Після короткого розгляду вони разом відвідали мера Зедельгема, який вибачився перед Андре Девотом і видав йому «довідку про життя».

Останній шанс

В Австрії розпочалася акція «Останній шанс», спрямована на виявлення і передачу суду колишніх нацистських злочинців, що проживають в альпійській республіці. За інформацією про місцезнаходження колишніх членів СА і СС, а також військовослужбовців вермахту, винних у злочинах проти людства, буде виплачено винагороду в 10 тис. доларів. Як повідомляє РІА «Новости», з такою ініціативою виступив єврейський Центр Симона Візенталя (Єрусалим). Центр узяв на себе і фінансові зобов'язання.

ФОТОФАКТ

За довге 500-річне життя Давиду (роботи Мікеланджело) довелося пережити багато що. Проте останньою краплею стали кислотні дощі. Давид не витримав і почорнів. Тепер реставратори гадають, як відмити йому голову.

Фото Рейтер.

Що б це значило: в тому чи іншому вигляді бути присутнім?

На майбутньому саміті «Україна—Європейський союз» триватиме обговорення перспектив надання Україні асоційованого статусу в ЄС. Про це заявив Міністр закордонних справ України Анатолій Зленко, відповідаючи на запитання журналістів під час прямої телефонної лінії в уряді. «Звичайно, питання про асоціацію буде в тому чи іншому вигляді присутнє. Гадаю, що цьому питанню

приділятимемо увагу і у плані дій, і під час саміту «Україна—ЄС», що пройде 7—8 жовтня», — нагадав глава українського МЗС. «Ми ставимо перед собою конкретне завдання — перехід від партнерства і співробітництва до асоційованого членства», — підкреслив він. План дій ЄС розробляє з кожною країною—сусідом майбутнього розширеного Євросоюзу.

Київ настійно пропонує допомогу

(Початок на 1-й стор.). За словами Анатолія Зленка, сторони обговорили і перспективи співробітництва у військово-технічній сфері. «Ми знаємо, що афганська сторона раніше і тепер

потребує відповідного військового обладнання, амуніції, що їх Україна готова надати». У свою чергу, Абдулла Абдулла заявив, що Афганістан вітає участь українських підприємств у

відбудові країни. Кажучи про перспективи двостороннього співробітництва у військово-технічній сфері, міністр зазначив, що «Афганістан також потребує допомоги в роз-

мінуванні протипіхотних мін». За підсумками переговорів підписано протокол про співробітництво між зовнішньополітичними відомствами двох країн.

Відправка нелегалів

Днями сорок шість китайських нелегальних іммігрантів було відправлено з київського аеропорту Бориспіль до Пекіна. Як по-

відомив заступник директора департаменту охорони кордону Державної прикордонної служби Борис Марченко, кошти на пе-

реправлення нелегалів надало китайське посольство у Києві. Диппредставництво зв'язалося з родичами іммігрантів, котрі, власне, і

зібрали гроші на зворотні квитки. Кожен з них коштує близько 550 доларів. Завдяки тому, що витрати з відправлення узяло на себе посольство Китаю, Україна заощадила майже 400 тис. грн. Як зазначив Борис Марченко, іммігранти майже півроку перебували на утриманні Державної прикордонної служби, адже встановити їхню національність та громадянство вдалося не відразу.

Загалом, як повідомляє «Інтерфакс-Україна», в пункті утримання нелегальних мігрантів Державної прикордонної служби України перебуває більш як 400 осіб. 2 вересня буде відправлено на батьківщину ще 43 громадяни Китаю, які нелегально перетнули кордон України.

На фото: український прикордонник супроводжує депортованих громадян Китаю через прикордонну зону в київському аеропорту Бориспіль. Усі вони потрапили в Україну нелегально.

ФОТО УНІАН

Добре вже те, що зібралися

Учора в Пекіні почалися шестисторонні переговори, мета яких — знайти вихід із так званої ядерної кризи. Міжнародні оглядачі гадають, що переговори навряд чи будуть успішні. Однак сам факт зустрічі породжує певний оптимізм. Мало того, напередодні саміту представник офіційного Сеула заявив, що коли вдасться домовитися про дату наступних переговорів, пекінську зустріч можна буде назвати успішною. Нагадаємо, що ситуація загострилася в жовтні 2002

року. Тоді США заявили, що КНДР веде секретні розробки ядерної зброї. У відповідь Пхеньян вигнав із країни інспекторів МАГАТЕ і вийшов із Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Тепер США наполягають на повному згортанні ядерної програми Північної Кореї. У свою чергу, Північна Корея, побоюючись воєнних дій з боку США, наполягає на підписанні пакту про ненапад із Вашингтоном. Представники Пхеньяна заявили, що доля переговорів — у руках США. Од-

нак, схоже, обидві сторони не готові йти на поступки. Крім США і КНДР, у переговорах беруть участь також Республіка Корея, Китай, Японія і Росія. Головна мета — переконати Пхеньян усе-таки згорнути свої ядерні програми. США вважають, що «умовити» КНДР вдасться, використовуючи політику ізоляції країни. Водночас Китай виступає проти санкцій і тиску на Пхеньян. Напередодні переговорів офіційні особи Північної Кореї також попередили,

що санкції проти країни фактично означатимуть оголошення війни. Своя позиція в Японії. Можливо, у рамках саміту відбудуться також двосторонні переговори між представниками цієї країни і Північної Кореї. Як повідомило японське агентство «Кіодо Цусін», очікують, що японська сторона має намір домогтися від Пхеньяна тривалого мораторію на випробування його балістичних ракет. Планують, що переговори триватимуть три дні.

«Колумбію» погубила недбалість керівництва

Основною причиною катастрофи шатла «Колумбія» 1 лютого цього року і загибелі семи астронавтів є недостатнє фінансування програм американського Національного аерокосмічного агентства (НАСА) і неефективна система керування космічними польотами. Такого висновку дійшла незалежна комісія,

яка розслідувала причини загибелі шатла, повідомляє «Асошіейтед прес». Автори доповіді нагадують громадськості, що дефекти в шатлі «Колумбія» було виявлено ще на старті, однак керівництво агентства не надало їм серйозного значення. Доповідь групи експертів, які працювали під ке-

рівництвом адмірала у відставці Гарольда Гемана, містить аналіз діяльності НАСА і чинників, що призвели до катастрофи. Комісія підтвердила, що безпосередньою причиною загибелі човника стала недосконалість системи термічного захисту під час посадки. Увійшовши у верхні шари атмосфери,

на висоті 60 кілометрів шатл загорівся і зруйнувався. За оцінкою комісії, удосконалювання потребує, у першу чергу, система забезпечення безпеки польотів. Автори документа вважають, що коли найближчим часом НАСА не зазнає фундаментальних змін, повторення трагедії неминучі.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Вашингтон

Знову без світла

Унаслідок грози більш як 200 тисяч мешканців Вашингтона і його передмість залишилися позавчора ввечері без світла. Зокрема, постраждали і вісім станцій метро, проте їх удалося перевести на запасні генератори. За свідченнями очевидців, на станції «Рок-віль» почалася тиснява, бо в її вестибюлі скупчилися сотні людей, які намагалися сховатися від урагану. Стихія, що обрушилася на Вашингтон та передмістя, спричинила збої в електропостачанні, внаслідок чого було вимкнено підсвічування дорожніх знаків і паралізовано рух кільцевою автотрасою в обох напрямках. На дорозі утворилася пробка довжиною сім миль. Через повалені на залізничні колії дерева було зупинено приміські потяги північного напрямку. За повідомленнями ЗМІ, внаслідок грози ніхто не постраждав. Однак часті спалахи блискавки призвели до лісових пожеж, які почали швидко розповсюджуватися через високу швидкість вітру.

■ Рим

ЄС посилить захист своїх кордонів

Італія, яка головує в Євросоюзі, готує пропозиції із захисту кордонів від нелегальних мігрантів. Їх мають погодити на вересневій зустрічі в Римі міністри внутрішніх справ єдиної Європи. За посилення захисту кордонів від нелегальних мігрантів активно виступають Італія, Німеччина, а також Іспанія та Греція. За словами прес-секретаря ЄК з питань юстиції і внутрішніх справ П'єтро Петруччі, «Німеччина перебрала на себе своєрідне керівництво охороною наземних кордонів. Іспанія та Греція відповідають за морські кордони. Італія має намір узяти відповідальність за аеропорти».

■ Тбілісі

Ідіть. І чим швидше

Офіційний Тбілісі наполягає на виведенні російських військових баз з грузинської території у «найстишліший термін», заявив голова комітету парламенту Грузії з оборони та національної безпеки Іраклій Батіашвілі. «Москва має виконати взяті в рамках Стамбульського саміту ОБСЄ в 1999 році зобов'язання щодо виведення своїх баз із Грузії», — наголосив парламентарій.

■ Тель-Авів

Торг доречний?

Глава Палестинської національної адміністрації Ясір Арафат заявив учора про готовність ужити заходів проти палестинських збройних угруповань за умови, що Ізраїль припинить завдавати ракетних ударів по території автономії.

■ Кігарі

Опозиція не вірить у поразку

Опозиція Руанди заявила, що не визнає вибори дійсними, бо вони проходили з порушеннями. Нагадаємо, що за нинішнього президента Руанди Пола Кагаме проголосувало 95 відсотків громадян. Його основний суперник — лідер опозиції Фаустин Твагірі-мунгу — одержав трохи більше 3,5% голосів.

■ Бомбей

Люди втомилися

Тисячі людей вийшли вчора на вулиці Бомбея, протестуючи проти нещодавніх терактів, які забрали життя більш як 50 осіб. Люди, вдягнені в чорне, у цілковитому мовчанні пройшли центром міста — від місця, де пролунав один із вибухів, до урядових будинків.

ФОТОФАКТ

Індія ще не отямилася від теракту в Бомбеї, як ось — нова трагедія. Учора під час релігійної церемонії у місті Насик у давці загинуло 40 осіб. Десятки дістали поранення.

Фото Рейтер

Залишилися мозолі та борги, проте справжній господар не здається

(Початок на 1-й стор.).

Однак держчиновники не поспішали надавати фермерові допомогу. Не наша, мовляв, це справа. Діють ринкові закони.

Як нині господарюєся нашому героєві? Чи вирвався він з полону скрути?

— Позички мені так і не дали, — одразу ввів у курс діла Іван Беспалий, який за літо ще більше схуд і обвітрився. — Хоч я їздив до самого Тігіпка. Щоправда, мене до нього не пустили. З порожніми кишеньками і досадою повернувся я у свою Галаганівку. Однак світ не без добрих людей. Допомогли і друзі. Під чесне слово позичили гроші, пальне. На складчину фермер обсявся. Замість озимини піднялися дружні сходи соняшнику та кукурудзи. Витримали вони травневу і червневу посуху. «А в липні мої лани «розбомбило», — вів далі Іван Федорович. — Пройшла така сильна злива з градом, що від більш як тисячі гектарів посівів уціліло лише гектарів триста...

— Вам відшкодують збитки від стихійного лиха? — запитала свого співрозмовника.

— За озимину вже «відшкодували», — махнув рукою. — Пропало 800 гектарів хліба. Нарухували за них сім тисяч гривень. Дев'ять гривень за гектар. Не гроші, а сльози. А за кукурудзу і соняшник ще не віддавали. Немає, кажуть, у таких випадках ще механізму повернення шкоди. Я ж ці посіви не застраховував. Бо потрібно було викласти величезну суму — 50 тисяч гривень.

І все-таки, попри природні катаклізми та суспільні труднощі фермер не втрачає духу та завзятого. «Землеробство, — казав, — вельми ризикована справа. Тому завжди потрібно бути готовим до сюрпризів і не розкисати. Головне — земля і люди є, прорвемося...»

Оптимізм Беспалого небезпідставний. Кілька сотень гектарів посівів технічних культур, які вистояли, мають гарні види на врожай. Добрий ужинок дають багаторічні трави. Господарство забезпечило себе сповна кормами. А ще ж буде силосування, закладання сінажу. Набирають вагу на різноманітному «меню» півтори сотні бичків. Тридцять корів, які утримуються в літньо-

му таборі, щомісяця дають відчутний прибуток. Тому фермер планує розширити тваринницьку галузь. Партнери із Світловодського маслозаводу, куди надходить галаганівське молоко, готові закупити для фермерського господарства високопродуктивних корів і поповнити дійне стадо. Договір з переробниками уже в роботі. Крім того, у планах Беспалого з синами — реконструкція ферми, щоб поставити на відгодівлю не менше тисячі голів худоби. Зупинка тут за отим довготерміновим і «довговимученим» кредитом, який господарі сподіваються одержати «від Тігіпка».

Радую Івана Федоровича нова культура, яку він перший почав вирощувати у районі. Це житниця, гібрид жита і пшениці. Вона, на противагу озимині, вистояла у морози, бездощів'я, буревії і тепер вирає на сонці добірним колосом. До того ж з одного паростка житниці викидає кілька десятків стебел. «Я не шкодую, — ділився Беспалий, — що заплатив за неї добрі гроші. Тонна насіння коштує п'ять з половиною тисяч гривень. Але це дуже пер-

Фото Олександра КЛИМЕНКА

Іван Беспалий з синами Миколою та Анатолієм.

спективна культура, високоврожайна і за вмістом білка перевершує пшеницю. Шкода лише, що її досі не внесено у державний реєстр...»

І ще про одне дізнався від Івана Федоровича. Старший його син, Микола, купив хату на хуторі Чернечому, основній базі господарства. Про-

понували йому будинок у Чигирині, та він відмовився. «На Чернечому моя земля, там я й буду з дружиною жити», — сказав на сімейній раді.

Коли я збиралася поставити крапку в цій розповіді, зателефонувала старшому Беспалому — чи не з'явилася ще яка новина в їхній родині.

«Є, та ще й яка! — схвилювано повідомив фермер. — У Миколіній сім'ї поповнення — 22 липня народився син! Сказали, назвуть на честь діда — Іваном!...»

Хай росте здоровим новий господар хутора Чернечого!

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Оренда угідь: кому вигідніше — громадянам чи юридичним особам?

ЗЕМЕЛЬНА АРИФМЕТИКА

Статистика і дослідження свідчать, що великі ферми США, яких нині понад 8 відсотків (157 тисяч) від загальної кількості і які виробляють 73 відсотки сільськогосподарської продукції на суму 144 млрд. доларів, щорічно збільшують свої угіддя за рахунок оренди. Передача землі в оренду саме їм поліпшує економічну ефективність її використання. Так, урожайність кукурудзи у великих господарствах становить 84 ц/га, а в малих — 64 ц/га, пшениці (відповідно) — 30 і 21 ц/га, картоплі — 380 і 235 ц/га. Досвід США доводить, що невеликі земельні ділянки не сприяють використанню переваг великотоварного виробництва, зокрема меліорації земель, сівозмін, агрохімії, високопродуктивної техніки.

В Україні орендне користування угіддями сьогодні є розвинутим правовим інститутом земельного права. Нормативними актами 30-х років минулого століття оренда сільськогосподарських земель була заборонена. З набранням чинності Земельним кодексом Української РСР 1970 року це положення поширено на всі землі. Проте перебудова економічних відносин, яка почалася ще у радянській період, земельна реформа в незалежній Україні відновили право оренди, надали йому нового змісту.

Згідно з ч. 1 ст. 93 Земельного кодексу України **право оренди земельної ділянки** — це засноване на договорі строкове платне володіння і користування ділянкою, яка необхідна орендареві для провадження підприємницької та інших видів діяльності. У цьому визначенні найважливіші складові оренди землі — виділення ділянки як об'єкта оренди, договірні підстави виникнення цього права, визначення терміну

дії оренди та її платний характер, належність орендареві лише правомочностей володіння і користування земельною ділянкою, її надання для здійснення інших видів діяльності.

Зазначена нормативна стаття, що присвячена оренді землі, є єдиною в сучасному земельному законі. Проте тут лише в загальних рисах визначено умови орендного землекористування. Детальніше відносини, пов'язані з орендою земельних ділянок, регулюються Законом України «Про оренду землі». Тож оренду угідь слід розглядати в контексті положень згаданого закону, інших нормативно-правових актів, прийнятих задля цього, які приведені у відповідність з вимогами Земельного кодексу. Тому в цих питаннях потрібно керуватися нормами Земельного кодексу України.

Відповідно до ст. 4 Закону «Про оренду землі» об'єктами оренди є земельні ділянки, що перебувають у власності громадян і юридичних осіб

України, територіальних громад сіл, селищ і міст (комунальної власності) та держави. Отже, для цього годяться земельні ділянки всіх суб'єктів права земельної власності. Тут немає будь-яких обмежень для їх надання в оренду. Важливо лише те, щоб ці ділянки належали на праві власності певним її суб'єктам.

Об'єктами оренди можуть бути земельні ділянки з насадженнями, будівлями, спорудами і водоймами, які розташовані на них, якщо це передбачено договором. Безумовно, будівлі та споруди можуть бути самостійними об'єктами орендних відносин, як майно або майновий комплекс. Ідеться про земельну ділянку як єдиний об'єкт оренди, на якій розташовані будівлі та споруди, які не є самостійними об'єктами, а орендується разом із нею. Складніша справа з орендою земельних ділянок з водоймами або лісонасадженнями. Незважаючи на пріоритетність положень земельного закону, у цьому разі необхідно враховувати ознаки водойм і лісових ділянок як самостійних об'єктів права, визначених водним і лісовим законодавством.

Не менш складною з точки зору правової бездоганності орендних відносин є оренда земельної частки (паю), оскільки за юридичними вимогами закону **вона не належить на праві власності громадянам-орендодавцям**. Тому

ч. 3 ст. 4 Закону «Про оренду землі» передбачає, що у разі передачі в оренду земельних ділянок громадянами, які мають право на земельну частку (пай) у недержавному сільськогосподарському підприємстві, місце їх розташування визначається з урахуванням вимог раціональної організації території та компактності землекористування відповідно до спеціальних землепорядних проектів, які затверджуються загальними зборами членів сільськогосподарського підприємства або зборами уповноважених, а в акціонерних товариствах — загальними зборами. Нині аналогічне становище складається з земельними частками (паями) громадян під час приватизації земель державних та комунальних сільськогосподарських підприємств згідно з вимогами ст. 25 Земельного кодексу до оформлення на них права приватної власності.

На 01.01.2003 р. площа переданих в оренду земельних часток (паїв) становить 22,1 млн. гектарів, або 5,5 млн. власників земельних часток із 6,7 млн. Законодавством визначено, що орендарями земельних ділянок сільськогосподарського призначення можуть бути юридичні особи, установчим документам яких передбачено ведення товарного сільськогосподарського виробництва, а також фізичні особи, які мають необхідну кваліфікацію або

досвід роботи в сільському господарстві.

Значення договору оренди

Використання орендованих земельних ділянок здійснюється на підставі договору, який укладається між орендодавцем та орендарем. Відповідно до ст. 12 Закону «Про оренду землі» договір оренди землі — це угода сторін про взаємні зобов'язання, згідно з якими орендодавець за плату передає орендареві у володіння і користування земельну ділянку для господарського використання на обумовлений договором строк. У законі визначено умови та порядок укладення договору оренди земельної ділянки, а також інші вимоги, без яких він не може мати юридичної сили.

У договорі обов'язково має бути зазначено: об'єкт оренди з визначенням місця його розташування та розміру; термін дії договору, розмір та форма орендної плати, терміни та порядок її внесення і перегляду; основне цільове призначення, умови використання і збереження якості землі; умови повернення земельної ділянки орендодавцеві, обмеження щодо її використання; покладання на одну зі сторін ризику випадкового пошкодження або знищення об'єкта оренди або його частини; відповідальність сторін, за згодою яких у договорі можуть бути наведені й інші дані, наприклад, про стан

землі, порядок виконання сторонами зобов'язань, застереження щодо обставин, за яких до договору можуть вноситися зміни, тощо. До того ж і головні, і додаткові умови договору не повинні суперечити вимогам закону. Відсутність хоча б однієї з істотних умов договору є підставою для відмови у державній його реєстрації або визнання його у встановленому законом порядку не дійсним.

На жаль, найбільше порушень під час укладення договорів оренди стосується визначення умов використання і збереження якості землі, не визначаються обмеження щодо використання земельної ділянки.

У Законі «Про оренду землі» закріплено й вимоги із оформлення договору оренди. Так, відповідно до ст. 13 він має укладатися у письмовій формі та **посвідчуватися нотаріально за місцезнаходженням земельної ділянки**. Невід'ємною частиною договору є план (схема) земельної ділянки. Закон передбачає також порядок укладення договору, який набуває чинності після його підписання сторонами та здійснення державної реєстрації.

Антон ТРЕТЯК,
доктор економічних наук,
віце-президент УААН;
Олександр СТРАТИЛАТ,
кандидат економічних наук,
заступник академіка-секретаря відділення аграрної економіки і земельних відносин УААН.
(Закінчення в наступних номерах газети.).

Військове містечко «на гражданці»

Жити у військовому містечку — особлива доля. Це життя в системі норм і правил, яких дотримуються свято й добровільно, як духовної обітниці. Слова присяги вимовляють воїни, а їхні домашні її приймають. Та й як інакше, якщо шлях до домівки — через прохідну, алеєю льотчиків і далі праворуч на алею штурманів.

Та тепер усе в минулому. Військове містечко перетворилося просто на житловий мікрорайон міста. Знято контрольний пункт, і нові мешканці скоро остаточно повирубують алеї. Бажаючих облаштуватися на цій території вистачає. Привабливий район: майже в центрі. Поруч із магістраллю і водночас на березі Південного Бугу. Та й самолюбство тішить, якщо хто налаштований романтично. Історичне місце, Центр бойової підготовки льотчиків морської авіації.

Армійська еліта, аси, що послужили й помоталися за військовий вік, уже в поважних чинах, викладали свою справу молодим і отримували скромне житло у військовому містечку. Квартири, як на нинішні мірки, непоказні. «Сталінки» — розкіш, а переважно — одноповерхівки. Та містечко впорядковували з любов'ю: спортзал, бібліотека, літній кінотеатр, дитячий майданчик, корти, альтанки і лавочки — все було у зразковому порядку. Випускники обов'язково саджали деревця, привозили з усіх флотів Союзу рідкісні рослини. За 73 роки території містечка перетворилася на справжній парк. Для південного степу — оаза і благодать у літню спеку, взимку — прихисток від вітрів. Загалом усе навколо радувало око, навіть убога квартирка — халабуда, та в раю.

Облаштоване, здавалося, навіки системне життя порушилося вмить. Військове містечко вивели з числа закритих. Мешканцям одноповерхівок, переважно вже відставникам, дозволили квартири приватизувати. А далі зрозуміло: приватну квартиру у фінському будиночку можна продати і придбати, нарешті, нормальне житло в будь-якому зручному місці. Нові власники купують, власне, не квартиру, а місце і одразу розпочинають реконструкцію на свій смак. Розростаючись вище і вгору, зводять на місці одноповерхівок палаци, вирубують дерева, обгороджують гранітом угіддя. Майновиті громадяни передбачливі: плани-схеми реконструкції погоджено з командиром частини, є гриф «дозволено» начальника КЕЧ Миколаївського району, є дозволи Заводського райвиконкомом і міськвиконкомом. Заходи не зайві, бо ніхто гаразд не знає, на чий землі облаштовуються ті, кому дозвіл видають. Начебто і місто ці землі до комунальної власності ще не прийняло, і Міноборони із держвласності їх не виводить. Тому в дозвільних

резольюціях є обов'язкове «згідно з чинним законодавством». А там спробуй розберись.

Поки військовики навчаються не літати, а тлумачити хитромудрі багатозначні закони, пронозливий грошовитий люд влаштовується вже й без дозволів зовсім. Гарнізон перетворився на будівельний майданчик: тут скрізь рубають, копають, зносять, вивозять. Від дитячих гойдалок і кортів і сліду не лишилося, спортзал і бібліотеку забито,

■ ■ ■

Нові власники купують, власне, не квартиру, а місце і одразу розпочинають реконструкцію на свій смак

■

на місці стадіону купи сміття. Звичний порядок порушився, втягуючи всіх у безладдя й чвари.

Колись хтось із мудрих сказав: якщо спробувати облаштувати людське співжиття на основі Христової Нагірної проповіді, людство відразу загине. Тому, либонь, з давніх давен люди вдосконалюють систему норм і правил існування своїх спільнот. Заклики до совісті братів безглузді, а якщо вони лунають дедалі частіше, значить, зламалася або не склалася система. Але хаос так само продуктивний. Вчені кажуть, що з нього виникла мудра система Всесвіту. Формується система життєоблаштування і в колишньому військовому містечку. Рік тому створено комітет самоорганізації населення мікрорайону Леваневський. У положенні про комітет визначено напрямки діяльності:

— збереження екологічної, соціальної, культурної, історичної значущості мікрорайону для міської громади;

— використання всіх законних можливостей для перетворення мікрорайону на куточок героїчної історії міста, центр героїко-патріотичного виховання;

— внесення пропозицій щодо доцільності розміщення на території мікрорайону нових об'єктів, оформлення документів для приватизації житла й земельних ділянок.

Пасивних у комітеті немає. Тому, визначивши завдання, комітетчики вибудували логічний алгоритм дій. Річ у тім, що дозволи на реконструкцію видавали і військові, і міські цивільні чиновники. Звичайно, за наших корумпованих часів виникли певні підозри зрозумілого напрямку. Та, дотримуючись святого принципу презумпції невинуватості, активісти комітету спробували з'ясувати у відповідних інстанціях, чиї вони є,

мешканці мікрорайону. Заступник голови комітету Олександр Арсентійович Донець на свій запит отримав торік у липні від тимчасового виконувача обов'язків головнокомандувача Військово-повітряних сил Збройних Сил України Л. Фурси відповідь такого змісту: «Будинки, вказані у вашому листі, передано до комунальної власності міста, виведено з обліку будинкоуправління військової частини А 1895 і приватизовано. Власники будинків проводять їх переобладнання згідно з дозволом на реконструкцію, виданим Заводським райвиконкомом міста Миколаєва від 11.05.01 № 126».

Трохи згодом, у вересні, на запит голови комітету Василя Котова відповів заступник міського голови: «Рішенням міської ради від 12.07.00 № 21/22 дано дозвіл на прийняття до комунальної власності території міської громади Миколаївської КЕЧ району, але й досі з боку Центру бойової підготовки не подано належного пакету документів, тому вказаний об'єкт НЕ Є комунальною власністю міста». До речі, й досі об'єкт не передано до комунальної власності.

Під час інтенсивного листування з'ясувалося, що ані місто, ані військовики розпоряджати-ся землями державної власності не могли. Але розпорядилися. В результаті паркани навколо палаців починаються за п'ять метрів від краю води. А згідно зі статтею 88 Водного кодексу України, ріка Південний Буг належить до великих річок і ширина прибережної захисної смуги має становити 100 метрів. «Будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, гідрометричних і лінійних), зокрема, баз відпочинку, дач, гаражів і стоянок автомобілів» у захисних смугах заборонено. Теоретично. Але має місце бути.

Зрештою в цій законодавчій дозвільно-заборонній чехарді розібра-

■ ■ ■

У результаті паркани навколо палаців починаються за п'ять метрів від краю води. А згідно зі статтею 88 Водного кодексу України, ширина прибережної захисної смуги має становити 100 метрів

■

Стало цілком зрозуміло, що корупцію (використання службового становища з метою особистого збагачення) наші законодавці не тільки не перепиняють, а й просто-таки передбачають і вибудовують у систему. Скажімо, законотворчий громадянин узяв дозвіл на прибудову в КЕЧ або міськвиконкомі. І одне, і друге — незаконне. А незаконослухняний громадянин прибудову спорудив без дозволу. Так

само незаконно. Це визнає міськвиконком, відповідаючи на запит депутата міськради: «Причиною допущених порушень стало те, що Заводським райвиконкомом було порушено ст. 41 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» в частині прийняття рішення, а також видання дозволів на реконструкцію без оформлення проектної документації».

Це визнає військова прокуратура у відповіді громадянинові Олександру Шемчуку: «Під час перевірки виявлено порушення вимог законодавства, що допущені командиром в/частини А 2488 та начальником Миколаївської КЕЧ району. За результатами перевірки на адресу вказаних посадових осіб військовим прокурором Миколаївського гарнізону винесено припис з вимогою негайного усунення порушень Закону».

Ну то що ж його робити? Командири військових частин надсилають офіційні повідомлення: «Вам заборонено реконструкцію (будівництво) житлового будинку. Продовження реконструкції (будівництва) можливе після оформлення відповідних документів згідно з чинним законодавством. Попереджаю, що в разі невиконання вами цієї вимоги командування частини буде змушене вжити адміністративних заходів і звернутися до суду».

Адміністрація Заводського району виявила самовільно розпочате будівництво, повідомила про те командирові військової частини і звернулася з проханням... встановити прізвища власників і подати їх до адміністрації Заводського району для притягнення до адміністративної відповідальності.

Отаке листування. Без відповідей і наслідків. Хоча ні, за шкоду, завдану доквітлю внаслідок будівельної діяльності, з фірми «Миколаївбуд» стягнуто рішенням суду 1203(!) гривні на користь Державного управління екології та природних ресурсів Миколаївської області. Жорсткий захід. Тільки мешканцям мікрорайону від того не легше.

Прибережна зона поступово «худне» — приватні володіння. Звичайно, їх буде узаконено. Прецедентів знесення не спостерігається. Впишеться дорога власність у систему, котра її захищає. А ось тим, хто чесно й совісно служив державі колишній та нинішній, право на пам'ять про славу доводиться захищати самотужки. Тепер уже «на гражданці».

Олена ІВАШКО.
Миколаїв.

ПЕРСПЕКТИВА

Який скаут та й не знає англійської

Віднедавня українські скаути у Шотландії часті гості. Члени шкільної скаутської організації столичної гімназії № 315 з поглибленим вивченням іноземних мов нещодавно повернулися із Глазго з міжнародного скаутського центру. Можливість другого рік поспіль відпочивати у скаутських таборах Шотландії дітлахи отримали завдяки підтримці одного з керівників міжнародного скаутського руху Арнольда Шмуллена.

— Співпраця, — розповідає Арнольд Шмуллен, — розпочалася торік. Я підтримав пропозицію українського благодійного фонду «Лелека» запросити до нас 24 українські хлопці. Відшукав фонд у Глазго, який погодився дати гроші. Дітлахи провели два тижні у скаутських таборах разом із шотландцями, а потім ще п'ять днів проживали в шотландських сім'ях. Нинішнього року я знову шукав спонсорів, демонстрував їм брошуру про перебування українців у таборах разом із шотландськими скаутами, переконував, що програму і цього літа варто повторити. В результаті до Глазго вдруге приїхали 24 школярі з України. Сподіваюся, що хлопчакі, повернувшись додому, розвиватимуть цей рух у вашій державі і, можливо, в недалекому майбутньому інтернаціональний скаутський табір буде організовано і у вас. Хочеться вірити, що такі міжнародні зустрічі у шотландських таборах, перебування українських хлопчаків у сім'ях сприятимуть взаємообміну культур. А наші дітлахи завдяки спілкуванню теж дізнаються дещо про Україну. Насправді ми у Великій Британії досить мало інформовані про вашу державу. Коли я, приміром, приходив у шотландську сім'ю і запитував, чи не хотіли б вони прийняти хлопчика з України, з Києва, то мене перепитували: «З Києва... Це з Росії?». Доводилося пояснювати, що це не частина Росії. Гадаю, такі контакти допоможуть громадянам Великої Британії зрозуміти, що Україна — незалежна держава з самобутньою культурою.

Задоволений відвідинами Шотландії школярами і директор гімназії № 315 Олександр Бірюк — дітлахи значно поліпшили свої знання англійської. В цьому загальноосвітньому закладі завжди шукають ефективні форми і методи роботи з учнями, нові зв'язки, які допомогли б колективу інтегруватися до європейського освітнього простору. Сіяти розумного, доброго, вічного створили справжню творчу майстерню, в якій із школярами працюють кваліфіковані фахівці, що сприяло досягненню значних результатів у навчанні та вихованні. Це не могли не помітити в управлінні освіти

Дарницької районної держадміністрації столиці, де порушили перед Головним управлінням освіти і науки Києва питання про зміну статусу із «спеціалізованої школи» на «гімназію з поглибленим вивченням іноземних мов». Втілення напередодні нового навчального року намірів у життя стало для педагогів і учнів тепер уже гімназії справжнім подарунком.

Галина КВІТКА.
Валерій ДРУЖЕНКО.

На знімках: під час вечора української культури в шотландському скаутському центрі директор столичної гімназії №315 Олександр Бірюк (в центрі) та лідери шотландського скаутського руху (зліва направо) Юан Вейр та Арнольд Шмуллен; прийом українських школярів у мерії Глазго.

Фото з архіву гімназії № 315 міста Києва. ▼

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

► **Імперія почуттів**
Усінні Олена і Сашко Котляренки з Киянки Чернігівського району відзначали скляне весілля — десять років спільного життя. П'ять із них Олександр буквально носить дружину на руках ...

До...

Олена: Позналилися ми з Сашком у кафе «Теремок». Пам'ятаєте, був такий казковий будиночок у міському парку? На дискотеці. Я танцювала. І відчуваю: хтось на мене дивиться. Дуже пильно. Повертаюся — якийсь симпатичний хлопець. Незнайомий...

Сашко: Олена була тоді особливо гарна. Тендітна, з чудовою фігурою. І танцювала так граціозно.

Олена: Я шість років танцями займалася. У нашій школі був хореографічний ансамбль...

Сашко: Ніби відчув: треба принаймні підійти і щось сказати. Навіть хвилини не вагався... Позналилися. І запропонував додому провести.

Олена: Мені Сашко одразу сподобався. Симпатичний такий. Я згодилася іти з ним додому. Він видався, до всього, надійним і порядним. А потім за-танцювалася, забула про все, за-говорилася з дівчатами. І лише вдома спохопилася й кажу мамі: «Уявляєш, такого хлопця зустріла... І от халепа. Як же тепер бути? Мабуть, ми більше ніколи не побачимося...»

Сашко: А я до двох годин ночі чекав Олену на зупинці. Навіть змерз. Але не образився. Чомусь подумав: все одно її знайду...

Олена: Я тоді навчалася у торговому технікумі. На практиці була в універмазі «Сіверсько-му». Тиждень через два після знайомства стою за прилавком і бачу: іде такий гарний юнак і усміхається до мене. Я спочатку Сашка навіть не впізнала, адже вночі, під світломузику, ми всі інакшими здаємося. А він раптом і каже: «Ви Оленка, так?..»

Сашко: Уявіть собі, через три дні я запропонував Олені одружитися.

Олена: Ага... Заходить до мене в магазин і каже: вийдемо на хвилинку. А потім зненацька: давай одружимося... Я й оговтатися не встигла. Але відчула себе такою

щасливою. Заусміхалася і кажу: «Я згодна»... Хоч тоді мені ще 18 тільки було. А Сашко, до речі, на п'ять років старший.

Сашко: Я сам чернігівський. Отож проводив Оленку до Киянки, а назад, бувало, 16 кілометрів пішки ішов. Уночі до вулиці Рокоссовського. І втома ніяка не брала.

Олена: Я до Сашка зустрічалася з одним хлопцем. Цілих вісім місяців! А тоді все вмить переінакшилося. Андрій потім до моєї мами приходив з букетом квітів. Просив, щоб поговорила зі мною. Проте розлучитися з Сашком я не могла. Це було вище усіляких сил... А він, до речі, теж із дівчиною зустрічався...

Сашко: Цілих п'ять років. До всього — одружитися пропонував. Але вона вирішила, що ще рано... А потім уже було пізно, бо в моєму житті з'явилася Оленка.

Олена: Ну от, одружилися. Я працювала продавцем. Навіть три місяці була за-магом.

Сашко: А я закінчив за-лізничне училище. Але працював муляром. Будував школи. В Ягідному і в Хмільниці. А тоді поїхав до Москви будівельником. Гроші заробляти.

Олена: Знаєте, я весь час мріяла побувати на Голубих Озерах (це в Ріпкинському районі). Саме Саша побув удома і поїхав до Москви. Мені так стало сумно. Тут моя менша сестра Таня й каже: поїхали з друзями на Голубі Озера, відпочинеш, розвієшся. Я погодилася. Було це у серпні, 16-го. Хлопці пішли збирати хмиз та дрова для багаття. А ми з Тетяною вирішили поплавати, хоча десята вечора вже була. Холодно. Я, між іншим, дуже пірнати любила. А там трамплін. Не дуже високий. От і пірнула...

Прийшла до тям я вже в Ріпкинській райлікарні. Мене Таня витягла з води, коли я виплила... Робила штучне дихання, як мог-

ла... І весь час кричала: «Люди! Допоможіть!».

Після...

Сашко: З'ясувалося, в Олені дуже травмовано хребет. До Чернігова могли не довести, тому вночі з області лікарів викликали. Але ті приїхали лише опівдні, назавтра.

Олена: У мене тоді щодня було по півпалати друзів. І Сашко приїхав одразу.

Сашко: Через два дні я зателефонував Олениній подрузі, а вона каже: дружина в лікарні. І не зізнається, що трапилося. Але я відчув: біда. Бо Оленка за два

дні до цього була цілком здорова і лікуватися не збиралася.

Олена: Сашко в Ріпках цілий місяць біля мене сидів. А коли вже додому виписали, поїхав до Москви розраховуватися з роботою.

Сашко: Як з'ясувалося, операцію Оленці зробили невдало. Отож у лютому піднявся високий тиск. І тоді її ще раз оперували.

Олена: І знову невдало. Тому утретє оперуватися їздила до Києва. Через два роки після травми... І всі ці п'ять років по-

МИР ВАШОМУ ДОМУ!

► **Мовою цифр**

Народження завдяки і всупереч

Нещодавно під час «круглого столу» «Як народити здорового дитину?» йшлося про збереження репродуктивного здоров'я жінок. Названо багато цифр, котрі насторожують. Судить самі.

Як свідчить статистика, лише 30 відсотків пологів можна вважати нормальними. У 12 відсотках пологів застосовують кесарів розтин. Рівень анемії серед вагітних підвищився майже вчетверо. А 28 відсотків немовлят вже при народженні мають різноманітні захворювання та відхилення від норми. На першому місці серед захворювань новонароджених — гіпоксія плоду (кисневий голод дитини), що в перспективі може призвести до порушень центральної нервової системи. На другому — вроджена гіпертрофія (затримка розвитку). Далі — вроджені вади, велика кількість яких

за умов вчасного втручання виліковується. Проблемою залишається медична допомога передчасно народженим дітям (4,5 відсотків від загальної кількості пологів). Такі діти потребують додаткових консультацій, медичних обстежень, високих технологій у процесі догляду.

Як повідомляє прес-служба Міністерства охорони здоров'я, тепер завдяки новим медичним технологіям українські фахівці можуть зберегти життя недоношеним та тяжкохворим немовлятам. Після оперативного втручання або курсу лікування дитина часто одужує, але уникнути інвалідності вдається не завжди. За даними МОЗ, у країні зареєстровано 143 тис. дітей-інвалідів до 16 років. І якщо десять років тому було 95 дітей-інвалідів на 10 тисяч дітей, то нині йдеться вже про 163 інваліди на 10 тисяч дітей до 16 років.

Підготувала Уляна СОФІЙСЬКА.

Влада любові

ряд зі мною Саша. Адже я навіть руками погано володію. Він мене і годув, і вмиває, і зуби чистить... Навіть з мамою у нас так не виходить: вона хвилюється, плаче, я теж. Ми дружно кличемо Сашу.

Сашко: До речі, батьки нам дуже допомагають. Адже я не працюю. У Оленки пенсія 90 гривень... Я навіть не оформляв відповідні документи з догляду. Грошей за це, уявіть, платять трохи більше п'яти гривень на місяць. Хіба що стаж би йшов...

Олена: Спасибі мамі й тату, ми три роки поспіль їздили до санаторію в Саки. Хоч путівки нам дали безплатно, але ж із собою треба брати пристойну суму — до Криму з порожнім гаманцем і не потикайся.

Сашко: Там ми познайомилися з подібними сім'ями. Подружилися. І зрозуміли: це теж нормальне життя. Просто так сталося, що людина прикута до інвалідного візка. І треба обов'язково боротися. Хоча коли ми приїхали до санаторію утретє, багато хто дивувався: як, ви все ще разом?

Олена: У нас удома є тренажер. Саша прив'язує мене до спеціального механізму. Тримає. І ми танцюємо під музику. А ще у спальні стоїть твердий медичний топчан. А угорі ремінь через усю кімнату, бачите? Це теж для занять.

Сашко: Олені стає краще після тренувань. З першим роком після травми і не порівняти. Звичайно, московська клініка Дікуля нам не по кишені. Там іноземці за місяць платять шість тисяч «зелених» (росіяни — дві тисячі). А курс лікування — три місяці. Та ми не здаємося. Надія не вмирає ніколи.

Олена: Ми як лікувалися в Саках, об'їздили весь Крим. Були в Херсонесі, Севастополі.

Сашко: І в Воронцовському палаці в Алушці. У нас цілий альбом фотографій.

Олена: А в Судаку до Генуезької фортеці дорога вгору і вгору.

Але Сашко довів мене і туди. І я бачила море з Дівочої вежі. Я хоч і маленька, але Сашко весь час мене піднімає, носить на руках... Тому, бачите, який він накачаний? Справжній атлет.

Сашко: Між іншим, ми дуже легкі на підйом (навіть якщо Олена трохи вередує, я її швидко заспокоюю). А тому розвіюватися їздило на Десну. Загоряємо. Купаємося вдвох.

Олена: На Новий рік Саша, сестричка Таня та її чоловік Рома влаштували мені свято під ялинкою на площі в Чернігові. Це було так красиво. Мені на якийсь момент здалося, що я така, як і раніше, без цього візка...

Сашко: А день народження?

Олена: 6 липня мені виповнилося 29 років. І святкували ми на Десні. Мої друзі поїхали туди раніше. Всю галлявину завішали кольоровими повітряними кульками. А вгорі ще й літери причепили: «З днем народження». Я почувалася невимовно щасливою. Не знаю, що робила б без батьків, Саші, Тетяни і Роми. Без своєї найкращої подружки Тетяни Андрійко — вона стільки для мене зробила. Нас усі люблять, провідують. А моя бабуса нещодавно у якихось шахраїв купила мені «масажер». За 20 гривень. А виявилось, що це звичайнісінький масажний електрогребінець.

Сашко: У нас є мрія — поїхати і цього літа в Саки. Хоча на район путівок, нам сказали, немає. Та для нас це дуже важливо, повірте.

Олена: Чому — поки що не скажемо. Просто є одна надія, один секрет. Щоб, не зважаючи ні на що, бути завжди беззастрешно щасливими.

***

Олена і Сашко проводжали нас аж за хвіртку. Її зелені і його сірувато-сині очі були втомлені. Але маленька долонька дружини надійно ховалася у великій чоловічій руці. Поряд, мов тихий янгол, стояло їхнє Кохання. А саме воно, як ви пам'ятаєте з казки, робить на світі найбільші дива.

Людмила ПАРХОМЕНКО. Чернігівська область.

Фото Сергія ХОМЕНКА.

Роки пролетіли, наче уві сні...

► Шлюб золотої проби

Ми, Валентина і Василь Стецаренки, передплачуємо «Голос України» давно. А прочитавши в одному з останніх випусків нарис про фронтове весілля родини Соколових, були зворушені до сліз. Життя цієї пари багато в чому нагадує наше. Різниця хіба що в тому, що ми служили в одному полку. 12 квітня 2003 року нашій родині виповнилося 60 років. Мені вже 80 років, Васи — 86. Виростили двох синів, маємо чотирьох онуків і двох правнуків. Звичайно, ми вже дуже старі, допікають хвороби. Але не сумуємо. Часто навідуємося в школу № 8 селища Дзержинського, де нас завжди радо зустрічають. Наскільки вистачає сил, обробляємо нашу присадибну ділянку.

Завжди і скрізь ми були разом, об'їздили весь Радянський Союз від Одеси до Владивостока. Я працювала в медицині. А Василько служив у десантних військах, має майже сто стрибків з парашутом. Сам він родом із Волгограда, але в 1956 році, після його демобілізації, ми виїхали до моїх батьків у Ровеньки. Але чоловік не шкодує про це, адже ми ду-

же кохаємося. І коли дивимося одне на одне, тільки дивуємося: не віриться, що ми такі старі і навіть наші сини — уже пенсіонери. Роки пролетіли, наче уві сні...

Надрукуйте наші фотографії. Можливо, нас упізнають товариші по службі.

Валентина і Василь СТЕЦАРЕНКИ.

На знімках: Валентина і Василь Стецаренки нині та у день фронтового весілля — 12 квітня 1943 року.

Фото
із сімейного альбому.

► Аптека на столі

Для краси

Морква — комора таких цінних компонентів, як вітаміни групи В, D, Е і К, фолієва кислота. В цьому овочі є також ефірні олії, залізо, магній, кальцій, фосфор та селен. Але особливо цінною робить морквину високий вміст бета-каротину, що перетворюється на життєво важливий вітамін А. Усі ці речовини й визначають діапазон можливостей овочу: активізує обмін речовин в організмі, гальмує процес старіння, сприяє росту волосся і нігтів, відбиває атаку так званих вільних радикалів (збудників раку) та інших шкідливих речовин. А ще піклується про здоров'я шкіри, посилює імунітет та поліпшує зір.

Для серця

Регулярна наявність бананів у раціоні допомагає подолати стрес, знижує ризик інсульту та інфаркту міокарда. Усе це завдяки вмісту в них калію. Дослідники уні-

верситету Сан-Дієго (Каліфорнія) встановили, що для повноцінного захисту організму необхідно щонайменше 2,4 г калію на день (достатньо одного банана на день). До того ж важливо, що банани не містять жиру та холестерину — двох чинників ризику виникнення серцево-судинних захворювань. А щоденне надходження калію в організм знижує ризик захворювання на рак.

Для шлунка

Хліб з борошна грубого помелу з висівками багатий на баластові речовини, які не лише важливі для підтримання перистальтики кишечника, а й підживлюють кишкову флору. Мільйони і мільйони цих бактерій, що селяться в кишечнику, вирішують важливі завдання у процесах травлення і захисту від збудників хвороб. Особливо корисними представниками кишкової флори є бактерії молочної кислоти — середовища, в якому чужі бактерії стають нежиттєздатними.

► Темні алеї

До відділу міліції зателефонувала жінка і сказала, що кілька годин тому бачила, як по платформі приміського залізничного вокзалу йшла худенька дівчинка (на вигляд не більш як 13 років), а потім до неї причепився дорослий чоловік, одягнений у форму залізничника.

Наряд міліції одразу ж виїхав на вказане місце. Річ у тому, що саме тоді тривали пошуки чоловіка, якого підозрювали у зґвалтуванні й убивстві восьмирічної дівчинки у Дарниці. Пройшовши через всю платформу, співробітники міліції вийшли у великий скверик. Там і натрапили на дорослого чоловіка, котрий «розбещував малолітнього». Обоє затримали й доставили до Солом'янського районного управління внутрішніх справ для подальшого з'ясування.

Жертвою, щоправда, виявилася не дівчинка, а 13-річний хлопчик. Відомості ж, які вдалося дістати про підозрюваного (назвемо його Євгеном), врази-

ли співробітників міліції: чудовий сім'янин, сумлінний працівник. Людина, яка пройшла Афганістан. Про Женю добре відгукувалися колеги й начальство. На допиті Євген в усьому зізнався. Щоправда, досі не може усвідомити і пояснити того, що сталося.

— Я повертався з роботи залізничною платформою, — розповідав на допиті затриманий, — і побачив хлопчика, що сидів навприсідки. У нього в руках був кульок із клеєм. Напередодні у одного з колег я позичив 100 гривень до зарплати, збирався у вихідний зробити якусь покупку. Навіть не знаю, чому, але я запропонував підлітку надати мені певні послуги за гроші, і для переконливості показав 100-гривневу купюру. Хлопчик, жодної секунди не сумніваючись, погодився.

Слова Євгена хлопчик підтвердив. А свого згоду пояснив тим, що зовсім не має значення, у який спосіб добуто гроші, головне — щоб вони були. Йому пообіцяли за «роботу» 100 гривень, і відмовитися від такого капіталу він не зміг.

Максим (назвемо його так) народився у Придністров'ї. Коли батька посадили до в'язниці, мама, недовго думаючи, вийшла заміж. Невдовзі у Максима народилася сестричка. З малою вітчим був лагідний, а ось Максиму діставалося за будь-якого зручного випадку. Хлопчика нерідко били, а мама на таке вихо-

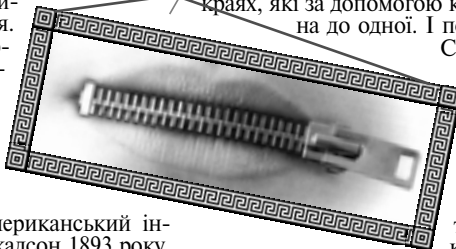
Змійка-ювілярка

► Стиль

Без старої знайомої застібки-«блискавки» складно уявити наше повсякденне життя. Скрізь вона незамінна: у курті й сумці, штанях і спідниці. Проста до геніальності, практична і декоративна. Але ж днями нашому маленькому «зубастому помічникові» виповнюється 110 років.

Запатентував «змійку» американський інженер Уайткомб Леонард Джадсон 1893 року. Тоді ж він представив своє дітище на Всесвітній виставці в Чикаго. Уже через рік потому в передмісті Нью-Йорка його компанія відкрила першу у світі фабрику з виробництва застібок типу «блискавка». Однак новий винахід був ще далекий від досконалості, часто заїдав і розстібався. Лише через двадцять років американський інженер Гідеон Зундбек

удосконалив винахід Джадсона, надавши застібці сучасного вигляду: дві гнучкі смужки тканини із зубцями з металу чи пластмаси по краях, які за допомогою клину притиснуті одна до одної. І почалося...

Скільки «блискавок» виробляється у світі нині, не знає ніхто. Але тільки в Німеччині, наприклад, торік було зроблено металевих і пластмасових застібок на суму близько 80 мільйонів євро.

Останніми роками «блискавки» вирвалися за межі гардеробу, проникнувши навіть у перукарське мистецтво: віденський стиліст Міхаель Данлер, наприклад, використовує її як своєрідний аксесуар для волосся, щоб підтримати форми новомодних зачісок.

Фото з архіву «ГУ».

Шадіння

вання свого сина лише знижувала плечима. І одного разу, після чергової прочуханки, Максим не витримав і пішов з дому. Тоді йому було 12 років.

Із Молдови хлопчик приїхав до Одеси, а потім — до Києва. Жив з бомжами на вокзалі, харчувався на ті гроші, які йому давали перехожі. Щодня виходило майже 15 гривень, п'ять із яких він завжди залишав на «чорний день». Тобто на ранок, щоб купити клей і целофановий пакет...

Коли у Максима запитали про його мрію, він відповів, що хотів би купити собі сандалі на літо. Навіть збирав для цього гроші, але все ніяк не виходило. А потім попросив у працівників міліції закурити. І дуже образився, коли дорослі йому відмови-

ли. Щодо чоловіка, якого затримали за розбещення малолітнього, то згідно з відповідною статтею КК України на нього чекають або три роки ув'язнення, або п'ять років виправних робіт.

Але ось що справді дивує у цій дикій історії, — ставлення хлопчини до всього, що з ним скоїлося. На його думку, нічого страшного немає в тому занятті, за яким його застали працівники міліції. Із окремих уривків фраз, кинутих хлопчиком наче мимохідь, створили враження, що надавати подібні послуги за гроші — для нього не вперше.

Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО.

Р. С. Дякуємо за надану інформацію Центру громадських зв'язків МВС України.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
06.00-09.00 ТРК «Ера».
ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
09.05 Клуб «Суперкниги».
09.25 Крок до зірок.
09.55, 16.10, 18.50, 21.55, 1.20
Погода.

10.00 Дитяча лінія.
10.15 Нова армія.
10.45 Територія безпеки.
11.00 Музичні новини.
11.20 Модна лінія.
11.45 Здоров'я.
12.10 Аеросалон.
12.30 Сільський час.
13.15 Школа академіка П.Саблука.
13.30 Для тих, хто вдома.
14.00 Міжнародний професійний тенісний турнір «Kyiv Open».
Новини.
16.00 Новини.
16.15 Мультфільм на замовлення.
16.35 Знак Благодаті.
17.05 Перехрестя.
17.35 Дорогами України.
Рівненська область.
18.00 Діловий світ. Тиждень.
18.30 Відеофільм «Повернення через століття».

19.00 Новини.
19.10 Милосердя.
19.30 Футбол. Ліга чемпіонів.
Тижневий огляд.
20.00 Бінго Бум Лото.
20.30 Док.фільм «Ера авіації».
Частина 6.
20.45 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Вісті тижня.
22.00 Чемпіонат Європи з баскетболу. Греція — Україна.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)
01.25 Футбольні діалоги.
02.15 Худ.фільм «Уміння Мейзі».
03.50 Мюзик-бокс.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Авторський проект О. Марченко «Імена».
10.50 Телефортуна.
11.30 Хай щастить.

КДРТРК

12.00 Запитай у влади.
12.35 Освіта для лідерів.
13.00 На своїй землі.
13.20 Мультфільм.
13.35 Світ авіації і туризму.
13.45 Шлях до успіху.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Бокс по-справжньому. Джо Калзахе — Вільм Макінтайр.
08.00 Жарт за жартом.
09.00 Лото-забава.
14.00 Дісней. Мультсеріал «Міккі Маус та його друзі».
14.30 Дісней. Мультсеріал «101 далматинець».
15.15 Перший мільйон.
16.30 Ювілейний вечір Олександра Абдулова.
18.30 Аншлаг, аншлаг.
19.30 ТСН. Епіцентр.
20.15 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Кінець світу».
22.30 Прихована камера.
23.15 Боксерський вечір українських професіоналів у Києві за участю Росса Пьюритті, Олега Маскаева та ін.

00.45 Док. фільм «Проституція: досвід не потрібний».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

06.00 Погода.
06.05 Худ. фільм «Поза увагою».
08.05 Мультсеанс.
08.35 Дискавері.

09.35 Академія сміху.
10.15 Прокинься і співай.
11.10 Караоке на майдані.
11.50 Все для тебе.
12.25 Мелорама.
13.00 Інтелект-шоу «LG-Еврика».
13.55 BBC. Жива природа.
14.55 Худ. фільм «Солдат Іван Бровкін».
16.35 Моя сім'я.
17.25 Худ. фільм «Батько нареченої».
19.20 Джентльмен-шоу.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
20.50 Худ. фільм «Ангели Чарлі».
22.40 Худ. фільм «Королева Марго».
01.30 Спецпроект. «Париж Афін. Зворотний відлік».
01.45 Погода.
01.50 Елітарне кіно. Худ. фільм «Ріо дас Морес».
03.20 Науково-популярний тележурнал.
04.10 Худ. фільм «Дитина-невидимка».
05.35 Мультфільм для дорослих.

ICTV

05.10 Худ. фільм «Мій тато — герой».
06.50, 07.45 Погода.
06.55 Серіал «Найтмен».
07.50 Мультсеріал «Капітан Сіміан».
08.15 Мультсеріал «Харрікени».
08.40 Серіал «Найгірша вільма».
09.05 Худ. фільм «Лепрекони». 2 серія.
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.30 Коронна страва.
11.15 Квартирне питання.
11.55 Галопом по європах.
12.45 Факти. День.
13.00 Україна енергетична.
13.40 Серіал «Найтмен».
14.30 Худ. фільм «Автопортрет невідомого».
16.00 Худ. фільм «Яйцеголови».
17.45 Серіал «Псі-фактор».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.05 Худ. фільм «Горець».
21.10 Худ. фільм «Американський президент».

23.20 Автопарк. Парк автомобільного періоду.
23.55 Спортпрогноз.
00.05 Худ. фільм «Камертон».
02.10 Худ. фільм «Розпусниці».
03.50 Худ. фільм «Автопортрет невідомого».

СТБ

06.50 «Перехоплення» з М. Фоменком.

07.25 Серіал «Суто англійські вбивства». Худ. фільм «Вендета по-англійськи».
07.45 Худ. фільм «Спосіб убивства».
09.40 Ні хвоста ні луски.
10.00 На перший погляд. «Казантип».
10.30 Худ. фільм «Дивовижний слон».
12.25 Дім.
13.20 Худ. фільм «Як у топці».
15.20 Колія.
15.40 Худ.фільм «Божевільний день — середа».
18.00 Автостиль.
18.20 Худ. фільм «Чудовисько».
20.30 Бізнес-Студія.
21.15 Дім.
22.20 «Перехоплення» з М. Фоменком.
22.55 Худ. фільм «Плоть і кров».
01.20 Худ.фільм «Спосіб убивства».

НОВИЙ КАНАЛ

07.45 Церква Христова.
08.05 Телепузики.
08.30 Мультсеріал «Каспер і янголи».
08.55 Мультсеріал «Завойовник Зім».
09.25 Серіал «Нові пригоди сімейки Адамсів».
09.50 «3x4». Найкумедніше домашнє відео.
10.30 Худ. фільм «Ти зіпсувала мені життя».
12.20 Худ. фільм «Опівнічна година».
14.10 Худ. фільм «Дикі кішки».
16.10 Худ. фільм «Залізна маска».
18.30 Спецрепортер.
18.50 Погода.
19.00 Худ. фільм «Великий тато».
20.50 Худ. фільм «Кисень».
22.45 Гол!
23.55 Худ. фільм «Страх висоти».
01.30 Худ. фільм «Опівнічна година».
03.05 Худ. фільм «Кисень».
04.30 Худ. фільм «Ти зіпсувала мені життя».
06.00 Мультсеріали.

ГРТ

07.00 Новини.
07.15 Серіал «Вавилонська вежа».
09.00, 11.00 Новини (із субтитрами).
09.15 Рятувальники. Екстрений виклик.
09.45 Дог-шоу.
10.30 Комедійний котктейль.
11.15 «Непутні нотатки» з Д. Криловим.
11.35 Поки всі вдома.
12.15 У світі тварин.
12.55 Дачники.

14.00 «Клуб мандрівників» із Ю. Сенкевичем.
14.45 «Корейський капкан». Фільм П. Шеремета.
15.45 Худ. фільм «Створи бій».
17.15 «КВН-2003». Фестиваль «KіViH, що голосить» (Юрмала).
20.00 «Час». Недільний випуск.
20.45 Худ. фільм «Комедія суворого режиму».
22.20 Док. фільм «Любов Чапая».
23.30 Європейський хокейний тур. Збірна Фінляндії — збірна Росії.
01.15 Серіал «Вавилонська вежа».
03.35 Дачники.
04.20 Худ. фільм «Створи бій».
05.35 Доки всі вдома.
06.05 «Корейський капкан». Фільм Павла Шеремета.

РТР

05.00 Худ. фільм «Крапка, крапка, кома».
06.20 Дитячий телесеріал «Дракоша і компанія».
06.45 Світ на межі.
07.10 «Військова програма» О. Сладкова.
07.30 Студія «Здоров'я».
08.05 ТБ Бінго-шоу.
08.25 Вісті-Москва. Тиждень у місті.
09.05 Містечко.
09.40 Сто до одного.
10.30 Навколо світу.
11.25 Діалоги про тварин.
12.25 «Зброя Росії. П'яте покоління».
13.00 Вісті.
13.20 Худ. фільм «Геніальні немовлята».
15.15 Форт Боярд.
16.55 Худ. фільм «Мое велике грецьке весілля».
18.50 У «Містечку».
19.00 Вісті тижня.
20.10 Спеціальний кореспондент.
21.00 Худ. фільм «Війна».
23.35 Худ. фільм «Арахнід».
01.35 Серіал «Сім днів».
02.25 Канал «Євронійус».

НТБ

05.45 Програма передач.
05.50 Худ. фільм «Повітряний візник».
07.00, 11.00, 15.00 Сьогодні.
07.15 Погода.
07.20 Серіал «Блакитне дерево».
08.00 Мультфільм «Аргонавити».
08.20 Лотерея «Куля удачі».
08.35 Прем'єра. «Імо вдома».
09.10 Рослинне життя.
09.45 Прем'єра. «Військова справа».
10.15 Прем'єра. «Апельсиновий сік».
10.50 Граємо в «Кено».
10.55 Погода.
11.15 Усе відразу!
12.00 Худ. фільм «Фантомас».
13.55 Смачні історії.
14.05 Своя гра.
15.20 Прем'єра. «Їхні звичаї».
16.10 Серіал «Агент національної безпеки-3. Рекламна пауза». Частина 2.
17.20 Злочин у стилі «Модерн»: попередник Корейко.
17.55 Худ. фільм «Весільний переполох».
20.00 Нещодавно.
21.30 Чинник страху.
22.30 Серіал «Безсмертний».
00.10 Журнал Ліги чемпіонів.
00.45 Ледача ніч.

Програма печатается с электронной версии, предоставленной газетой «Говорить і показує Україна».

Триває передплата на «Голос України»

Передплатні індекси:

для індивідуальних

передплатників — 40224,

для підприємств і організацій — 60955.

ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА 1 — 7 ВЕРЕСНЯ

Гладіатор 2000

ICTV, понеділок, 19.55

Фантастичний бойо-вик. Річард Конлан — вірний охоронець легендарного меча Олександра Македонського, благословенного самим Аполлоном. Цей меч стає об'єктом полювання при-

видів — загиблих ворогів Олександра, —адже меч здатний дати своєму власникові владу над світом. На Річарда чекає остання битва, яка й вирішить долю всього людства ...

Реж. Нік Ротундо. У головній ролі: Деніел Берн-об'єктом полювання при-

Ка–ка–ду

СТБ, вівторок, 10.25

Тридцятирічний інвалід Афгану стає крутим мафіозі. У гонитві за багатством і престижем він втрачає кохання, друзів і, зрештою, душу...

Реж. С. Гурзо. У ролях: Д. Кміт, Н. Русланова, В. Носик, К. Васильєва, С. Говорухін.

Невиправний

ICTV, середа, 19.45

Комедія. Герой Бельмондо виходить із в'язниці, де відсидів три роки, й одразу береться за старе. Він продає чужі квартири, яhti і навіть винишувачі «Міраж» в африканські країни. Чарівного пройдисвіта знає весь Париж, усі жінки вішаються йому на шию. Але ось у його житті з'являється чарівна героїня Женев'єви Бюжо, психолог із поліції, якій доручено спостерігати за ним і допомогти в адаптації до чесного життя. Знято комедію у скаженому темпі, який здатний витримати лише Жан-Поль, — він перевдягається, змінює зовнішність (ми побачимо його навіть в убранні повії) і встигає скрізь. Чим закінчиться вся ця метушня для невинного шахрая?

Реж. Філіп де Брока. У ролях: Жан-Поль Бельмондо, Женев'єва Бюжо, Шарль Жерар.

Кінець світу

Канал «1+1», неділя, 20.15

1979 року Ватикан дізнається про народження дівчинки, призначеної стати дружиною Сатани. 20 років священники шукали її, аж поки знайшли у Нью-Йорку. У вир моторошних і кривавих подій потрапляє колишній поліцейський і глава приватної охоронної фірми, який разом з напарником за три дні до настання нового тисячоліття намагається розібратися, в чому річ...

Реж. П. Хайамс. У ролях: А. Шварценеггер, Г. Бірн, Р. Танні.

у МОРІ

інформації

серед

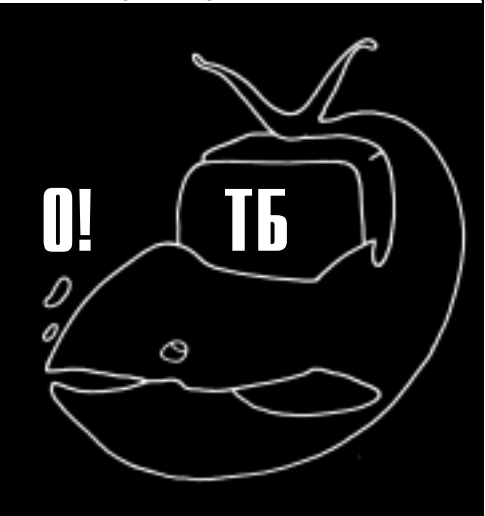
дрібноі

рибинки

і риби великої

телебачення —

КАШАЛОТ

АНОНСИ

Наказано взяти живим

Новий канал, понеділок, 21.30

Пригодницький фільм. На прикордонній заставі почастишали випадки порушення кордону. Серйозність становища не одразу стає очевидною для дружини потомственного прикордонника старшого лейтенанта Астахова.

Реж. В. Живолуб. У ролях: А. Аржилевський, К. Степанков, О. Яковлева.

Костянтин Степанков

Велетень

ICTV, п'ятниця, 19.45

Трагікомедія. Кумедна історія про дружбу і пригоди двох підлітків: інваліда Кевіна, такого собі маленького Ейнштейна, і розумово відсталого Макса, хлопчика-велетня у взутті 48-го розміру. Обоє все життя були знедоленими. Але разом вони складають непереможний тандем: непереборна сила з залізною волею і неприборканою уявою.

Реж. Пітер Челсом. У ролях: Шерон Стоун, Гаррі Дин Стентон, Джилліан Андерсон.

Шерон Стоун

Поза увагою

Інтер, субота, 21.15

Кохання молодої співробітниці оперативного відділу поліції і знаменитого грабіжника начебто не має жодних перспектив. Але тваринний потяг — жахлива річ, з нею не поборешся. Обоє відчувають, що їм су-

дилося зійтися. Вона, всупереч почуттю обов'язку, бачить його уві сні у вельми недвозначному контексті. Він, всупереч інстинктові самозбереження, іде туди, де його насамперед розшукуватимуть...

Реж. С. Содерберг. У ролях: Дж. Клуні, Дж. Лопес, В. Реймс, С. Зан, Д. Фарина.

Горець

ICTV, неділя, 19.05

Фантастичний бойовик. Коннор МакЛауд — шотландець, котрий мав померти ще в 1536 році, але залишився живим, бо належав до клану безсмертних. А вбити їх можна лише зрубавши голову мечем. При цьому сила переможеного переходить до переможця. І ось Коннор МакЛауд (Ламберт) і його вічний ворог з XVI століття зустрічаються у страшному поединку в сучасній Америці.

Реж. Расселл Малкехі. У ролях: Крістофер Ламберт, Роксенн Харт, Кленсі Браун, Шон Коннері, Біті Едні, Елан Норт.

Крістофер Ламберт

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.20 Для тих, хто вдома.
09.15, 11.15, 12.15, 15.50, 19.15, 21.35, 01.20 Погода.

09.35 Ситуація.
09.50 Мультсеріал «Чарівник Смарагдового міста». 1 серія.

10.20 Док.фільм «Академік П.Саблук: життя, як квітучий сад».

11.00 Новини.
11.20 Для тих, хто вдома.
11.40 Перехрестя.
12.10 Абетка безпеки.
12.20 Для тих, хто вдома.
12.40 Закон є закон.
13.00 Худ.фільм «Ти не сирота».

15.00 Новини.
15.20 Зірки, на сцену! **ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»**

16.00 Серіал «Все кльово». 1 серія.
16.55 Закон є закон.
17.00 Резонанс.
17.20 Грані пізнання.
17.40 Есе В.Скуратівського «Бачу землю».

18.00 Україна: день за днем.
18.50 Діловий світ.
19.00 Новини.
19.30 Серіал «Роксолана». Фільм 1 — «Настуня». 1 серія.

20.35 Вечірня казка.
20.50 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.40 Світ спорту.
21.50 Ракурс.
21.55 Ситуація.
22.05 Наш футбол.
22.50 Служба розшуку дітей.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Еготе́ра.
01.45 Серіал «Роксолана».
02.45 Творчий вечір О.Білозір «Не в тому річ».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.
10.15 Освіта ХХІ століття.
Привітання міністра освіти і науки України В. Кременя з початком нового навчального року.

10.25 Українське козацтво: сторінки історії. Фільм 1.

10.50 Вихід поряд. **УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»**

11.00 Моє перше 1 Вересня.
11.10 Море надії.
11.30 Прем'єра. Подарунок школярам. «Це дивне шাপіто!».

10.50 Ретро-альбом.

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.10 З поверненням.
12.30 Крихітка.
12.55 Хіт-базар.
13.20 Медичний центр «Довіра».
13.25 Музичні історії.
13.45 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 «Сніданок з «1+1».
07.02 ТСН.
07.30 Серіал «Уокер — техасський рейнджер».

09.00 Серіал «Сильні ліки». 1 серія.
14.00 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-2».

15.05 Серіал «Ризиковані ігри». 1 серія.
15.25 Серіал «Друзі».
15.55 Задорнов: науковий трактат — ми.

17.05 Хочу і буду.
17.40 Аншлаг, аншлаг.
18.30 Чекай мене.
19.30 ТСН.

20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 ТСН. Погода
20.15 Серіал «Любителька приватного розшуку Даша Васильєва». «Круті спадкоємці». 1 серія.
21.20 Серіал «Ідіот». 1 серія.
22.25 «Документ». Док. фільм «Вісь зла».
22.50 ТСН.
00.10 Худ. фільм «Відчайдушна боротьба».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

06.00 Новини.
06.05 Мультфільм.
06.30 Хто країній.
07.00 Новини.
07.05 Бадьорого ранку.
07.40 Мультфільм.
08.00 Новини.
08.20 Велике прання.
09.00 Новини.
09.25 Серіал «Сімейні пута».
10.25 Абетка-малятко.
10.35 Арифметика— малятко.
10.40 Мультфільм.
10.55 Науково-популярний тележурнал.
11.20 Справжній детектив. «Загублений у безодні».

12.00 Новини.
12.15 ВВС. Жива природа.
13.10 Мультфільм.
13.35 Худ. фільм «Астерікс та Обелікс. Місія «Клеопатра».

15.00 Новини.
15.30 Худ. фільм «Повітряна в'язниця».
17.25 Народна платформа.
17.30 Ювілейний концерт Лоліти «Шоу розлученої жінки».

18.00 Новини.
19.20 Кримінал.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».

20.30 Прем'єра. Серіал «Задумав я втечу».

21.35 Прем'єра. Серіал «Люди та тіні-2».

22.35 Док. серіал «Історія українських грошей».

23.15 Проект— F.
00.00 Подробиці. Підсумки дня.
00.25 Худ. фільм «Апокаліпсис: Спостереження».

03.35 Погода.

03.45 Худ. фільм «Команда у блакитному».

05.15 Науково-популярний тележурнал.

05.40 Мультфільм.

ІСТV

05.00 Ранкова музика.
05.40 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».

06.40 300 сек/год.
06.45 Мультсеріал «Мумії живі».
07.10 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».

07.40, 08.50, 18.40, 21.40 Погода.
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
08.00, 09.05 Спорт.
08.05 300 сек/ год.
08.10 Каламбур.
08.55 Факти. Ранок.
09.10 Телемагазин.
09.25 Дівочі сльози.
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.

10.20 Серіал «Ві-Ай-Пі».
11.20 Худ. фільм «Вхід в лабіринт». 1 серія.

12.45 Факти. День.
13.05 Худ. фільм «Вихідний день Ферріса Б'юллера».

14.55 Мультфільми.
15.00 Мультсеріал «Мумії живі».
15.30 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».

15.55 Серіал «Привіт, новачок!».
16.20 Серіал «Нові пригоди Тарзана».

16.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».

17.40 Дівочі сльози.

18.40 Погода.

18.45 Факти. Вечір.

19.05 Прем'єра. Серіал «Комедійний коктейль».

19.55 Худ. фільм «Гладиатор-2000».

СТБ

07.05 Серіал «Залишимося разом».

07.55 Маски-шоу.

08.20 Серіал «Чортеня».

09.15 Худ. фільм «Хто я?».

11.25 Дім.

12.20 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».

14.00 «Вікна». Новини.

14.10 Серіал «Петербурзькі таємниці».

15.20 Серіал «Залишимося разом».

16.20 «Вікна». Кримінал.

16.30 Серіал «Жулі Леско».

17.35 Рослинне життя.

18.15 «Вікна». Столиця.

18.25 Маски-шоу.

19.00 «Вікна». Новини+спорт.

19.25 Прогноз погоди.

19.30 Худ. фільм «Герой мимоволі».

21.20 Італійський футбол. Серія «А». «Анкона» — «Мілан».

23.20 Дім.

00.20 «Вікна». Бізнес.

00.45 Серіал «Жулі Леско».

01.45 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».

03.15 Худ. фільм «Какаду».

04.25 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40 08.05, 08.40 Підйом.

06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».

08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.

09.05 Посміхніться, Вас знімають!

09.30 Погода.
09.55 Худ. фільм «Стан серця».

11.55 Серіал «Дикий янгол».

12.54 Легкі новини.

12.55 Тягар грошей.

14.00 Серіал «Мотозагін поліції».

14.50 Мультсеріал «Ну, постривай!».

15.00 Мультсеріал «Пуччіні».

15.25 Мультсеріал «КітПес».

15.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».

16.15 Мультсеріал «Злюки бобри».

16.40 Серіал «Бунтівний шлях».

17.05 Серіал «Макс — янгол з п'яťми».

18.05 Серіал «Дикий янгол».

19.00 Репортер.

19.25 Погода.

19.30 Серіал «Кобра-11».

20.30 «Вікна» з Д. Нагієвим.

21.29 Легкі новини.

21.30 Худ. фільм «Наказано взяти живим».

23.15 Репортер.

23.35 Погода.

23.40 Худ. фільм «Гра навпомацки».

01.30 Служба розшуку дітей.

01.35 Спецрепортер.

02.00 Серіал «Макс — янгол з п'яťми».

ГРТ

07.00 Новини.

07.05 Добрий ранок.

08.00 Новини.

08.15 Добрий ранок.

09.00 Серіал «Інспектор Деррик».

10.05 Серіал «Земля любові, земля надії».

11.00, 14.00 Новини (із субтитрами).

11.20 Худ. фільм «Сикимоку».

12.45 «Єралаш».

13.00 Місто жінок.

14.15 Серіал «Кордон. Тайговий роман».

15.20 Док. фільм «Вирок адвокату».

Справа 2002 року.

15.50 Серіал «Самозванці».

17.00 Новини.

17.30 Велике прання.

18.30 Жарт за жартом.

19.00 Серіал «Земля любові, земля надії».

20.00 Час.

20.30 Серіал «Дві долі».

21.35 Чекай на мене.

22.40 Док. фільм «Приречений «Боїнг».

23.40 Нічний «Час».

00.05 Новий день. Док. фільм «Поступ Барбаросса».

00.55 Серіал «Самозванці».

01.45 Місто жінок.

02.35 Жарт за жартом.

03.00 Серіал «Кордон. Тайговий роман».

03.55 Велике прання.

04.40 Док. фільм «Вирок адвокату».

Справа 2002 року.

05.05 Серіал «Салон краси».

05.55 Серіал «Інспектор Деррик».

РТР

04.00 Добрий ранок, Росіє!

07.45 Худ. фільм «Щурчі перегони».

09.45 Вісті. Чергова частина.

10.00 Вісті.

10.30 Вісті-Москва.

10.50 Коротке замикання.

12.45 Вісті. Чергова частина.

13.00 Вісті.

13.10 Вісті-Москва.

13.30 Що хоче жінка.

14.30 Серіал «Краще місто Землі».

15.25 Вісті. Чергова частина.

15.40 Вісті-Москва.

16.00 Вісті.

16.10 Серіал «Бригада».

17.10 Худ. фільм «Ундіна».

18.00 Серіал «Комісар Рекс».

19.00 Вісті.

19.30 Вісті-Москва.

19.50 На добраніч, малюки!

19.55 Серіал «Каменська-2.

Украдений сон». 1 серія.

21.00 Серіал «Марш Турецького.

Нове призначення». «Трансфер на той світ». 1 серія.

22.00 Вісті+.

22.20 Черговий по країні. Михайло Жванецький.

23.15 Вісті. Чергова частина.

23.30 Футбол Росії.

00.00 Сінеманія.

00.30 Дорожній патруль.

00.45 Худ. фільм «Небезпечна зона».

02.20 Канал «Євронійос».

03.45 Вісті. Чергова частина.

НТБ

04.55 Програма передач.

05.00 Ранок на НТБ.

07.45 Серіал «Агент національної безпеки-3. Зачароване місто».

09.00 Сьогодні ранком.

09.20 Погода.

09.25 Худ. фільм «Максимко».

11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 23.00 Сьогодні.

11.30 Професія репортер.

11.45 Країна порад.

12.35 Серіал «Агент національної безпеки-3. Угода».

13.45 Прем'єра. «По праву».

14.35 Принцип доміно.

16.30 Серіал «Супершпигунки». 1 серія.

17.25 Увага! Розшук.

18.40 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів-4. Знак долі».

19.50 Серіал «Дронго».

21.00 Країна і світ.

21.30 Прем'єра. «Червона стріла».

21.50 Серіал «Клан Сопрано».

23.25 Гордон.

00.20 Док. фільм «Росія в

глобальному світі. Плата за

вхід». Фільм 5 «Священна

корова».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.10, 12.55, 22.50 Погода.
09.15 Служба розшуку дітей.
09.20 Зірки, на сцену!

09.50 Я здивую світ.
10.2

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.

09.15. 11.15, 12.45, 15.50, 19.15, 21.35, 01.20 Погода.

09.20 Для тих, хто вдома.

09.35 Ситуація.

09.50 Серіал «Роксолана». Фільм 1 — «Настуня». 3 серія.

11.00 Новини.

12.20 Для тих, хто вдома.

11.35 Мультфільм на замовлення.

12.10 Модна лінія.

12.40 Абетка безпеки.

12.50 Для тих, хто вдома.

13.10 Закон є закон.

13.25 Мультсеріал «Чарівник Смарагдового міста».

13.45 Всеукраїнський телеконкурс «Спорт і ми».

14.00 Селін Діон.

15.00 Новини.

15.20 Від сузір'я до сузір'я. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «Б».

16.00 Серіал «Все кльово».

16.45 Освітянські новини.

16.55 Закон є закон.

17.00 Все про податки.

17.25 Надвечір'я.

18.00 Саме той.

18.30 Фаза.

18.50 Діловий світ.

19.00 Новини.

19.30 Серіал «Роксолана». Фільм 1 — «Настуня». 5 серія.

20.40 Вечірня казка.

20.50 Лотерея «Кено».

21.00 Новини.

21.40 Світ спорту.

21.50 Ракурс.

21.55 Ситуація.

22.05 Бути жінкою.

22.30 У світі єдиноборств.

22.50 Служба розшуку дітей.

23.10-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Чемпіонат Європи з баскетболу. Греція — Хорватія.

03.10 Серіал «Роксолана».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.

10.15 «Бачу землю». Есе В. Скурятівського. Україна і Росія. Частина 1.

10.35 Грані пізнання. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»

11.00 «Лунала пісня». Іван Попович.

11.30 «Цвіт папороті».

КДРТРК

12.00 За київським часом.

12.10 Конкурент.

12.30 «Шлягер» представляє.

12.55 Острів скарбів.

13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».

07.02 ТСН.

07.30 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-3».

09.00 Серіал «Сильні ліки».

5 серія.

14.00 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-2».

14.50 Серіал «Ризиковані ігри».

5 серія.

15.20 Серіал «Друзі».

15.50 Серіал «Ідіот». 4 серія.

16.50 Хочу і буду.

17.25 Серіал «Любителька приватного розшуку Даша Васильєва». «Круті спадкоємці». 4 серія.

18.30 Велике прання.

19.30 ТСН.

20.00 ТСН. Проспорт.

20.10 ТСН. Погода.

20.15 Поле чудес.

21.25 Серіал «Ідіот». 5 серія.

22.35 Серіал «Агент національної безпеки-3».

23.35 ТСН.

23.55 Серіал «Крадії». 4 серія.

00.45 Серіал «Пристрельте мене». 4 серія.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

06.00 Новини.

06.05 Мультфільм.

06.25 Камера сміху.

07.00 Новини.

07.05 Слєск культури.

08.00 Новини.

08.20 Серіал «Люди та тіні-2».

09.00 Новини.

09.20 Серіал «Темна конячка».

10.15 Уроки гарної поведінки.

10.35 Мультфільм.

11.05 Екстрім-шоу «Команда «Еквітєс».

12.00 Новини.

12.15 Інтелект-шоу «LG-Еврика».

13.10 Серіал «Пекло у раю».

14.00 Велике прання.

14.55 Серіал «Фадж».

15.00 Новини.

15.50 Серіал «Задумав я втечу».

16.50 N-кілометр.

17.05 Серіал «Троє проти всіх».

18.00 Новини.

18.05 Серіал «Сімейні пута».

19.00 Серіал «Темна конячка».

20.00 Інформаційний канал «Подробиці».

20.30 Пісня року. Літо.

22.05 Худ. фільм «Поцілунок перед смертю».

23.55 Футбол. Відбірковий матч чемпіонату Європи-2004. Молодіжні збірні України та Північної Ірландії.

01.50 Худ. фільм «Казки з темряви».

03.25 Серіал «Місія здійснена».

04.10 Погода.

04.20 Худ. фільм «Викрадення чемпіона».

05.50 Мультфільм для дорослих.

ІСТV

05.00 Ранкова музика.

05.45 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».

06.40 300 сек/год.

06.45 Серіал «Мумії живі».

07.10 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».

07.40, 08.50, 18.40, 21.40 Погода.

07.45 Факти. Ранок.

07.50 Ділові факти.

08.00, 09.05 Спорт.

08.05 300 сек/год.

08.10 Каламбур.

08.55 Факти. Ранок.

09.10 Телемагазин.

09.25 Дівочі сльози.

10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.

10.20 Серіал «Ві-Ай-Пі».

11.20 Худ. фільм «Вхід до лабіринту». Заключна серія.

12.45 Факти. День.

13.05 Худ. фільм «Мисливець».

14.50 Мультфільм.

15.00 Мультсеріал «Мумії живі».

15.30 Мультсеріал «Гей,

Арнольде!».

15.55 Серіал «Привіт, новачок!».

16.20 Серіал «Нові пригоди Тарзана».

16.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».

17.40 Дівочі сльози.

18.45 Факти. Вечір.

19.05 Каламбур.

19.45 Худ. фільм «Велетень».

21.45 Факти. Підсумок дня.

22.05 Спорт.

22.10 Худ. фільм «Нічне чергування».

Перегляд нічних програм дозволено особам, яким виповнився 21 рік.

00.10 Сторінками тележурналу «Плейбой».

00.45 «Третя зміна» представляє. Худ. фільм «Ескорт».

02.10 «Третя зміна» представляє. Худ фільм «Вхід в лабіринт». Заключна серія. Каламбур.

СТБ

06.30 Рослинне життя.

07.05 Серіал «Мене привели сюди сні».

08.00 «Вікна». Бізнес.

08.25 Маски-шоу.

09.00 «Вікна». Столиця.

09.10 На перший погляд. «Уперед, у минуле!».

09.35 Серіал «Чортеня».

10.35 Серіал «Таємниці Ніро Вульфа».

11.30 Дім.

12.25 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».

14.00 «Вікна», Новини.

14.10 Серіал «Петербургські таємниці».

15.20 Серіал «Мене привели сюди сні».

16.25 «Вікна». Кримінал.

16.35 Серіал «Жулі Леско».

17.40 Рослинне життя.

18.15 «Вікна». Столиця.

18.25 Маски-шоу.

19.00 «Вікна». Новини+спорт.

19.30 Серіал «Таємниці Ніро Вульфа».

20.30 Час «К».

21.00 Дім.

22.00 Худ.фільм «Пси-воїни».

00.05 Серіал «Жулі Леско».

01.15 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».

02.50 Худ. фільм «Вітер уночі».

04.30 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05, 08.40 Підйом.

06.30 Репортер.

06.55 Телепузики.

07.30 Репортер-бізнес.

07.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».

08.30 Репортер.

09.00 Київський репортер.

09.05 Серіал «Кобра-11».

09.55 Худ. фільм «Божевільна сімейка в Голівуді».

11.45 Серіал «Дикий янгол».

12.45 «Вікна» з Д. Нагієвим.

13.40 Серіал «Неш Бріджєс».

14.35 Мультсеріал «Ну, постривай!».

15.00 Мультсеріал «Пуччіні».

15.25 Мультсеріал «КітПєс».

15.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».

16.15 Мультсеріал «Злюки бобри».

16.40 Серіал «Бунтівний шлях».

17.05 Серіал «Макс — янгол з п'тьми».

18.05 Серіал «Дикий янгол».

19.00 Репортер.

19.25 Погода.

19.30 Тягар грошей.

20.30 Худ. фільм «Кохати по-російськи-3».

22.20 Кунсткамера.

23.15 Репортер.

23.35 Погода.

23.40 Зона ночі.

00.10 Серіал «Щоденник червоного черевичка».

00.55 Служба розшуку дітей.

01.00 Зона ночі.

01.05 Худ. фільм «Лютья прибульця».

02.20 Зона ночі.

02.30 Серіал «Макс — янгол з п'тьми».

03.15 Зона ночі.

03.20 Кунсткамера.

04.00 Худ. фільм «Лютья прибульця».

05.10 Зона ночі.

05.15 Худ. фільм «Принцеса цирку».

07.35 Мультсеріал «Злюки бобри».

ГРТ

07.00, 08.00, 17.00 Новини.

07.05, 08.20 Телеканал «Добрий ранок».

09.20 Дог-шоу.

10.05 Серіал «Земля любові, земля надії».

11.00, 14.00 Новини (із субтитрами).

11.15 Серіал «Дві долі».

12.25 Комедійний коктейль.

13.00 Місто жінок.

14.15 «КіВіН, що голосить». Музичний фестиваль в Юрмалі.

17.25 Велике прання.

18.25 Самі з вусами.

19.05 Серіал «Земля любові, земля надії».

20.00 Час.

20.30 Поле чудес.

21.40 Худ. фільм «Ковчег».

23.30 Ток-шоу «Основний інстинкт».

00.25 Худ. фільм «Діалог».

02.00 Місто жінок.

03.10 «КіВіН, що голосить». Музичний фестиваль в Юрмалі.

05.25 Серіал «Салон краси».

06.20 Дог-шоу.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15, 11.15, 13.20, 15.50, 21.35, 01.20 Погода.

09.20 Для тих, хто вдома.
09.35 Ситуація.
09.45 Серіал «Роксолана». Фільм 1 — «Настуня». 1 серія.

11.00 Новини.
11.20 Для тих, хто вдома.
11.40 Авторська програма О. Савенка «ЧетверТА влада».

12.25 Сільський час.
13.15 Абетка безпеки.
13.25 Для тих, хто вдома.
13.45 Закон є закон.
14.00 Мультсеріал «Чарівник Смарагдового міста».

14.20 Док.фільм «Браво, бравушки».
15.00 Новини.
15.15 Крок до зірок.
ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
16.00 Серіал «Все кльово».
16.55 Закон є закон.
17.00 Надзвичайна ситуація.
17.25 Телефон податкової — 007.
18.00 Саме той.
18.30 Зелений коридор.
18.50 Діловий світ.
19.00 Новини.
19.15 Серіал «Роксолана». Фільм 1 — «Настуня». 3 серія.

20.20 Вечірня казка.
20.40 Лотерея «Суперлото», «Кено».
20.50 Мегалот.
21.00 Новини.
21.40 Світ спорту.
21.50 Ракурс.
21.55 Ситуація.
22.05 Вечорниці з І.Поповичем. Частина 2.

22.50 Служба розшуку дітей.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Серіал «Роксолана».
02.25 Концерт О.Крюкової.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.
10.15 Німецька мова. Урок німецької мови №1.
10.45 Наша мова.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.00 Відлуння «Калинових островів-2003». Фільм-призер «Київська опера. Розвіяні революцією».
11.25 Прем'єра. «Чарівні тріо». Частина 1.

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.10 Світ авіації і туризму.
12.50 Люди і долі.
13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02 ТСН.
07.30 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-3».

09.00 Серіал «Сильні ліки». 3 серія.
14.00 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-3».
15.00 Серіал «Ризиковані ігри». 3 серія.

15.30 Серіал «Друзі».
16.00 Серіал «Ідіот». 2 серія.
17.00 Хочу і буду.
17.30 Серіал «Любителька приватного розшуку Даша Васильєва». «Круті спадкоємці». 2 серія.

18.30 Велике прання.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспарт.
20.10 ТСН. Погода.
20.15 Серіал «Любителька приватного розшуку Даша Васильєва». «Круті спадкоємці». 3 серія.

21.20 Серіал «Ідіот». 3 серія.
22.30 Без табу.

23.30 ТСН.
23.50 Служба розшуку дітей.
23.55 Серіал «Крадії». 2 серія.
00.45 Серіал «Пристрельте мене». 2 серія.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

06.00 Новини.
06.05 Мультфільм.
06.25 Джентльмен-шоу.
07.00 Новини.
07.05 Караоке на майдані.
07.45 Мультфільм.
08.00 Новини.
08.20 Народна платформа.
08.25 Серіал «Люди та тіні-2».
09.20 Серіал «Темна конячка».
10.15 Абетка-малятко.
10.20 Арифметика-малятко.
10.25 КіноЯлта.
11.05 Екстрім-шоу «Команда «Еквітес»».

12.00 Новини.
12.15 Країна порад.
13.20 Серіал «Пекло у раю».
14.05 Велике прання.
14.55 Серіал «Фадж».
15.00 Новини.
15.25 Док. серіал «Історія українських грошей».

16.05 Серіал «Задумав я втечу».
17.05 Серіал «Трое проти всіх».
17.55 Народна платформа.
18.00 Новини.
18.05 Серіал «Сімейні пута».
19.05 Серіал «Темна конячка».
20.00 Інформаційний канал «Подобиці».

20.30 Серіал «Задумав я втечу».
21.35 Серіал «Люди та тіні-2».
22.35 Золотий Гусак-шоу.
23.15 Молодіжний мультзбірник «Масяня».

23.25 Подобиці. Підсумки дня.
23.50 Серіал «Менн і машина».
00.45 Кримінал.
01.15 Серіал «Ніхто не досконалий».
02.05 Худ. фільм «Актриси».
03.35 Погода.
03.45 Серіал «Місія здійснена».
05.15 Науково-популярний тележурнал.

05.40 Мультфільм для дорослих.

ІСТV

05.00 Ранкова музика.
05.45 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».
06.40 300 сек/год.
06.45 Серіал «Мумії живі».
07.10 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
07.40, 08.50, 18.40, 21.40 Погода.
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
08.00, 09.05 Спорт.
08.35 300 сек/год.
08.10 Каламбур.
08.50 Погода.
08.55 Факти. Ранок.
09.10 Телемагазин.
09.25 Дівочі сльози.
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.

10.20 Серіал «Ві-Ай-Пі».
11.20 Худ. фільм «Вхід в лабіринт». 3 серія.
12.45 Факти. День.
13.05 Худ. фільм «Метеорити».
14.45 Мультфільми.
15.00 Мультсеріал «Мумії живі».
15.30 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
15.55 Серіал «Привіт, новачок!».
16.20 Серіал «Нові пригоди Тарзана».

16.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».
17.40 Дівочі сльози.
18.45 Факти. Вечір.
19.05 Каламбур.
19.45 Худ. фільм «Невинправний».
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Худ. фільм «Темрява».
00.00 Серіал «Графиня де Монсоро».
01.00 «Третя зміна» представляє.

Худ. фільм «Реквієм».
02.40 «Третя зміна» представляє.
Худ. фільм «Вхід в лабіринт».
3 серія. Каламбур.

СТБ

06.30 Рослинне життя.
07.05 Серіал «Мене привели сюди сні».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.25 Маски-шоу.
09.00 «Вікна». Столиця.
09.10 X-пансія.
09.30 Серіал «Чортеня».
10.25 Серіал «Таємниці Ніро Вульфа».
11.25 Дім.
12.20 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».

14.00 «Вікна». Новини.
14.10 Серіал «Петербурзькі таємниці».

15.20 Серіал «Мене привели сюди сні».
16.25 «Вікна». Кримінал.
16.35 Серіал «Жулі Леско».
17.40 Рослинне життя.
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.25 Прогноз погоди.
19.30 Серіал «Таємниці Ніро Вульфа».
20.40 «Вікна». Бізнес.
21.00 Дім.
22.00 Худ. фільм «Небезпечна афера».

00.00 Серіал «Жулі Леско».
01.05 X-пансія.
01.25 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».
03.05 Худ. фільм «Законник».
04.50 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05, 08.40 Підйом.

06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Кобра».
09.55 Худ. фільм «Незничений шпигун».

11.40 Серіал «Дикий янгол».
12.34 Легкі новини.
12.35 «Вікна» з Д. Нагієвим.
13.35 Серіал «Мотозагін поліції».
14.30 Мультсеріал «Ну, постривай!».
15.00 Мультсеріал «Пуччіні».
16.25 Мультсеріал «КітПес».
15.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
16.15 Мультсеріал «Злюки бобри».
16.40 Серіал «Бунтівний шлях».
17.05 Серіал «Макс — янгол з п'ятьми»
18.05 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.30 Серіал «Кобра».
20.30 «Вікна» з Д. Нагієвим.
21.29 Легкі новини.
21.30 Худ. фільм «Божевільна сімейка з Хаззарди».

23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Зона ночі.
23.50 Серіал «Неш Бриджес».
00.50 Зона ночі.
01.15 Худ. фільм «Фабрика шпигунів, або Таємне життя Яна Флемінга».

02.45 Зона ночі.
02.55 Серіал «Макс — янгол з п'ятьми».

03.45 Зона ночі.
03.50 Життя прекрасне.
04.30 Зона ночі.
04.35 Худ. фільм «Фабрика шпигунів, або Таємне життя Яна Флемінга».

06.05 Мультсеріал «Злюки бобри».

ГРТ

07.00, 08.00, 17.00 Новини.
07.05, 08.20 Телеканал «Добрий ранок».
09.05 Серіал «Інспектор Деррик».
10.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.00, 14.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Серіал «Дві долі».
12.25 І це все про неї.
13.00 Місто жінок.

14.15 Серіал «Кордон. Тайговий роман»
Новий день. Шукачі.
«Московський скарб Наполеона».

15.50 Серіал «Самозванці».
17.25 Велике прання.
18.25 Сміхопанорама.
19.05 Серіал «Земля любові, земля надії».

20.00 Час.
20.30 Серіал «Дві долі».
21.40 Серіал «Убивча сила». Золота обойма.

22.50 Таємниці сторіччя. «Мерилін Монро». Голівудська трагедія.
23.40 Нічний «Час».
00.00 Новий день. «Сканер».
00.30 Крила. «Літак для президента».
00.55 Серіал «Самозванці».
01.45 Місто жінок.
02.35 Сміхопанорама.
03.00 Серіал «Кордон. Тайговий роман».

03.50 Велике прання.
04.40 Новий день. «Сканер».
05.05 Серіал «Салон краси».
05.55 Серіал «Інспектор Деррик».

РТР

04.00 Добрий ранок, Росіє!
07.45 Серіал «Каменська-2. Украдений сон». 2 серія.
08.50 Сам собі режисер.
09.45 Вісті. Чергова частина.
10.00 Вісті.
10.30 Вісті-Москва.
10.50 Коротке замикання.
11.50 Серіал «Марш Турецького. Нове призначення». «Трансфер на той світ». 2 серія.

12.45 Вісті. Чергова частина.
13.00 Вісті.
13.10 Вісті-Москва.
13.30 Що хоче жінка.
14.30 Серіал «Краще місто Землі».
15.25 Вісті. Чергова частина.
15.40 Вісті-Москва.
16.00 Вісті.
16.10 Серіал «Бригада».
17.10 Серіал «Ундіна».
18.00 Серіал «Комісар Рекс».
19.00 Вісті.
19.30 Вісті-Москва.
19.50 На добраніч, малюки!
19.55 Серіал «Каменська-2. Украдений сон». 3 серія.
21.00 Серіал «Марш Турецького. Нове призначення». «Кінець фільму». 1 серія.

22.00 Вісті+.
22.20 Вісті. Чергова частина.
22.35 Худ. фільм «Російська рулетка».
00.15 Дорожній патруль.
00.25 Гаряча десятка.
01.25 Серіал «Янголи Чарлі».
02.20 Худ. фільм «Лоуренс Аравійський». 2 серія.
03.10 Канал «Євроньюс».

03.45 Вісті. Чергова частина.

НТБ

04.55 Програма передач.
05.00 Ранок на НТБ.
07.45 Серіал «Дронго».
09.00 Сьогодні ранком.
09.20 Погода на завтра.
09.25 Рослинне життя.
10.05 Куліносерде поєдинок.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 23.05 Сьогодні.

11.30 Червона стріла.
11.50 Країна порад.
12.40 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів-4».

13.40 По праву.
14.35 Принцип доміно.
16.30 Серіал «Супершпигунки». 3 серія.
17.25 Щиросерде визнання.
18.40 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів-4. У кожного в шафі свій скелет». Частина 2.

19.50 Серіал «Дронго».
21.00 Країна і світ.
21.30 Червона стріла.
21.50 Серіал «Нічне чергування».
23.30 Гордон.
00.35 Ледача ніч.
01.15 Серіал «За межею можливого».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15, 11.10, 13.45, 15.45, 19.15, 21.35 Погода.

09.20 Для тих, хто вдома.
09.50 Серіал «Роксолана». Фільм 1 — «Настуня». 2 серія.

11.00 Новини.
11.20 Для тих, хто вдома.
11.40 Бути жінкою.
12.05 Хто в домі хазяїн.
12.30 Телефортуна.
13.10 Classic-прем'єр.
13.40 Абетка безпеки.

13.50 Для тих, хто вдома.
14.10 Закон є закон.
14.25 Мультсеріал «Чарівник Смарагдового міста».
15.20 Співає М.Миколайчук.
ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
16.00 Серіал «Все кльово».
16.55 Закон є закон.
17.00 За великим рахунком.
17.25 Не все так погано.
18.00 Саме той.
18.30 Енергетичне поле.
18.50 Діловий світ.
19.00 Новини.

19.30 Серіал «Роксолана». Фільм 1 — «Настуня». 4 серія.
20.40 Вечірня казка.
21.50 Ракурс.
20.50 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.40 Світ спорту.
21.55 Ситуація.
22.05 Авторська програма О. Савенка «ЧетверТА влада».

22.45 Експосвіт.
23.00-01.18 ТРК «Ера».
ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)
01.20 Серіал «Роксолана».
02.20 Творчий вечір О.Грека. «Люблю...».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.
10.15 Освіта ХХІ століття. День знань у вищих і середніх навчальних закладах України.
10.20 Урок англійської мови.
10.35 Українське козацтво: сторінки історії. Фільм 2.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.00 Прем'єра. «Знімалося кіно». «Нагородження» Роксолани».
11.35 Прем'єра. «Чарівні тріо». Частина 2.

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.10 Пані, панночка, панянка.
12.25 Естафета.
12.45 Мультфільм.
13.00 Ліки майбутнього.
13.15 Що день наступний нам готує.
13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02 ТСН.
07.30 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-3».
09.00 Серіал «Сильні ліки». 4 серія.
14.00 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-3».
15.00 Серіал «Ризиковані ігри». 4 серія.

15.30 Серіал «Друзі».
16.00 Серіал «Ідіот». 3 серія.
17.00 Хочу і буду.
17.30 Серіал «Любителька приватного розшуку Даша Васильєва». «Круті спадкоємці». 3 серія.

18.30 Велике прання.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспарт.
20.10 ТСН. Погода.
20.15 Серіал «Любителька приватного розшуку Даша

Васильєва». «Круті спадкоємці». 4 серія.
21.25 Серіал «Ідіот». 4 серія.
22.30 «Я так думаю». Український шоу-бізнес.

23.30 ТСН.
23.50 Служба розшуку дітей.
23.55 Серіал «Крадії». 3 серія.
00.45 Серіал «Пристрельте мене». 3 серія.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

06.00 Новини.
06.05 Прокинься і співай.
07.00 Новини.
07.05 Золотий гусак-шоу.
07.40 Молодіжний мультзбірник «Масяня».

08.00 Новини.
08.20 Народна платформа.
08.25 Серіал «Люди та тіні-2».
09.00 Новини.
09.20 Серіал «Темна конячка».
10.15 Англійський алфавіт для дітей.
10.25 Мультфільм.
10.35 Все для тебе.
11.05 Екстрім-шоу «Команда Вульфа».

12.00 Новини.
12.15 Країна порад.
13.20 Серіал «Пекло у раю».
14.05 Велике прання.
15.00 Новини.
15.05 Серіал «Фадж».
16.00 Серіал «Задумав я втечу».
17.00 Серіал «Трое проти всіх».
17.55 Народна платформа.
18.00 Новини.
18.05 Серіал «Сімейні пута».

19.05 Серіал «Темна конячка».
20.00 Інформаційний канал «Подобиці».

20.30 Серіал «Задумав я втечу».
21.35 Серіал «Люди та тіні-2».
22.40 Перехрестя кохання.
23.45 Подобиці. Підсумки дня.
00.05 Серіал «Менн і машина».
01.05 Серіал «Ніхто не досконалий».
01.55 Худ. фільм «Полювання на Купідона».

03.25 Погода.
03.35 Серіал «Місія здійснена».
04.25 Худ. фільм «Чужий чоловік».
05.55 Мультфільм.

ІСТV

05.00 Ранкова музика.
05.45 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».
06.40 300 сек/год.
06.45 Серіал «Мумії живі».
07.10 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
07.40, 08.50, 18.40, 21.40 Погода.
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
08.00, 09.05 Спорт.
08.05 300 сек/год.
08.10 Каламбур.
08.55 Факти. Ранок.
09.10 Телемагазин.
09.25 Дівочі сльози.
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.

10.20 Серіал «Ві-Ай-Пі».
11.20 Худ. фільм «Вхід в лабіринт». 4 серія.
12.45 Факти. День.
13.05 Худ. фільм «Невинправний».
14.55 Мультфільм.
15.00 Мультсеріал «Мумії живі».
15.30 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
15.55 Серіал «Привіт, новачок!».
16.20 Серіал «Нові пригоди Тарзана».

16.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».
17.40 Дівочі сльози.
18.45 Факти. Вечір.
19.05 Каламбур.
19.50 Худ. фільм «Мисливець».
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Худ. фільм «Реквієм».

00.05 а.Гішка.
00.20 Серіал «Графиня де Монсоро».
01.20 «Третя зміна» представляє.
03.05 «Третя зміна» представляє.
Худ. фільм «Вхід в лабіринт».
4 серія. Каламбур.

СТБ

06.30 Рослинне життя.
07.05 Серіал «Мене привели сюди сні».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Прогноз погоди.
08.25 Маски-шоу.
09.00 «Вікна». Столиця.
09.10 Серіал «Чортеня».
10.15 Серіал «Таємниці Ніро Вульфа».

11.15 Дім.
12.15 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».
14.00 «Вікна». Новини.
14.10 Серіал «Петербурзькі таємниці».
15.20 Серіал «Мене привели сюди сні».

16.25 «Вікна». Кримінал.
16.35 Серіал «Жулі Леско».
17.40 Рослинне життя.
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.30 Серіал «Таємниці Ніро Вульфа».

20.40 «Вікна». Бізнес.
21.00 Дім.
22.00 Худ. фільм «Законник».
23.55 Серіал «Жулі Леско».
01.05 Живе кіно.
01.20 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».

03.05 Худ.фільм «Пси-воїни».
04.55 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Кобра».

09.55 Худ. фільм «Божевільна сімейка з Хаззарди».
11.50 Серіал «Дикий янгол».
12.50 «Вікна» з Д. Нагієвим.
13.45 Серіал «Мотозагін поліції».
14.40 Мультсеріал «Ну, постривай!».
15.00 Мультсеріал «Пуччіні».
15.25 Мультсеріал «КітПес».

15.50 Мультсеріал «Ог

Про внесення змін до законів України «Про державну виконавчу службу» та «Про виконавче провадження»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України «Про державну виконавчу службу» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 36—37, ст. 243; 2000 р., № 13, ст. 102; 2002 р., № 16, ст. 114):

1) у преамбулі слова «державних виконавців» замінити словами «працівників органів державної виконавчої служби»;

2) у статті 2 слово «підзаконні» виключити;

3) у статті 3:

а) у частині другій слова «районних, міських (міст обласного значення), районних у містах відділів державної виконавчої служби» виключити;

б) у частині третій слова «в установах банків» замінити словами «в органах Державного казначейства України»;

в) доповнити частинами четвертою і п'ятою такого змісту:

«Міністерство юстиції України, Головне управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласні, Київське та Севастопольське міські управління юстиції мають реєстраційні рахунки в органах Державного казначейства України для зарахування стягнутих з боржників коштів та їх виплати стягувачам.

Департамент державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, відділи державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції мають печатку»;

4) текст статті 4 викласти в такій редакції:

«Відповідно до цього Закону державними виконавцями є заступник директора Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України — начальник відділу примусового виконання рішень, заступник начальника відділу примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, головний державний виконавець, старший державний виконавець, державний виконавець відділу примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, начальник підрозділів примусового виконання рішень відділу державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції, їх заступники, головні державні виконавці, старші державні виконавці, державні виконавці підрозділів примусового виконання рішень відділів державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції, начальник, заступник начальника, головний державний виконавець, старший державний виконавець районного, міського (міста обласного значення), районного у місті відділу державної виконавчої служби.

Державний виконавець є представником влади і здійснює примусове виконання

судових рішень, постановлених іменем України, та рішень інших органів (посадових осіб), виконання яких покладено на державну виконавчу службу, у порядку, передбаченому законом»;

5) у статті 5:

а) у частині першій: після слова «здійснює» доповнити словами «керівництво органами державної виконавчої служби та контроль за їх діяльністю»;

доповнити словами «організовує виконання рішень відповідно до закону, надає роз'яснення та рекомендації щодо виконання державними виконавцями рішень у порядку, встановленому законом»;

б) частину другу доповнити словами «організують виконання рішень відповідно до закону, надають рекомендації щодо виконання державними виконавцями рішень у порядку, встановленому законом»;

6) у назві розділів II, III і VI слова «державних виконавців» замінити словами «працівників органів державної виконавчої служби»;

7) у статті 6:

а) у назві слова «державних виконавців» замінити словами «працівників органів державної виконавчої служби»;

б) частину першу викласти в такій редакції:

«Працівники органів державної виконавчої служби (державні виконавці, керівні працівники і спеціалісти Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, відділів державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції, районних, міських (міст обласного значення), районних у містах відділів державної виконавчої служби) є державними службовцями»;

в) у частині другій слова «Державним виконавцям» замінити словами «Зазначеним у частині першій цієї статті працівникам органів державної виконавчої служби»;

г) у частинах третій і четвертій слова «Державний виконавець» замінити словами «Працівник органу державної виконавчої служби»;

8) у статті 7 слова «Державний виконавець» замінити словами «Працівник органу державної виконавчої служби»;

9) частину другу статті 8 викласти в такій редакції:

«Заступником директора Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України — начальником відділу примусового виконання рішень, заступником начальника відділу примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, головним державним виконавцем, старшим державним виконавцем підрозділу примусового виконання рішень відділу державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міського управлінь юстиції, його заступником, головним державним виконавцем, старшим державним виконавцем підрозділу примусового виконання рішень відділу державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міського управлінь юстиції, їх заступники, головні державні виконавці, старші державні виконавці, державні виконавці підрозділів примусового виконання рішень відділів державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції, начальник, заступник начальника, головний державний виконавець, старший державний виконавець районного, міського (міста обласного значення), районного у місті відділу державної виконавчої служби

ної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласного, Київського та Севастопольського міського управління юстиції, начальника районного, міського (міста обласного значення), районного у місті відділу державної виконавчої служби признається громадянин, що проживає постійно на території України не менше п'яти років, з вищою юридичною освітою та із стажем юридичної роботи не менше ніж три роки»;

10) статтю 9 викласти в такій редакції:

«Стаття 9. Порядок призначення і звільнення державних виконавців та керівних працівників органів державної виконавчої служби

Заступники начальників районних, міських (міст обласного значення), районних у містах відділів державної виконавчої служби, головні державні виконавці, старші державні виконавці та державні виконавці цих відділів призначаються на посаду та звільняються з посади начальниками Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції за поданням начальників районних, міських (міст обласного значення), районних у містах відділів державної виконавчої служби.

Головні державні виконавці, старші державні виконавці та державні виконавці підрозділу примусового виконання рішень відділів державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції, районних, міських (міст обласного значення), районних у містах відділів державної виконавчої служби призначаються на посаду та звільняються з посади начальниками Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції.

Начальники підрозділів примусового виконання рішень відділів державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції, їх заступники, начальники районних, міських (міст обласного значення), районних у містах відділів державної виконавчої служби признаються на посаду та звільняються з посади начальниками Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції, їх заступники, начальники районних, міських (міст обласного значення), районних у містах відділів державної виконавчої служби признаються на посаду та звільняються з посади начальниками Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міського управлінь юстиції.

Заступник директора Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України — начальник відділу примусового виконання рішень, заступники директора Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, державні виконавці Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, державні виконавці Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, начальник підрозділу примусового виконання рішень відділу державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці

ці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції признаються на посаду та звільняються з посади Міністром юстиції України за поданням директора Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України.

Директор Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України признається на посаду та звільняється з посади Міністром юстиції України»;

11) друге речення статті 10 виключити;

12) частину третю статті 11 доповнити словами «за рахунок держави»;

13) у статті 12 слово «відділу» замінити словом «органу»;

14) частину третю статті 14 викласти в такій редакції:

«Образа державного виконавця, опір, погроза, насильство, незаконне втручання в діяльність державного виконавця по виконанню рішень та інші дії, які перешкоджають виконанню покладених на нього обов'язків, тягнуть за собою кримінальну, адміністративну чи іншу встановлену законом відповідальність»;

15) частину першу статті 15 викласти в такій редакції:

«Державні виконавці, які потребують поліпшення житлових умов, протягом одного року забезпечуються службовим житлом у першочерговому порядку на час виконання повноважень відповідно до законодавства за кошти державного чи відповідного місцевого бюджету»;

16) у статті 17:

а) у назві слова «державних виконавців» замінити словами «працівників органів державної виконавчої служби»;

б) у тексті слова «державного виконавця» замінити словами і цифрою «працівника органу державної виконавчої служби, зазначеного у частині першій статті 6 цього Закону»;

в) доповнити частиною другою такого змісту:

«За забезпечення реальною, своєчасною і законною виконання виконавчого документа державні виконавці одержують винагороду в порядку, встановленому Законом України «Про виконавче провадження»;

17) у статті 18:

а) у назві, частинах другій і четвертій слова «державних виконавців» у всіх відмінках та числі замінити словами «працівників органів державної виконавчої служби» у відповідному відмінку та числі;

б) частину першу викласти в такій редакції:

«Фінансове і матеріальне забезпечення діяльності працівників органів державної виконавчої служби та фінансування витрат на проведення та організацію виконавчих дій здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів виконавчого провадження, порядок формування яких встановлюється Законом України «Про виконавче провадження»;

в) у частині третій після слова «які» доповнити словами «за рішенням керівника відповідного органу державної виконавчої служби»;

г) доповнити частиною такого змісту:

«Працівники органів державної виконавчої служби забезпечуються безоплатним форменим одягом за нормами, що визначаються Кабінетом Міністрів України».

2. У Законі України «Про

виконавче провадження» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 24, ст. 207, № 34, ст. 274; 2001 р., № 11, ст. 54, № 44, ст. 226; 2002 р., № 14, ст. 96, № 30, ст. 202; 2003 р., № 5, ст. 46, № 16, ст. 127):

1) у статті 2:

а) у частині другій після слів «здійснюють державні виконавці» доповнити словами «відділу примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, підрозділу примусового виконання рішень відділів державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції»;

б) після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«За наявності обставин, що ускладнюють виконання рішення, або у разі виконання зведеного виконавчого провадження при органах державної виконавчої служби можуть утворюватися виконавчі групи в порядку, встановленому Міністерством юстиції України, до складу яких включаються державні виконавці одного або кількох органів державної виконавчої служби. За наказом Міністерства юстиції України або Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласного, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції на керівника групи можуть покладатися права та повноваження, встановлені чим Закон, у виконавчому провадженні для начальників районних, міських (міст обласного значення), районних у містах відділів державної служби».

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою;

2) у статті 3:

а) пункти 8 і 9 виключити;

б) у пункті 10 слова «відповідно до законів України» виключити;

в) у пункті 17 слова «або недержавних» виключити;

3) у статті 5:

а) абзац другий частини другої доповнити словами «у спосіб і порядок, визначені виконавчим документом»;

б) у частині третій:

після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«проводити перевірку виконання рішень юридичними особами всіх форм власності, а також громадянами, які провадять підприємницьку діяльність без створення юридичної особи і в установленому порядку набули статусу суб'єкта підприємницької діяльності, що є боржниками за виконавчими документами».

У зв'язку з цим абзаци третій — тринадцятий вважати абзацами четвертим — чотирнадцятим;

в абзаці п'ятому слово «входити» замінити словами «безперешкодно входити»;

в абзаці шостому після слова «боржника» доповнити словом «опечатувати»;

абзац сьомий доповнити словами «а також печатувати каси, приміщення і місця зберігання грошей»;

абзац восьмий викласти в такій редакції:

«використовувати за згодою власника приміщення, в тому числі, що є в комунальній власності, для тимчасового зберігання вилученого

майна, а також транспорт стягувача або боржника для перевезення майна»;

абзац десятий доповнити словами «чи про встановлення вмотивованого рішення про примусове проникнення до житла чи іншого володіння боржника — фізичної особи або іншої особи, у якій знаходиться майно боржника чи майно та кошти, належні боржникові від інших осіб»;

абзац одинадцятий доповнити словами «а у разі неяви боржника без поважних причин вносити постанову про його привід через органи внутрішніх справ»;

абзац дванадцятий після слова «понятих» доповнити словами «працівників органів внутрішніх справ»;

після абзацу тринадцятого доповнити новими абзацами чотирнадцятим — двадцять третім такого змісту:

«застосовувати під час проведення виконавчих дій відеозапис, фото- і кінозйомки»;

при виконанні судових рішень безперешкодно входити на земельні ділянки, в жилі та інші приміщення боржників — фізичних осіб, проводити в цих приміщеннях огляд, за необхідності примусово відкривати їх в установленому порядку із залученням працівників органів внутрішніх справ, опечатувати ці приміщення, арештовувати, опечатувати та вилучати належне боржникові майно, яке там знаходиться та на яке за законом можливо звернути стягнення;

вимагати від матеріально відповідальних і службових осіб боржників — юридичних осіб або від боржників — фізичних осіб відомості та пояснення по фактах невиконання рішень або законних вимог державного виконавця чи інших порушень вимог законодавства про виконавче провадження;

повідомляти з метою профілактичного впливу органи державної влади, громадські об'єднання, трудові колективи і громадськість за місцем проживання або роботи особи про факти порушення нею вимог законодавства про виконавче провадження;

у разі необхідності для проведення чи організації виконавчих дій залучати на платній основі, у тому числі за рахунок авансового внеску стягувача, суб'єктів господарювання, які у встановленому законом порядку одержали ліцензії на:

1) будівельну діяльність (вишукувальні та проектні роботи для будівництва, зведення несучих та огорожувальних конструкцій, будівництво та монтаж інженерних і транспортних мереж);

2) надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом загального користування (крім надання послуг з перевезення пасажирів та їх багажу на таксі);

3) операції у сфері поводження з небезпечними відходами;

4) надання послуг, пов'язаних з охороною державної та іншої власності, надання послуг з охорони громадян;

5) проведення землевпорядних та землеоціночних робіт».

У зв'язку з цим абзац чотирнадцятий вважати абзацом двадцять четвертим;

4) доповнити статтею 5' такого змісту:

«Стаття 5'. Повноваження начальника відділу та начальника підрозділу примусового виконання рішень органів державної виконавчої служби

Начальник відділу примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України та начальник підрозділу примусового виконання рішень відділів державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласного, Київського та Севастопольського міського та Севастопольського міського управління юстиції наділені всіма правами та повноваженнями у виконавчому провадженні, передбаченими цим Законом для начальника районного, міського (міста обласного значення), районного у місті відділу державної виконавчої служби»;

5) у статті 8:
а) у назві слова «і нагляд» виключити;

б) частину другу викласти в такій редакції:

«Керівник органу державної виконавчої служби при здійсненні контролю за діями державного виконавця під час виконання рішень, якщо вони суперечать вимогам Закону, вправі своєю постановою скасувати постанову, акт, інший процесуальний документ, винесений у виконавчому провадженні державним виконавцем, який йому підпорядкований, зобов'язати державного виконавця провести виконавчі дії в порядку, передбаченому цим Законом»;

в) доповнити частинами третьою і четвертою такого змісту:

«Контроль за законністю виконавчого провадження здійснюють Міністерство юстиції України через Департамент державної виконавчої служби, а Головне управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, управління юстиції в областях, містах Києві та Севастополі — через відповідні відділи державної виконавчої служби.

Забороняється втручання інших державних або недержавних органів та їх посадових осіб у виконавче провадження, крім випадків, передбачених цим Законом. Віймака чи вилучення виконавчого документа або виконавчого провадження здійснюється лише за рішенням суду»;

б) доповнити статтями 8¹, 8², 8³:

«Стаття 8¹. Посадові особи, які мають право проводити перевірку виконавчого провадження

Перевірити законність виконавчого провадження мають право:

1) директор Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України та його заступники — виконавче провадження, що знаходиться на виконанні у будь-якому структурному підрозділі органів державної виконавчої служби;

2) начальники відділів державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, управління юстиції в областях, містах Києві та Севастополі, їх заступники — виконавче провадження, що знаходиться на виконанні підрозділів примусового виконання рішень цих відділів державної виконавчої служби та районних, міських (міст обласного значення), районних у містах відділах державної виконавчої служби, що підпорядковані зазначеним управлінням юстиції.

Стаття 8². Витребування виконавчого провадження

Посадові особи, зазначені у статті 8¹ цього Закону, вправі витребувати виконавче провадження з відповідного органу державної виконавчої служби для його перевірки.

Про проведення перевірки виконавчого провадження та його витребування відповідною посадовою особою виноситься постановою.

Стаття 8³. Перевірка виконавчого провадження

Посадові особи, зазначені у статті 8¹ цього Закону, можуть проводити перевірку законності виконавчого провадження за дорученням вищестоящої посадової особи, з власної ініціативи або під час розгляду скарги на постанову начальника підпорядкованого органу державної виконавчої служби, винесеної за результатами розгляду скарги на дії (бездіяльність) державного виконавця, інших посадових осіб державної виконавчої служби.

Перевірка законності виконавчого провадження повинна бути проведена протягом 10 робочих днів, а зведеного виконавчого провадження — протягом 15 робочих днів, після надходження витребуваного виконавчого провадження.

На час перевірки виконавче провадження може бути зупинено посадовою особою, яка його витребувала, про що зазначається в постанові.

Про результати перевірки виконавчого провадження посадовою особою, яка його витребувала, вноситься постановою, що є обов'язковою для виконання державними виконавцями та підлеглими посадовими особами державної виконавчої служби.

Постанова про перевірку, проведення чи результат перевірки виконавчого провадження може бути оскаржена до вищестоящої посадової особи органів державної виконавчої служби або до суду;

7) статтю 9 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«Виконання рішень про стягнення коштів з рахунків, на яких обліковуються кошти Державного бюджету України та місцевих бюджетів або з бюджетних установ, здійснюється органами Державного казначейства України в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України».

У зв'язку з цим частину другу вважати частиною третьою;

8) у частині другій статті 11 слова «може бути» замінити словом «є»;

9) доповнити статтею 11¹ такого змісту:

«Стаття 11¹. Права і обов'язки сторін та інших осіб у виконавчому провадженні

Сторони та інші учасники виконавчого провадження мають право знайомитися з матеріалами виконавчого провадження, робити з них виписки, знімати копії, подавати додаткові матеріали, заявляти клопотання, брати участь у провадженні виконавчих дій, давати усні і письмові пояснення в процесі виконавчих дій, висловлювати свої доводи, міркування з усіх питань, що виникають у ході виконавчого провадження, у тому числі при проведенні експертизи, заперечувати проти клопотань, доводів та міркувань інших учасників виконавчого провадження, заявляти відводи у випадках, передбачених цим Законом, оскаржувати дії (бездіяльність) державного виконавця з питань виконавчого провадження та користуватися іншими правами, наданими цим Законом.

Стягувач має право подати заяву про видачу дубліката виконавчого документа, про поновлення строку пред'явлення виконавчого документа до виконання, про відмову від стягнення і повернення виконавчого документа.

Сторони мають право укласти мирову угоду про закінчення виконавчого провадження, яка затверджується судом, оспорювати належність майна і його оцінку, подавати письмові заперечення проти розрахунку державного виконавця щодо розподілу коштів між стягувачами.

За виконавчим документом про стягнення коштів за погодженням із стягувачем боржник може передати стягувачу в рахунок повного або часткового погашення боргу власне майно.

Сторони зобов'язані письмово повідомляти державного виконавця про виникнення обставин, що зумовлюють обов'язкове зупинення виконавчого провадження, встановлення відстрочки або розстрочки виконання, зміну способу і порядку виконання рішення, зміну місця проживання чи місцезнаходження, а боржник — фізична особа — про зміну місця роботи.

Боржник зобов'язаний у строк, встановлений державним виконавцем, надати достовірні відомості про свої доходи та майно, у тому числі про майно, яким він володіє спільно з іншими особами, рахунки в банківських та фінансових установах, своєчасно з'явитися за викликом державного виконавця, письмово повідомити державного виконавця про майно, що перебуває в заставі або у інших осіб, а також про кошти та майно, належні боржникові від інших осіб.

Особи, які беруть участь у виконавчому провадженні, зобов'язані сумлінно користуватися усіма наданими їм правами з метою забезпечення повного і своєчасного вчинення виконавчих дій»;

10) у статті 14:

а) частину третю після слів «державним виконавцем» доповнити словами «у постанові»;

б) у частині п'ятій: після слів «експерт несе» доповнити словом «кримінальному», а слова «передбачену законом» виключити;

доповнити реченням такого змісту: «Збитки, завдані сторонам неправдивим висновком експерта або спеціаліста, підлягають відшкодуванню в порядку, передбаченому законом»;

в) доповнити частиною шостою такого змісту:

«Копія постанови державного виконавця про призначення у виконавчому провадженні експерта або спеціаліста у 3-денний строк з дня її винесення надсилається сторонам. Заявлений сторонами відвід експерта або спеціаліста вирішується в порядку, передбаченому статтею 17 цього Закону»;

11) у частині третій статті 15 після слів «особа несе» доповнити словом «кримінальному», а слова «відповідно до закону» виключити;

12) у статті 17:

а) у частині п'ятій слова «яка затверджується начальником відповідного відділу» виключити;

б) доповнити частиною восьмою такого змісту:

«Посадові особи, що мають право на розгляд питань про відвід державного виконавця, експерта, спеціаліста чи перекладача, а також суд, зобов'язані розглянути заяву про відвід або самовідвід у термін до 3 діб»;

13) у статті 18¹:

а) пункти 6 і 12 виключити;

б) у пункті 14 слова «або недержавних» виключити;

14) у частині третій статті 19 після слів «також інші» доповнити словом «додаткові»;

15) у статті 20:

а) після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«Державний виконавець вправі проводити виконавчі дії щодо виявлення та звернення стягнення на кошти, що знаходяться на рахунках та вкладах боржника в установах банків чи інших фінансових установах, на рахунки в цінних паперах у депозитаріях на території, на яку поширюється юрисдикція України».

У зв'язку з цим частини третю і четверту вважати відповідно частинами четвертою і п'ятою;

б) у частині четвертій слова «чи його недостатньо» виключити, а слово «місцепроживанням» замінити словами «місцем проживання чи місцезнаходженням»;

в) частину п'яту замінити двома частинами такого змісту:

«У разі коли у процесі виконавчого провадження з'ясувалося, що майна боржника, на яке можливо звернути стягнення, недостатньо для повного задоволення вимог стягувача, однак майно боржника виявлено на території іншого відділу державної виконавчої служби, державний виконавець звертає стягнення на таке майно в порядку, передбаченому Законом, за погодженням з начальником відділу державної виконавчої служби, якому він підпорядкований та за умови, якщо стягувач авансує витрати на організацію і проведення виконавчих дій на території іншого відділу державної виконавчої служби державний виконавець повідомляє начальника цього відділу державної виконавчої служби. У разі коли стягувач не здійснить авансування витрат на організацію і проведення виконавчих дій на території іншого відділу державної виконавчої служби, державний виконавець звертає стягнення на наявне майно боржника і після розподілу стягнутих коштів, у разі їх недостатності для повного задоволення вимог стягувача, направляє виконавчий документ до відділу державної виконавчої служби за місцезнаходженням іншого майна боржника.

Порядок передачі виконавчого провадження з одного органу державної виконавчої служби до іншого, від одного державного виконавця до іншого встановлюється Міністерством юстиції України»;

16) доповнити статтею 20¹ такого змісту:

«Стаття 20¹. Виконавчі провадження, підвідомчі відділу та підрозділу примусового виконання рішень органів державної виконавчої служби На відділі примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України покладається виконання рішень:

1) за якими боржниками є Апарат Верховної Ради України, Адміністрація Президента України, вищий чи центральні органи виконавчої влади, Конституційний Суд України, Верховний Суд України, вищі спеціалізовані суди, Касаційний суд України, апеляційні суди, Генеральна прокуратура України, прокуратури Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, військові прокуратури регіонів і військова прокуратура Військово-Морських Сил України, Вища рада юстиції, Національний банк України, Рахункова палата, Управління справами Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські ради або обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, а також інші органи державної влади;

2) за якими стягненню підлягає сума боргу від десяти та більше мільйонів гривень або еквівалентна сума в іноземній валюті.

На підрозділі примусового виконання рішень відділів державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції покладається виконання рішень:

1) за якими боржниками є територіальні підрозділи центральних органів державної влади, місцеві суди, міські або районні ради чи районні державні адміністрації, міські, районні, міжрайонні, інші прирівняні до них прокуратури, військові прокуратури гарнізонів, а також інші територіальні підрозділи органів державної влади;

2) за якими підлягає стягненню сума боргу від п'яти до десяти мільйонів гривень або еквівалентна сума в іноземній валюті.

В установленому Міністерством юстиції України порядку на виконання до відділу примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України або підрозділу примусового виконання рішень відділів державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції можуть передаватися інші виконавчі провадження, що знаходяться на виконанні в органах державної виконавчої служби. Про прийняття до виконання виконавчого провадження або передачу виконавчого провадження з одного органу державної виконавчої служби до іншого вноситься вмотивована постановою, з якою ознайомлюються сторони виконавчого провадження»;

17) пункт 2 частини першої статті 21 виключити;

18) частину першу статті 22 доповнити пунктом «в» такого змісту:

«в) надання судом, який видав виконавчий документ, відстрочки виконання рішення»;

19) у статті 24:

а) частину першу доповнити словами «та пред'явлений до виконання до відділу державної виконавчої служби за належним місцем виконання рішення»;

б) після частини другої доповнити двома частинами такого змісту:

«Виконавчий документ, виданий на підставі рішення, яким надана відстрочка виконання, приймається державним виконавцем до виконання після закінчення терміну відстрочки в межах строку, встановленого для пред'явлення цього виконавчого документа.

У разі відкриття виконавчого провадження за виконавчим документом про конфіскацію майна, стягнення періодичних платежів, забезпечення позовних вимог строк для добровільного виконання не встановлюється».

У зв'язку з цим частини третю — п'яту вважати відповідно частинами п'ятою — сьомою;

в) частину шосту викласти в такій редакції:

«За заявою стягувача, з метою забезпечення виконання рішення про майнові стягнення, державний виконавець постановою про відкриття виконавчого провадження вправі накласти арешт на майно боржника (крім коштів) та оголосити заборону на його відчуження. Одночасно з винесенням такої постанови державний виконавець може провести опис і арешт майна боржника в порядку, визначеному цим Законом»;

20) у статті 25:

а) частину першу замінити двома частинами такого змісту:

«Державний виконавець здійснює виконавчі дії по виконанню рішення до завершення виконавчого провадження у встановленому цим Законом порядку, а саме: закінчення виконавчого провадження згідно із статтею 37 цього Закону;

повернення виконавчого документа стягувачу згідно із статтею 40 цього Закону;

повернення виконавчого документа (посадовій особі), який його видав, згідно із статтею 40¹ цього Закону.

Державний виконавець зобов'язаний провести виконавчі дії по виконанню рішення протягом шести місяців з дня винесення постанови про відкриття виконавчого провадження, а по виконанні рішення немайнового характеру — у двомісячний строк. Строки здійснення виконавчого провадження не поширюються на час відкладення провадження виконавчих дій або зупинення виконавчого провадження та на

період реалізації арештованого майна боржника».

У зв'язку з цим частини другу і третю вважати відповідно частинами третьою і четвертою;

б) пункт 3 частини третьої викласти в такій редакції:

«3) в інших випадках, якщо негайне виконання передбачено законом і про це зазначено у виконавчому документі»;

в) у частині четвертій слова «в той же день» замінити словами «у порядку, встановленому цим Законом»;

г) доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«За виконавчим документом про конфіскацію майна, стягнення періодичних платежів, забезпечення позовних вимог державний виконавець розпочинає вчиняти виконавчі дії не пізніше ніж у 5-денний строк з дня винесення постанови про відкриття виконавчого провадження»;

21) у статті 26:

а) частину першу після пункту 2 доповнити чотирма пунктами такого змісту:

«3) якщо рішення, на підставі якого видано виконавчий документ, не набрало законної сили, крім випадків, коли воно у встановленому законом порядку допущено до негайного виконання»;

4) пред'явлення виконавчого документа до відділу державної виконавчої служби не за місцем або підвідомчістю виконання рішення»;

5) якщо не закінчилася відстрочка виконання рішення, надана судом, яким встановлено рішення»;

6) у разі невідповідності виконавчого документа вимогам, передбаченим статтею 19 цього Закону».

У зв'язку з цим пункт 3 вважати пунктом 7;

б) частину другу викласти в такій редакції:

«Про відмову у відкритті виконавчого провадження державний виконавець виносить постанову, яка затверджується начальником відповідного відділу державної виконавчої служби, і не пізніше наступного дня надсилає її заявникам»;

в) після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«У разі відмови у відкритті виконавчого провадження на підставі пункту 6 частини першої цієї статті державний виконавець роз'яснює стягувачу право на звернення до суду чи іншого органу (посадової особи), які видали виконавчий документ, про проведення виконавчого документа у відповідність із вимогами статті 19 цього Закону».

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою;

22) статтю 27 викласти в такій редакції:

«Стаття 27. Направлення документів виконавчого провадження

Копії постанов державного виконавця та інші документи виконавчого провадження (далі — документи виконавчого провадження), які повинні бути доведені державним виконавцем до відома сторін та інших учасників виконавчого провадження, надсилаються адресатам із супровідними листами простого кореспонденцією.

За умови авансування стягувачем в порядку, передбаченому цим Законом, витрат на проведення виконавчих дій документи виконавчого провадження можуть надсилатися учасникам виконавчого провадження рекомендованими листами.

За письмовою заявою учасників виконавчого провадження документи виконавчого провадження можуть надсилатися адресатам факсимільним зв'язком або електронною поштою. Документи виконавчого провадження, направлені факсимільним зв'язком або електронною поштою, вважаються врученими за наявності належ-

Про внесення змін до законів України «Про державну виконавчу службу» та «Про виконавче провадження»

ного підтвердження їх одержання адресатами.

Державним виконавцем або іншою особою, уповноваженою державним виконавцем, документи виконавчого провадження можуть бути вручені особисто сторонам або іншим учасникам виконавчого провадження під розписку.

Належно оформлена відмова сторін виконавчого провадження від одержання документів виконавчого провадження не є перешкодою для проведення подальших виконавчих дій у встановленому цим Законом порядку;

23) у статті 28: а) у частині першій слова «державний виконавець має» замінити словами «державний виконавець, а також сторони виконавчого провадження мають», а слова «або іншого органу (посадової особи)» виключити;

б) у частині другій: слова «або інший орган (посадова особа)» виключити;

доповнити реченням такого змісту: «Про роз'яснення рішення чи змісту документа або відмову у цьому суд постановляє ухвалу»;

24) статтю 29 виключити;

25) у статті 30:

а) частину другу замінити трьома частинами такого змісту: «У разі, якщо копія постанови про відкриття виконавчого провадження одержана боржником несвоєчасно, внаслідок чого боржник був позбавлений можливості добровільно виконати рішення у встановлений державним виконавцем строк, за письмовою заявою боржника при підтвердженні факту несвоєчасного одержання вказаної постанови державний виконавець відкладає провадження виконавчих дій у порядку, встановленому статтею 32 цього Закону, та поновлює боржнику строк для добровільного виконання рішення.

Якщо при відкритті виконавчого провадження державним виконавцем у порядку, встановленому статтею 24 цього Закону, накладено арешт на майно боржника, за погодженням з державним виконавцем боржник має право у строк, встановлений для добровільного виконання рішення, реалізувати належне йому майно в рахунок повного або часткового погашення боргу за виконавчим документом.

У цьому разі покупець майна боржника повинен внести кошти за придбання майно на рахунок органу державної виконавчої служби у строк, встановлений для добровільного виконання рішення. Після внесення покупцем коштів арешт з проданого майна боржника знімається за постановою державного виконавця.

У разі повного добровільного виконання рішення боржником у встановлений для добровільного виконання строк державний виконавець складає про це акт, який є підставою для закінчення виконавчого провадження».

У зв'язку з цим частини третю і четверту вважати відповідними частиною п'ятою і шостою;

б) у частині шостій слова «у межах строку, передбаченого статтею 25 цього Закону» виключити;

26) у статті 32:

а) частину першу виключити;

б) частину другу після слів «перешкоджають провадженню виконавчих дій» до-

повнити словами «або несвоєчасного одержання сторонами документів виконавчого провадження, внаслідок чого вони були позбавлені можливості використати надані їм цим Законом права»;

27) у статті 33:

а) у частині першій слова «чи іншого органу» виключити;

б) доповнити частиною третьою такого змісту: «По інших рішеннях відстрочки або розстрочки виконання, встановлення чи зміна способу і порядку виконання не допускаються»;

28) у частині першій статті 34:

а) пункти 4 і 6 викласти у такій редакції:

«4) оспорювання боржником виконавчого напису нотаріуса у судовому порядку»;

«6) зупинення виконання відповідного рішення або виконавчого провадження посадовою особою, якій законом надано таке право»;

б) у пункті 7 слова «з опису» замінити словами «з акта опису й арешту»;

в) у пункті 8 слова «а також за ухвалою господарського суду, у провадженні якого знаходиться справа про банкрутство боржника, за виконавчими документами про стягнення заробітної плати, аліментів, авторської винагороди, відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю та життю громадян» виключити;

г) у пункті 10 слова «апеляційного чи» виключити;

г) доповнити пунктами 12 і 13 такого змісту:

«12) виїмки виконавчого документа або виконавчого провадження в порядку, встановленому Кримінально-процесуальним кодексом України;

13) надання судом, який видав виконавчий документ, відстрочки виконання рішення»;

29) у пункті 1 статті 35 слова «або іншого органу» виключити;

30) у статті 36:

а) частину першу після першого речення доповнити новим реченням такого змісту: «Постанову про зупинення виконавчого провадження з підстав, передбачених статтею 34 цього Закону, державний виконавець вносить не пізніше наступного дня, коли йому стало відомо про такі обставини»;

б) в абзаці третьому частини другої слова і цифри «пунктами 3 і 9» замінити словами і цифрами «пунктами 3, 9, 12 і 13»;

в) частину четверту доповнити двома реченнями такого змісту: «Накладений державним виконавцем арешт на майно боржника, у тому числі на кошти на рахунках та вкладах боржника в установах банків та інших фінансових установах, не знімається. У період зупинення виконавчого провадження державний виконавець має право звертатися до суду в порядку, встановленому статтями 28, 32, 33, 78, 79, 80 цього Закону, а також вживати заходів щодо розшуку боржника або його майна»;

г) у частині п'ятій: перше речення доповнити словами «яка затверджується начальником відповідного відділу державної виконавчої служби»;

доповнити реченням такого змісту: «Копія постанови у 3-денний строк надсилається сторонам»;

г) доповнити частиною шостою такого змісту:

«Якщо арештоване майно боржника передано на реалі-

зацію, копії постанов про зупинення виконавчого провадження та про поновлення виконавчого провадження надсилаються до підприємства, установи, організації, які здійснюють реалізацію майна боржника»;

31) у частині першій статті 37:

а) пункт 3 після слів «відсутнім боржника або стягувача» доповнити словами «ліквідації юридичної особи — сторони виконавчого провадження»;

б) у пункті 7 слова «в тому числі внаслідок» замінити словами «або арбітражному керуючому у разі»;

32) статтю 38 викласти в такій редакції:

«Стаття 38. Наслідки завершення виконавчого провадження

У разі закінчення виконавчого провадження згідно із статтею 37 цього Закону, крім направлення виконавчого документа за належністю до іншого органу державної виконавчої служби; повернення виконавчого документа стягувачу згідно із статтею 40 цього Закону; повернення виконавчого документа до суду або іншого органу (посадової особи), який його видав, згідно із статтею 40¹ цього Закону, припиняється чинність арешту майна боржника, скасовуються інші здійснені державним виконавцем заходи примусового виконання рішення, а також провадяться інші дії, необхідні у зв'язку з завершенням виконавчого провадження. Завершене виконавче провадження не може бути розпочате знову, крім випадків, передбачених цим Законом.

Якщо у виконавчому провадженні державним виконавцем був накладений арешт на майно боржника, у постанові про закінчення виконавчого провадження, повернення виконавчого документа стягувачу або повернення виконавчого документа до суду або іншого органу (посадової особи), який його видав, державний виконавець зазначає про скасування арешту, накладеного на майно боржника.

За заявою боржника державний виконавець видає йому додаткові копії постанови, вказаної у частині другій цієї статті, для її пред'явлення до органу нотаріату та інших органів, що здійснюють реєстрацію майна або ведуть реєстр заборони на його відчуження для зняття арешту з майна»;

33) у статті 40:

а) у частині першій: пункт 4 після слів «виконавчих дій» доповнити словами «або не здійснює авансування витрат на проведення виконавчих дій, якщо їх авансування передбачено цим Законом»;

доповнити пунктом 6 такого змісту:

«6) якщо у боржника відсутнє майно, яке він за виконавчим документом повинен передати стягувачу, або майно, визначене виконавчим документом, на яке необхідно звернути стягнення з метою погашення заборгованості (крім коштів), і здійснені державним виконавцем відповідно до цього Закону заходи щодо розшуку такого майна виявилися безрезультатними»;

б) у частинах другій і п'ятій цифри «2—5» замінити цифрами «2—6»;

в) частину третю викласти в такій редакції:

«У разі повернення виконавчого документа з підстав, встановлених частиною пер-

шою цієї статті, стягувачу повертаються невикористані суми внесеного ним авансового внеску із звітом державного виконавця про його використання»;

34) доповнити статтею 40¹ такого змісту:

«Стаття 40¹. Повернення виконавчого документа до суду або іншого органу (посадової особи), який його видав

Виконавчий документ, прийнятий державним виконавцем до виконання, повертається до суду, який його видав, у разі відновлення судом строку для подання апеляційної скарги на рішення, за яким видано виконавчий документ та прийняття цієї апеляційної скарги до розгляду.

Виконавчий документ, прийнятий державним виконавцем до виконання, за яким стягувачем є держава, у випадках, передбачених пунктами 2—6 частини першої статті 40 цього Закону, повертається до суду або іншого органу (посадової особи), який видав виконавчий документ.

Про повернення виконавчого документа державний виконавець вносить постанову, яка затверджується начальником відповідного відділу державної виконавчої служби, і може бути оскаржена до суду в 10-денний строк»;

35) у статті 42:

а) у частині третій слова «і розшук дитини» замінити словами «дитини та розшук транспортних засобів боржника», а після слів «а також» доповнити словом «іншого»;

б) частину четверту викласти в такій редакції:

«Витрати органів внутрішніх справ, пов'язані з розшуком громадянина-боржника, дитини або транспортних засобів боржника, стягуються з боржника за ухвалою суду. Витрати, пов'язані з розшуком боржника—юридичної особи або іншого майна боржника, стягуються з боржника за постановою державного виконавця, яка затверджується начальником відповідного відділу державної виконавчої служби»;

36) у статті 44:

а) у частині четвертій після слів «з трудовими правовідносинами» доповнити словами «після чого задовольняються»;

б) частину сьому доповнити реченнями такого змісту: «Вимоги стягувачів щодо виплати заборгованості із заробітної плати задовольняються в порядку календарно-надходження виконавчих документів. Стягнута з боржника сума розподіляється між стягувачами згідно з виконавчими документами, за якими відкрито виконавчі провадження і закінчився встановлений державним виконавцем строк для добровільного виконання рішення, на день зарахування стягнутої суми на депозитний рахунок відділу державної виконавчої служби»;

в) частину восьму виключити;

37) доповнити статтею 44¹ такого змісту:

«Стаття 44¹. Виплата стягувачеві грошових сум Грошові суми, стягнені з боржника як такі, що належать до виплати стягувачам, зараховуються державним виконавцем на депозитний рахунок відповідного органу державної виконавчої служби.

За письмовою заявою стягувача — фізичної особи

стягнуті грошові суми можуть бути перераховані державним виконавцем на рахунок стягувача в банку або в іншій фінансовій установі чи перераховані на адресу стягувача поштовим переказом. Поштовий переказ стягувачеві стягнених грошових сум здійснюється за його рахунок, крім переказу аліментних сум. За відсутності такої заяви державний виконавець для видачі стягнутих сум виписує на ім'я стягувача чек, який підписується начальником відповідного органу державної виконавчої служби та скріплюється печаткою цього органу, за яким стягувач одержує належні йому грошові суми в установі банку. Зазначений чек видається особисто стягувачеві або його представнику під розписку.

Стягувачам — юридичним особам стягнуті суми перераховуються державним виконавцем у встановленому порядку на їх рахунки, вказані у виконавчих документах. За письмовою заявою стягувача —юридичної особи, яка засвідчена у встановленому порядку, стягнуті грошові суми можуть бути перераховані на інші належні стягувачу рахунки.

Грошові суми, стягнуті державним виконавцем до Державного бюджету України або місцевих бюджетів, перераховуються в порядку, встановленому Державним казначейством України.

Виплата стягувачеві стягнених сум готівкою або виплата стягнутих сум іншим особам, які не є стягувачами (крім виплати грошових сум заставодержателю, який не є стягувачем, згідно із статтею 52 Закону), не допускається. Забороняється використовувати стягнуті з боржників грошові суми, які підлягають виплаті стягувачам, на інші, ніж встановлені цією статтею, цілі, а також звертати на них стягнення для виплати іншим особам, які не є стягувачами за виконавчими документами при примусовому виконанні яких ці суми стягнуті.

Якщо стягнуті з боржника грошові суми не витребувані стягувачем протягом трьох років з дня їх зарахування на депозитний рахунок органу державної виконавчої служби, ці суми зараховуються до Державного бюджету України у порядку, встановленому Державним казначейством України»;

38) у статті 45:

а) назву викласти в такій редакції:

«Стаття 45. Витрати виконавчого провадження»;

б) частину першу замінити трьома частинами такого змісту:

«Витрати органів державної виконавчої служби на організацію та проведення виконавчих дій щодо забезпечення примусового виконання рішень є витратами виконавчого провадження.

Витрати виконавчого провадження здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів виконавчого провадження, які використовуються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Кошти виконавчого провадження складаються з:

коштів виконавчого збору, стягнутого з боржника в порядку, встановленому статтею 46 цього Закону;

авансового внеску стягувачів на проведення виконавчих дій згідно із статтею 48 цього Закону;

стягнутих з боржника вит-

рат на проведення виконавчих дій;

інших надходжень, що не суперечать законодавству».

У зв'язку з цим частини другу і третю вважати відповідно частинами четвертою і п'ятою;

в) у частині четвертій:

пункт 3 після слова «стягнених» доповнити словом «аліментних»;

пункт 6 викласти в такій редакції:

«б) інші необхідні витрати для забезпечення належної організації виконання рішень органами державної виконавчої служби»;

39) у статті 46:

а) у частині першій слова «п'яти відсотків» замінити словами «десяти відсотків», після слів «вартості майна боржника» доповнити словами «яке підлягає передачі стягувачу за виконавчим документом», слова «у розмірі п'яти неоподатковуваних» замінити словами «у розмірі двадцяти неоподатковуваних», а слова «у розмірі десяти» замінити словами «у розмірі п'ятдесяти»;

б) частину другу доповнити словами «а також за виконавчими документами про конфіскацію майна, стягнення періодичних платежів, стягнення виконавчого збору, накладення арешту на майно для забезпечення позовних вимог»;

в) у частині третій слова «не стягується» замінити словами «стягується в частині, що не була стягнута при попередньому виконанні. Стягнутий з боржника виконавчий збір зараховується пропорційно від стягнутої суми»;

г) доповнити частиною четвертою такого змісту: «У разі коли стягнутої з боржника суми недостатньо для повного задоволення вимог стягувача, виконавчий збір сплачується пропорційно від стягнутої суми»;

г) частину п'яту після слів «виконавчого збору» доповнити словами «не пізніше ніж наступного дня після її винесення надсилається боржнику»;

д) доповнити частинами сьомою—дев'ятою такого змісту: «У разі коли виконавче провадження закінчено, а виконавчий збір не стягнуто, постанова про стягнення виконавчого збору виділяється в окреме провадження і підлягає виконанню в порядку, встановленому цим Законом.

Постанова про стягнення виконавчого збору може бути скасована за заявою боржника начальником відповідного відділу державної виконавчої служби, якщо боржник оплатив витрати, пов'язані з проведенням виконавчих дій, у разі:

1) прийняття судом відмови стягувача від стягнення;

2) смерті або оголошення померлим стягувача чи визнання його безвісно відсутнім або ліквідації стягувача — юридичної особи, якщо виконання вимог стягувача у виконавчому провадженні не допускає правонаступництва;

3) повернення виконавчого документа без виконання на вимогу суду або іншого органу (посадової особи), який видав виконавчий документ, або на письмову вимогу чи заяву стягувача.

Постанова про стягнення виконавчого збору може бути скасована за поданням державного виконавця начальником відповідного відділу державної виконавчої служби у разі:

1) смерті або оголошення

померлим боржника або визнання його безвісно відсутнім чи ліквідації боржника — юридичної особи, якщо виконання обов’язків боржника у виконавчому провадженні не допускає правонаступництва;

2) недостатності майна юридичної особи — боржника, що ліквідується;

3) скасування рішення суду або іншого органу (посадової особи), яке підлягало виконанню на підставі виконавчого документа»;

40) у статті 47 після слів «виконавчого документа» доповнити словами «за рахунок стягнутого з боржника виконавчого збору», а слово «десяти» замінити словом «тридцяти»;

41) частину першу і другу статті 48 доповнити словами «якщо інше не передбачено цим Законом»;

42) у частині другій статті 49 слова «районних, міських відділах Державної виконавчої служби» замінити словами «органів державної виконавчої служби»;

43) назву глави 5 викласти в такій редакції:

**«Глава 5.
ЗАГАЛЬНИЙ ПОРЯДОК
ЗВЕРНЕННЯ
СТЯГНЕННЯ НА МАЙНО
БОРЖНИКА»;**

44) текст статті 52 викласти в такій редакції:

«Стягнення на заставлене майно в порядку примусового виконання допускається за виконавчими документами для задоволення вимог стягувача —заставодержателя. За постановою державного виконавця про стягнення виконавчого збору, винесеної у виконавчому провадженні про звернення стягнення на заставлене майно, стягнення звертається на вільне від застави майно боржника.

У разі коли коштів, одержаних від реалізації заставленого майна, недостатньо для задоволення вимог стягувача—заставодержателя за виконавчим документом, на підставі якого звернуто стягнення на заставлене майно, виконавчий документ повертається стягувачу—заставодержателю в порядку, визначеному пунктом 6 частини першої статті 40 цього Закону.

Для задоволення вимог стягувачів, які не є заставодержателями, стягнення на заставлене майно боржника може бути звернено у разі:

виникнення права застави після винесення судом рішення про стягнення з боржника коштів;

коли вартість предмета застави перевищує розмір заборгованості боржника заставодержателю.

Про звернення стягнення на заставлене майно для задоволення вимог стягувачів, які не є заставодержателями, державний виконавець повідомляє заставодержателя не пізніше наступного дня після накладення арешту на майно або тоді, коли йому стало відомо, що арештоване майно боржника знаходиться у заставі, та роз’яснює заставодержателю право на звернення до суду з позовом про звільнення заставленого майна з-під арешту.

Реалізація заставленого майна провадиться в порядку, встановленому цим Законом.

З коштів, одержаних від реалізації заставленого майна, здійснюються утримання, передбачені статтею 43 цього Закону, після чого вони використовуються для задоволення вимог заставодержателя. Якщо заставодержатель не є стягувачем у виконавчому провадженні, кошти йому виплачуються у разі належного підтвердження права на заставлене майно. Після повного задоволення вимог заставодержателя залишок коштів використовується для задоволення вимог інших стягувачів у порядку, визначеному цим Законом.

Спори, які виникають у

виконавчому провадженні щодо звернення стягнення на заставлене майно, вирішуються судом»;

45) у статті 53:

а) друге речення частини третьої викласти в такій редакції: «Якщо особа, у якій знаходиться майно боржника, перешкоджає державному виконавцеві у його вилученні, таке майно вилучається державним виконавцем у примусовому порядку, встановленому статтею 55 цього Закону»;

б) після частини третьої доповнити двома частинами такого змісту:

«Готівкові кошти та майно, що належать боржникові від інших осіб, вилучаються державним виконавцем у цих осіб у присутності понятих на підставі ухвали суду.

На належні боржнику від інших осіб кошти, що знаходяться на рахунках в установах банків та інших фінансових установах, стягнення звертається державним виконавцем на підставі ухвали суду у встановленому цим Законом порядку».

У зв’язку з цим частину четверту вважати частиною шостою;

46) у статті 55:

а) доповнити новими частинами першою—третьою такого змісту:

«Арешт на майно боржника може накладатися державним виконавцем шляхом винесення постанови про відкриття виконавчого провадження, якою накладається арешт на майно боржника та оголошується заборона на його відчуження;

винесення постанови про арешт коштів та інших цінностей боржника, що знаходяться на рахунках і вкладах чи на зберіганні в банках або інших фінансових установах; винесення постанови про арешт майна боржника та оголошення заборони на його відчуження;

проведення опису майна боржника і накладення на нього арешту.

Державним виконавцем за постановою про відкриття виконавчого провадження або за постановою про арешт майна боржника та оголошення заборони на його відчуження може бути накладений арешт у межах суми стягнення за виконавчими документами з урахуванням витрат, пов’язаних з проведенням виконавчих дій на виконання на все майно боржника або на окремо визначене майно боржника. У разі потреби постанови, якою накладено арешт на майно боржника та оголошено заборону на його відчуження, надсилається державним виконавцем до органу нотаріату та інших органів, що здійснюють реєстрацію майна або ведуть реєстр заборони на його відчуження.

Копія постанови державного виконавця про арешт коштів чи майна боржника не пізніше наступного дня після накладення арешту на майно або тоді, коли йому стало відомо, що арештоване майно боржника знаходиться у заставі, та роз’яснює заставодержателю право на звернення до суду з позовом про звільнення заставленого майна з-під арешту.

Реалізація заставленого майна провадиться в порядку, встановленому цим Законом.

З коштів, одержаних від реалізації заставленого майна, здійснюються утримання, передбачені статтею 43 цього Закону, після чого вони використовуються для задоволення вимог заставодержателя. Якщо заставодержатель не є стягувачем у виконавчому провадженні, кошти йому виплачуються у разі належного підтвердження права на заставлене майно. Після повного задоволення вимог заставодержателя залишок коштів використовується для задоволення вимог інших стягувачів у порядку, визначеному цим Законом.

Спори, які виникають у виконавчому провадженні щодо звернення стягнення на заставлене майно, вирішуються судом»;

редати на зберігання іншим особам, про що зазначається в акті опису й арешту»;

47) у частині другій статті 57 слова «проведення державним виконавцем оцінки» замінити словами «передачі арештованого майна боржника на реалізацію за оцінкою, проведеною державним виконавцем»;

48) частину першу статті 58 після слова «боржникові» доповнити словом «стягувачеві»;

49) статтю 59 доповнити частинами другою—шостою такого змісту:

«У разі прийняття судом рішення про звільнення майна з під арешту або сплати боржником повної суми боргу за виконавчим документом до реалізації арештованого майна боржника, майно звільняється з-під арешту за постановою державного виконавця не пізніше наступного дня, коли йому стало відомо про такі обставини. Копія постанови про звільнення майна з-під арешту надсилається боржнику та до органу (установи), якому була надіслана постанова про накладення арешту на майно боржника на виконання.

Майно боржника може бути звільнено з-під арешту за постановою начальника відповідного відділу державної виконавчої служби, якому підпорядкований державний виконавець, якщо під час розгляду відповідної скарги боржника виявлено порушення встановленого цим Законом порядку накладення арешту. Копія постанови начальника відділу державної виконавчої служби про звільнення майна боржника з-під арешту не пізніше наступного дня після її винесення надсилається сторонам та до відповідного органу (установи) для зняття арешту, а про відмову у звільненні майна боржника з-під арешту — боржнику.

За наявності письмового висновку експерта щодо неможливості чи недоцільності реалізації арештованого майна боржника у зв’язку із значним ступенем його зносу, пошкодженням або коли витрати, пов’язані із зверненням на нього стягнення, перевищать грошову суму, за яку воно може бути реалізовано, майно боржника може бути звільнено з-під арешту за постановою державного виконавця, яка затверджується начальником відповідного відділу державної виконавчої служби. Копія постанови державного виконавця про звільнення майна боржника з-під арешту не пізніше наступного дня після її винесення надсилається сторонам та до відповідного органу (установи) для зняття арешту.

У всіх інших випадках по незакінчених виконавчих провадженнях арешт з майна чи коштів може бути знятий за рішенням суду.

Зазначені у цій статті постанови начальника відділу державної виконавчої служби та державного виконавця можуть бути оскаржені сторонами до суду у 10-денний строк»;

50) у статті 61:

а) у частині першій слова «та комісійних засадах» виключити;

б) у частинах четвертій та п’ятій слова і цифру «у 5-денний строк» замінити словами і цифрами «у 15-денний строк»;

в) частину п’яту доповнити реченням такого змісту: «З перерахованих стягувачем коштів оплачуються витрати, пов’язані з проведенням виконавчих дій, стягується виконавчий збір, а залишок коштів повертається боржнику»;

г) частину шосту викласти в такій редакції:

«Майно передається стягувачу за оцінкою, за якою воно було передано на реалізацію. Про передачу майна стягувачу в рахунок погашення боргу державний виконавець вносить постанову, яка затверджується начальником відповідного відділу держав-

ної виконавчої служби. За фактом такої передачі державним виконавцем складається акт. Постанова і акт є підставою для подальшого оформлення стягувачем права власності на це майно»;

51) статтю 62 після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту:

«У разі відсутності документів, що характеризують об’єкт нерухомості, у зв’язку з чим його неможливо підготувати до реалізації, виготовлення таких документів здійснюється у встановленому порядку за рахунок коштів стягувача. Якщо стягувач у 20-денний строк, з дня одержання відповідного повідомлення державного виконавця, не авансує витрати на виготовлення документів, що характеризують об’єкт нерухомості, арешт з нього знімається».

У зв’язку з цим частину п’яту вважати частиною шостою;

52) у статті 63:

а) у частині третій слова «у кредитних організаціях» замінити словами «у фінансових установах»;

б) доповнити частиною четвертою такого змісту:

«Якщо після накладення державним виконавцем арешту на кошти боржника — юридичної особи у банках чи інших фінансових установах боржник умисно не виконує судове рішення і відкриває нові рахунки в банках чи інших фінансових установах, державний виконавець направляє до відповідних правоохоронних органів матеріали про притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності»;

53) у частині другій статті 64:

а) пункт 1 після слів «та інше майно» доповнити словами «готова продукція (товари), а також»;

б) у пункті 2 слова «готова продукція (товари), а також» виключити;

54) у статті 65:

а) у частині другій: після слів «ліквідаційної комісії» доповнити словами «або арбітражного керуючого»;

доповнити реченням такого змісту: «У разі направлення виконавчого документа до ліквідаційної комісії або арбітражного керуючого арешт з майна боржника знімається за постановою державного виконавця, затвердженою начальником відповідного відділу державної виконавчої служби»;

б) частину третю викласти в такій редакції:

«При направленні виконавчого документа до ліквідаційної комісії або арбітражного керуючого виконавець провадження підлягає закінченню у порядку, встановленому цим Законом»;

55) у частині першій статті 66 слова «яка становить вісімдесят відсотків його оціночної вартості» замінити словами «за експертною оцінкою»;

56) у статті 67:

а) слова «у кредитних установах» замінити словами «у фінансових установах»;

б) доповнити частиною другою такого змісту:

«За іншими виконавчими документами державний виконавець вправі звернути стягнення на заробітну плату та інші доходи боржника, не вживаючи заходів примусового звернення стягнення на майно боржника, за письмовою заявою стягувача та за погодженням з боржником»;

57) у статті 74:

а) частину другу після слова «підряд» доповнити словами «якщо боржник не працює і не одержує доходів»;

б) після частини п’ятої доповнити новою частиною такого змісту:

«Після закінчення передбаченого законом строку для стягнення аліментів власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган, який провадив стягнення, повертає виконавчий документ до відділу дер-

жавної виконавчої служби з відміткою щодо повного перерахування стягувачу утриманих сум аліментів. У разі коли утримані суми аліментів стягувачу не перераховані, державний виконавець письмово повідомляє стягувача про розмір заборгованості та роз’яснює йому права, встановлені частиною першою статті 86 цього Закону».

У зв’язку з цим частини шосту і сьому вважати відповідно частинами сьомою і восьмою;

58) у статті 79:

а) частину другу доповнити реченням такого змісту: «Примусовому виселенню підлягають лише особи, які визначені у виконавчому документі»;

б) після частини п’ятої доповнити новою частиною такого змісту:

«Передаче на зберігання майно боржника видається йому державним виконавцем на підставі акта після сплати боржником витрат на його збереження. Якщо боржник відмовляється сплатити витрати за зберігання майна, вони компенсуються за рахунок реалізації частини майна боржника».

У зв’язку з цим частини шосту і сьому вважати відповідно частинами сьомою і восьмою;

в) доповнити частиною дев’ятою такого змісту:

«Якщо особа самостійно вселилася в приміщення, з якого вона була примусово виселена, повторне її виселення може бути здійснено державним виконавцем на підставі ухвали суду, який прийняв рішення про виселення. Виконавець провадження у цьому разі підлягає поновленню за постановою державного виконавця»;

59) у статті 83 після слів «на території України» доповнити словами «або мають на території України власне майно, у тому числі яким володіють спільно з іншими особами»;

60) текст статті 85 викласти в такій редакції:

«У виконавчому провадженні на дії (бездіяльність) державного виконавця та інших посадових осіб державної виконавчої служби по виконанню рішення або відмову у здійсненні передбачених цим Законом дій стягувачем чи боржником може бути подана скарга до начальника відповідного відділу державної виконавчої служби, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, або до суду.

Скарга у виконавчому провадженні по виконанню судових рішень на дії (бездіяльність) державного виконавця або начальника відділу державної виконавчої служби подається до суду, який видав виконавчий документ. Скарги по виконанню інших рішень подаються до суду за місцем знаходження відповідного відділу державної виконавчої служби, крім скарг на дії (бездіяльність) державних виконавців та посадових осіб Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України та відділів державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласного, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції, які подаються до апеляційного суду за місцем знаходження відповідного органу державної виконавчої служби.

Скарга у виконавчому провадженні подається у письмовій формі та повинна включати:

1) назву відділу державної виконавчої служби, до якого подається скарга;

2) точну назву стягувача та боржника, їх місце проживання (для фізичних осіб) або знаходження (для юридичних осіб), а також назву представника сторони виконавчого провадження, коли скарга подається представником;

3) реквізити виконавчого

документа (назва виконавчого документа, орган, який його видав, дата видачі виконавчого документа та його номер, резолютивна частина виконавчого документа);

4) зміст оскаржуваних дій (бездіяльності) та норму Закону, яка порушена;

5) виклад обставин, якими скажник обґрунтовує свої вимоги;

6) підпис скажника або його представника із зазначенням дати подання скарги.

Скарга, подана у виконавчому провадженні до начальника відділу державної виконавчої служби, розглядається у 10-денний строк. За наслідками розгляду скарги начальник відділу державної виконавчої служби вносить постанову про задоволення чи відмову в задоволенні скарги, яка у 10-денний строк може бути оскаржена до вищестоящего органу державної виконавчої служби або до суду. Скарги, подані без додержання вимог, викладених у частині другій цієї статті, розглядаються начальником відділу державної виконавчої служби у порядку, встановленому Законом України «Про звернення громадян»;

61) у статті 88:

а) у частині першій після слів «на винних осіб» доповнити словами «за постановою начальника відповідного відділу державної виконавчої служби», а слова «двох до десяти» замінити словами «десяти до тридцяти»;

б) у частині другій слова «до суду» замінити словами «до відповідних правоохоронних органів»;

62) у тексті Закону слова «відділу Державної виконавчої служби» у всіх відмінках і числі замінити словами «відділу державної виконавчої служби» у відповідному відмінку і числі.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Підпункти 4, 7, 9, 10 та 15 пункту 1 розділу I, які вносять зміни до частини першої статті 4, статей 6, 8, 9 та 15 Закону України «Про державну виконавчу службу», набувають чинності з 1 січня 2004 року.

Підпункти 1 та 4 пункту 2 розділу I, які вносять зміни до статей 2 та 5¹ Закону України «Про виконавче провадження», набувають чинності з 1 січня 2004 року.

Підпункти 12 та 17 пункту 1 розділу I, які вносять зміни до статей 11 та 18 Закону України «Про державну виконавчу службу», що впливають на формування видаткової частини Державного бюджету України, набувають чинності з 1 січня 2004 року.

Підпункт 16 пункту 2 розділу I, яким Закон України «Про виконавче провадження» доповнюється статтею 20¹, набирає чинності з 1 квітня 2004 року.

2. Незавершені виконавчі провадження, які перебувають на виконанні в органах державної виконавчої служби на день набрання чинності цим Законом, підлягають подальшому виконанню відповідно до цього Закону.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк після набрання чинності цим Законом:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади України їх нормативно-правових актів.

**Президент України
Л. КУЧМА.**

м. Київ,
10 липня 2003 року. ▼
№ 1095-IV.

Про кооперацію

Цей Закон визначає правові, організаційні, економічні та соціальні основи функціонування кооперації в Україні.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Кооперація Кооперація — система кооперативних організацій, створених з метою задоволення економічних, соціальних та інших потреб своїх членів.

Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

кооперативна організація — кооператив або кооперативне об'єднання;

кооператив — юридична особа, утворена фізичними та/або юридичними особами, які добровільно об'єдналися на основі членства для ведення спільної господарської та іншої діяльності з метою задоволення своїх економічних, соціальних та інших потреб на засадах самоврядування;

виробничий кооператив — кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних осіб для спільної виробничої або іншої господарської діяльності на засадах їх обов'язкової трудової участі з метою одержання прибутку;

обслуговуючий кооператив — кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних та/або юридичних осіб для надання послуг переважно членам кооперативу, а також іншим особам з метою провадження їх господарської діяльності. Обслуговуючі кооперативи надають послуги іншим особам в обсягах, що не перевищують 20 відсотків загального обороту кооперативу;

споживчий кооператив (споживче товариство) — кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних та/або юридичних осіб для організації торговельного обслуговування, заготівель сільськогосподарської продукції, сировини, виробництва продукції та надання інших послуг з метою задоволення споживчих потреб його членів;

пай — майновий поворотний внесок члена (асоційованого члена) кооперативу у створення та розвиток кооперативу, який здійснюється шляхом передачі кооперативу майна, в тому числі грошей, майнових прав, а також земельної ділянки;

додатковий пай — добровільний грошовий чи інший майновий поворотний внесок члена (асоційованого члена) кооперативу понад пай у пайовому фонді кооперативу;

вступний внесок — грошовий чи інший майновий неповоротний внесок, який зобов'язана сплатити особа у разі вступу до кооперативної організації;

членський внесок — грошовий неповоротний внесок, який періодично сплачується членом кооперативного об'єднання для забезпечення поточної діяльності кооперативного об'єднання;

цільові внески — грошові, інші майнові та немайнові цінності членів кооперативної організації, що вносяться понад пай для забезпечення статутної діяльності цієї організації;

пайовий фонд — фонд, що формується із пайових внесків членів кооперативу при створенні кооперативу і є одним із джерел формування майна кооперативу;

резервний фонд — фонд, що формується за рахунок відрахувань від доходу кооперативу та інших не заборонених законодавством надходжень, використовується для покриття шкоди від надзвичайних ситуацій;

неподільний фонд — обов'язковий фонд, що формується за рахунок вступних внесків та відрахувань від доходу кооперативу;

перативу і не підлягає розподілу між пайовиками.

Стаття 3. Мета та основні завдання кооперації

Метою кооперації є задоволення економічних, соціальних та інших потреб членів кооперативних організацій на основі поєднання їх особистих та колективних інтересів, поділу між ними ризиків, витрат і доходів, розвитку їх самоорганізації, самоуправління та самоконтролю.

Основними завданнями кооперації є:

підвищення життєвого рівня членів кооперативів, захист їх майнових інтересів і соціальних прав;

створення системи економічної і соціальної самопомогі населення та суб'єктів господарювання;

залучення у виробництво товарів, робіт, послуг, додаткових трудових ресурсів, підвищення трудової і соціальної активності населення;

створення і розвиток інфраструктури, необхідної для провадження господарської та іншої діяльності кооперативів з метою зростання матеріального добробуту їх членів та задоволення потреб у товарах і послугах;

сприяння сталому розвитку та становленню засад демократичного розвитку суспільства.

Стаття 4. Основні принципи кооперації

Кооперація базується на таких основних принципах: добровільності вступу та безперешкодного виходу з кооперативної організації;

соціальної справедливості, взаємодопомоги та співробітництва;

рівного права голосу під час прийняття рішень (один член кооперативу — один голос);

вільного вибору напрямів і видів діяльності;

демократичного контролю за діяльністю кооперативних організацій та їх посадових осіб з боку членів кооперативних організацій;

безпосередньої участі членів кооперативної організації у її діяльності.

Стаття 5. Законодавство про кооперацію

Законодавство про кооперацію базується на нормах Конституції України і Цивільного кодексу України, цього Закону, інших нормативно—правових актів з питань кооперації.

Розділ II. КООПЕРАТИВ

Стаття 6. Кооператив

Кооператив є первинною ланкою системи кооперації і створюється внаслідок об'єднання фізичних та/або юридичних осіб на основі членства для спільної господарської та іншої діяльності з метою поліпшення свого економічного стану.

Відповідно до завдань та характеру діяльності кооперативи поділяються на такі типи: виробничі, обслуговуючі та споживчі. За напрямками діяльності кооперативи можуть бути житлово-будівельними, садово-городніми, гаражними, торговельно-закупівельними, транспортними, освітніми, туристичними, медичними тощо.

Кооператив є юридичною особою, має самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установах банків, печатку із своїм найменуванням.

Стаття 7. Порядок створення кооперативу Кооператив створюється його засновниками на добровільних засадах.

Засновниками кооперативу можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства, а також юридичні особи України та іноземних держав, які беруть участь у діяльності кооперативів через своїх представників.

Рішення про створення кооперативу приймається його установчими зборами.

Рішення установчих зборів оформляється протоколом, який підписують головуючий та секретар зборів. У протоколі зазначаються особи, які брали участь в установчих зборах: для фізичної особи — прізвище, ім'я та по батькові, паспортні дані (для осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні, — дані документа, який його замінює); для юридичної особи — прізвище, ім'я та по батькові уповноваженого представника юридичної особи, дані про державну реєстрацію, що підтверджуються свідоцтвом про державну реєстрацію або його нотаріально завіреною копією, документ, що підтверджує його повноваження. Дані про фізичну особу засвідчуються її особистим підписом, а про юридичну особу — підписом її уповноваженого представника.

Чисельність членів кооперативу не може бути меншою ніж три особи.

При створенні кооперативу складається список членів та асоційованих членів кооперативу, який затверджується загальними зборами.

Стаття 8. Статут кооперативу

Статут кооперативу є правовим документом, що регулює його діяльність.

Статут кооперативу повинен містити такі відомості: найменування кооперативу, його тип та місцезнаходження;

мета створення кооперативу і вичерпний перелік видів його діяльності;

склад його засновників;

умови і порядок вступу до кооперативу та виходу чи виключення з нього;

права і обов'язки членів та асоційованих членів кооперативу;

порядок внесення змін до статуту кооперативу;

порядок встановлення розмірів і сплати внесків та пайв членами кооперативу та відповідальність за порушення зобов'язань щодо їх сплати;

форми участі членів кооперативу в його діяльності;

порядок формування, склад і компетенція органів управління та органів контролю кооперативу, а також порядок прийняття ними рішень, у тому числі з питань, рішення з яких приймається одногласно чи кваліфікованою більшістю голосів членів кооперативу, які беруть участь у загальних зборах;

порядок формування, використання та розпорядження майном кооперативу;

порядок розподілу його доходу та покриття збитків;

порядок обліку і звітності у кооперативі;

порядок реорганізації і ліквідації кооперативу та вирішення пов'язаних з цим майнових питань;

порядок скликання загальних зборів;

умови і порядок повернення паю.

Статут може містити інші пов'язані з особливостями діяльності кооперативу положення, що не суперечать законодавству.

Стаття 9. Державна реєстрація кооперативу

Державна реєстрація кооперативу проводиться в порядку, передбаченому законом.

Стаття 10. Член кооперативу

Членами кооперативу можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які внесли вступний внесок та пай у розмірах, визначених статутом кооперативу, додержуються вимог статуту і користуються правом ухвального голосу.

Членом кооперативу може бути фізична особа, яка досягла 16-річного віку і виявила бажання брати участь у його діяльності.

Кооператив зобов'язаний вести облік своїх членів та видати кожному з них посвідчення про членство.

Стаття 11. Вступ до кооперативу Вступ до кооперативу здійснюється на підставі письмової заяви. Особа, яка подала заяву про вступ до кооперативу, вносить вступний внесок і пай у порядку та розмірах, визначених його статутом.

Рішення правління чи голови кооперативу про прийняття до кооперативу підлягає затвердженню загальними зборами його членів. Порядок прийняття такого рішення та його затвердження визначається статутом кооперативу.

Стаття 12. Основні права та обов'язки члена кооперативу

Основними правами члена кооперативу є: участь в господарській діяльності кооперативу, а також в управлінні кооперативом, право голосу на його загальних зборах, право обирати і бути обраним в органи управління;

користування послугами кооперативу;

одержання кооперативних виплат та виплат на пай;

одержання паю у разі виходу з кооперативу в порядку і в строки, визначені його статутом;

право вносити пропозиції щодо поліпшення роботи кооперативу, усунення недоліків у роботі його органів управління та посадових осіб;

право звертатися до органів управління та органів контролю за діяльністю кооперативу, посадових осіб кооперативу із запитами, пов'язаними з членством у кооперативі, діяльністю кооперативу та його посадових осіб, одержувати письмові відповіді на свої запити.

Основними обов'язками члена кооперативу є:

додержання статуту кооперативу;

виконання рішень органів управління кооперативу та органів контролю за діяльністю кооперативу;

виконання своїх зобов'язань перед кооперативом;

сплата визначених статутом кооперативу внесків.

Законами, що регулюють діяльність окремих типів кооперативів або кооперативів за напрямками їх діяльності, та статутом кооперативу можуть бути передбачені додаткові права та обов'язки його членів.

Стаття 13. Припинення членства в кооперативі

Членство в кооперативі припиняється у разі:

добровільного виходу з нього;

припинення трудової участі в діяльності виробничого кооперативу;

несплати внесків у порядку, визначеному статутом кооперативу;

смерті члена кооперативу — фізичної особи;

ліквідації члена кооперативу — юридичної особи;

припинення діяльності кооперативу.

Виключення з членів кооперативу може бути оскаржене до суду.

Стаття 14. Асоційоване членство в кооперативі

У кооперативі допускається асоційоване членство для осіб, які визнають його статут та обов'язки члена кооперативу.

Асоційований член кооперативу — фізична чи юридична особа, яка внесла пайовий внесок і користується правом дорадчого голосу в кооперативі. При ліквідації кооперативу асоційований член кооперативу має переважне порівняно з членами кооперативу право на одержання паю.

Порядок вступу до кооперативу та участь асоційованого члена в його господарській та іншій діяльності, права та

обов'язки такого члена, розміри пайв та виплат на пай визначаються статутом кооперативу.

Стаття 15. Вищий орган управління кооперативу

Вищим органом управління кооперативу є загальні збори членів кооперативу.

До компетенції загальних зборів членів кооперативу належить:

затвердження статуту кооперативу та внесення до нього змін, прийняття інших рішень, що стосуються діяльності кооперативу;

утворення органів управління та органів контролю за діяльністю кооперативу, інших органів кооперативу;

заслуховування звітів його органів управління і органів контролю;

затвердження порядку розподілу доходу кооперативу;

визначення розмірів вступного і членського внесків та пайв;

визначення розмірів, порядку формування та використання фондів кооперативу;

визначення розмірів оплати праці голови правління, голови ревізійної комісії (ревізора), а також кошторису на утримання апарату органів управління та органів контролю за діяльністю кооперативу;

затвердження річного звіту і балансу кооперативу;

затвердження рішення правління або голови про прийняття нових членів та припинення членства;

прийняття рішень щодо володіння, користування та розпорядження майном;

утворення спеціальних комісій із залученням як консультантів найманих працівників;

прийняття рішень про вступ кооперативу до кооперативних об'єднань;

прийняття рішень про реорганізацію або ліквідацію кооперативу.

Рішенням загальних зборів членів кооперативу до компетенції загальних зборів можуть бути віднесені інші питання діяльності кооперативу.

Чергові загальні збори членів кооперативу скликаються правлінням або головою кооперативу у разі потреби, але не рідше одного разу на рік.

Про дату, місце, час проведення та порядок денний загальних зборів члени кооперативу повинні бути повідомлені не пізніше ніж за 10 днів до визначеного строку їх проведення.

Позачергові загальні збори членів кооперативу скликаються на вимогу:

не менше третини його членів;

спостережної ради;

ревізійної комісії (ревізора);

органу управління кооперативного об'єднання, членом якого він є.

Позачергові загальні збори членів кооперативу повинні бути скликані протягом 20 днів з дня надходження такої вимоги. У разі незабезпечення правлінням (головою) кооперативу скликання позачергових загальних зборів вони можуть бути скликані особами, які вимагали їх скликання, протягом наступних 20 днів.

У разі коли з організаційних причин (через територіальне розміщення чи значну чисельність членів кооперативу) проведення загальних зборів членів кооперативу неможливе, статутом кооперативу може бути передбачено скликання зборів уповноважених кооперативу, які мають право делегувати уповноважених, та порядок делегування уповноважених для участі у зборах уповноважених визначаються статутом кооперативу.

Загальні збори членів кооперативу правомочні вирішувати питання, якщо на них присутні більше половини його членів, а збори уповноважених — за наявності не менше двох третин уповноважених.

Кожний член кооперативу чи уповноважений кооперативу має один голос, і це право не може бути передано іншій особі.

Рішення загальних зборів членів (зборів уповноважених) кооперативу про прийняття, внесення змін до статуту, вступ до кооперативного об'єднання або вихід з нього та про реорганізацію або ліквідацію кооперативу вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менше 75 відсотків членів кооперативу, присутніх на загальних зборах кооперативу. З інших питань рішення приймаються простою більшістю голосів членів (уповноважених) кооперативу, присутніх на його загальних зборах.

Рішення загальних зборів членів (зборів уповноважених) кооперативу приймаються відповідно до його статуту відкритим або таємним голосуванням.

Стаття 16. Виконавчий орган кооперативу

Виконавчим органом кооперативу є правління, яке очолює голова, повноваження якого визначаються статутом кооперативу. Виконавчий орган підзвітний вищому органу управління кооперативу і несе перед ним відповідальність за ефективність роботи кооперативу.

У кооперативі, до складу якого входить менше ніж 10 членів, обирається лише голова кооперативу.

Виконавчий орган кооперативу:

здійснює управління кооперативом у період між загальними зборами членів кооперативу, забезпечує виконання їх рішень;

представляє кооператив у відносинах з органами державної влади та органами місцевого самоврядування, міжнародними організаціями, юридичними та фізичними особами;

укладає угоди між кооперативом та іншими особами;

діє від імені кооперативу в межах, передбачених статутом кооперативу.

Виконавчий орган може бути наділений іншими повноваженнями, визначеними вищим органом управління кооперативу або статутом кооперативу.

Члени правління та голова кооперативу обираються загальними зборами членів кооперативу на строк, визначений статутом, але не більше ніж на п'ять років.

Порядок обрання або відкликання членів правління та голови кооперативу, а також порядок проведення засідань правління кооперативу та прийняття ним рішень визначаються статутом кооперативу.

Правління кооперативу може наймати виконавчого директора для оперативного управління діяльністю кооперативу. Виконавчий директор не може бути членом кооперативу.

Виконавчий директор виконує свої функції на умовах контракту, який укладає з ним правління кооперативу, формує виконавчу дирекцію та виконує функції, делеговані йому правлінням кооперативу.

Виконавчий директор несе персональну відповідальність за виконання покладених на нього обов'язків, визначених контрактом та статутом кооперативу.

Стаття 17. Спостережна рада кооперативу

Спостережна рада кооперативу здійснює контроль за додержанням статуту кооперативу та за діяльністю виконавчого органу управління кооперативу.

У кооперативі, в якому кількість членів перевищує 50 осіб, може утворюватися Спостережна рада кооперативу.

Спостережна рада кооперативу обирається із числа членів кооперативу на загальних зборах кооперативу у кількості 3-5 чоловік, які працюють у раді на громадських засадах.

Спостережна рада кооперативу підзвітна загальним зборам членів кооперативу.

До складу спостережної ради кооперативу не можуть входити члени правління чи члени ревізійної комісії (ревізор) кооперативу.

Повноваження членів спостережної ради кооперативу можуть бути достроково припинені за рішенням загальних зборів членів кооперативу.

Стаття 18. Ревізійна комісія (ревізор) кооперативу Для контролю за фінансово—господарською діяльністю кооперативу обирається ревізійна комісія. У кооперативі, до складу якого входить менше ніж 10 членів, функції ревізійної комісії виконує ревізор.

Ревізійна комісія (ревізор) підзвітна загальним зборам членів кооперативу і обирається загальними зборами з числа членів кооперативу у порядку, встановленому його статутом. Членами ревізійної комісії (ревізором) не можуть бути члени правління кооперативу чи його спостережної ради.

Перевірка результатів фінансово-господарської діяльності кооперативу проводяться ревізійною комісією за власною ініціативою, а також за рішенням загальних зборів чи на вимогу не менш як 10 відсотків членів кооперативу.

На вимогу ревізійної комісії (ревізора) надаються будь-які матеріали, бухгалтерські та інші документи, а також пояснення посадових осіб кооперативу.

Ревізійна комісія (ревізор) складає висновок за річними звітами про результати діяльності кооперативу.

Стаття 19. Майно кооперативу та джерела його формування

Для досягнення мети своєї діяльності кооператив набуває та використовує майно, фінансові та інші ресурси.

Джерелами формування майна кооперативу є:

вступні, членські та цільові внески його членів, паї та додаткові паї;

майно, добровільно передане кооперативу його членами;

кошти, що надходять від провадження господарської діяльності;

кошти, що надходять від створених кооперативом підприємств, установ, організацій;

грошові та майнові пожертвування, благодійні внески, гранти, безоплатна технічна допомога юридичних і фізичних осіб, у тому числі іноземних;

інші надходження, не заборонені законодавством.

Кооператив є власником будівель, споруд, грошових та майнових внесків його членів, виготовленої продукції, доходів, одержаних від її реалізації та провадження іншої передбаченої статутом діяльності, а також іншого майна, придбаного на підставах, не заборонених законом.

Володіння, користування та розпорядження майном кооперативу здійснюють органи управління кооперативу відповідно до їх компетенції, визначеної статутом кооперативу.

Стаття 20. Фонди кооперативу

Для забезпечення статутної діяльності кооператив у порядку, передбаченому його статутом, формує пайовий, резервний, неподільний та спеціальний фонди.

Пайовий фонд — майно кооперативу, що формується за рахунок паїв (у тому числі додаткових) членів та асоційованих членів кооперативу.

Неподільний фонд створюється в обов'язковому порядку і формується за рахунок вступних внесків та відрхувань від доходу кооперативу. Цей фонд не може бути розподілений між членами кооперативу, крім випадків, передбачених законом. Порядок

відрахувань до неподільного фонду частини доходу визнається статутом кооперативу.

Резервний фонд створюється за рахунок відрахувань від доходу кооперативу, перерозподілу неподільного фонду, пожертвувань, безповоротної фінансової допомоги та за рахунок інших не заборонених законом надходжень для покриття можливих втрат (збитків).

Спеціальний фонд створюється за рахунок цільових внесків членів кооперативу та інших передбачених законом надходжень для забезпечення його статутної діяльності і використовується за рішенням органів управління кооперативу.

Стаття 21. Паї членів кооперативу

Пай кожного члена кооперативу формується за рахунок разового внеску або часток протягом певного періоду. Майнові внески оцінюються у грошовій формі.

Розмір паю члена кооперативу залежить від фактичного його внеску до пайового фонду. Паї, в тому числі резервного і спеціального фондів, є персоналізованими і у сумі визначають загальну частку кожного члена кооперативу у майні кооперативу.

У разі виходу або виключення з кооперативу фізична чи юридична особа має право на одержання своєї загальної частки натурою, гршми або (за бажанням) цінними паперами відповідно до їх вартості на момент виходу, а земельної ділянки — у натурі. Строк та інші умови одержання членом кооперативу своєї загальної частки встановлюються статутом кооперативу, при цьому строк одержання зазначеної частки не може перевищувати двох років, а відлік його розпочинається з 1 січня року, що настає з моменту виходу або виключення з кооперативу.

Право власності членів кооперативу — фізичних осіб на свою загальну частку успадковується.

Стаття 22. Земля кооперативу

Земля кооперативу складається із земельних ділянок, наданих йому в оренду або придбаних ним у власність.

Кооперативи придбавають земельні ділянки відповідно до Земельного кодексу України.

Стаття 23. Економічні засади діяльності кооперативів

Кооператив відповідно до свого статуту самостійно визначає основні напрями діяльності, здійснює її планування.

Кооперативи самостійно розробляють програми і плани економічного та соціального розвитку, розглядають і затверджують їх на загальних зборах членів кооперативу.

Кооперативи мають право провадити будь-яку господарську діяльність, передбачену статутом і не заборонену законом.

Кооператив має право відкривати свої філії, відділення, представництва без створення юридичної особи.

Виробничі кооперативи провадять господарську діяльність з метою одержання прибутку. Інші кооперативи надають послуги своїм членам, не маючи на меті одержання прибутку.

Оподаткування, облік і звітність у кооперативі здійснюються у порядку, передбаченому законодавством.

Стаття 24. Ціни і тарифи на продукцію та послуги кооперативів

Кооперативи реалізують товари та надають послуги за цінами і тарифами, встановленими самостійно, а у випадках, передбачених законом, — за державними цінами і тарифами.

Кооперативи мають право реалізувати товари та надавати послуги за цінами і тарифами, що встановлюються на договірних засадах, окремо для членів кооперативу та інших осіб.

Стаття 25. Дохід кооперативу та його розподіл

Дохід кооперативу формується з надходжень від господарської діяльності після покриття матеріальних і приривняних до них витрат та витрат

на оплату праці найманих працівників.

Дохід розподіляється на: сплату податків і зборів (обов'язкових платежів) до відповідних бюджетів; погашення кредитів; покриття збитків; проведення відрахувань до фондів кооперативу; кооперативні виплати; виплати на паї.

Стаття 26. Кооперативні виплати та виплати на паї

Кооперативні виплати — частина доходу, що розподіляється за результатами фінансового року між членами кооперативу пропорційно їх участі в господарській діяльності кооперативу у порядку, визначеному рішенням вищого органу управління кооперативу.

Виплати на паї — виплати частини доходу кооперативу на паї члена та асоційованого члена кооперативу.

Розмір виплат на паї встановлюється рішенням загальних зборів членів кооперативу після відрахувань обов'язкових коштів на формування і поповнення його фондів. Виплати можуть здійснюватися у грошовій формі, товарами, цінними паперами, а також у формі збільшення паю та в інших формах, передбачених статутом кооперативу. Загальна сума виплат на паї не може перевищувати 20 відсотків доходу, визначеного до розподілу.

Кооперативні виплати та виплати на паї до оплати праці не належать.

Стаття 27. Майнова відповідальність кооперативу та його членів

Кооператив відповідає за своїми зобов'язаннями всім належним йому майном. Порядок покриття завданих кооперативом збитків визначається його статутом.

Члени кооперативу відповідають за зобов'язаннями кооперативу в межах внесеного ними паю, якщо інше не передбачено статутом кооперативу або законом.

Кооператив не несе відповідальності за зобов'язаннями своїх членів.

Стаття 28. Реорганізація кооперативу

Реорганізація (злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення) кооперативу відбувається за рішенням загальних зборів членів кооперативу у порядку, визначеному законодавством та статутом кооперативу.

У разі реорганізації права та обов'язки кооперативу переходять до його правонаступників.

Стаття 29. Ліквідація кооперативу

Кооператив ліквідується: за рішенням загальних зборів членів кооперативу або зборів уповноважених; за рішенням суду.

Ліквідація кооперативу здійснюється комісією, призначеною органом, який прийняв рішення про його ліквідацію. Цим же органом визначається порядок діяльності ліквідаційної комісії.

З дня призначення ліквідаційної комісії до неї переходять повноваження з управління кооперативом.

Ліквідаційна комісія зобов'язана провести роботу, пов'язану із стягненням дебіторської заборгованості кооперативу і виявленням претензій кредиторів (з повідомленням останніх про ліквідацію кооперативу), встановити порядок і строки проведення ліквідації, а також строк для заявлення претензій кредиторами, який не може бути меншим ніж два місяці з дня публікації інформації про ліквідацію кооперативу.

Ліквідаційна комісія проводить ліквідацію кооперативу у порядку, встановленому законом.

Майно кооперативу, що залишилося після задоволення вимог кредиторів кооперативу, здійснення виплат членам кооперативу паїв та виплат на паї, кооперативних виплат, оплати праці, розрахунків з кооперативним об'єднанням, членом якого він є, розподіляється між членами кооперативу у порядку, визначеному статутом.

Майно неподільного фонду не підлягає поділу між його членами і передається за рішенням ліквідаційної комісії іншій (іншим) кооперативній організації (кооперативним організаціям). При цьому у рішенні повинні бути визначені напрями використання зазначеного майна.

Розділ III. КООПЕРАТИВНЕ ОБ'ЄДНАННЯ

Стаття 30. Кооперативне об'єднання

Кооперативне об'єднання — спілка, ліга, асоціація, альянс та інші форми добровільного об'єднання кооперативів за видами діяльності чи територіальною ознакою з метою створення сприятливих умов для діяльності кооперативів, що входять до його складу, та їх членів.

Членом кооперативного об'єднання також може бути інше кооперативне об'єднання.

Кооперативні об'єднання створюються та діють з місцевим (сільським, селищним, міським, районним, обласним, республіканським в Автономній Республіці Крим) або загальнодержавним статусом і є некомерційними організаціями.

Члени кооперативного об'єднання будь-якого рівня — кооперативи, кооперативні об'єднання — зберігають статус юридичної особи.

Стаття 31. Порядок створення кооперативного об'єднання

Кооперативне об'єднання створюється за рішенням установчих зборів, конференцій, з'їзду уповноважених представників кооперативів, кооперативних об'єднань.

Установчі збори, конференція, з'їзд ухвалюють установчий договір, затверджують статут та обирають органи управління кооперативного об'єднання.

Кооперативне об'єднання набуває статусу юридичної особи з моменту державної реєстрації, яка здійснюється в порядку, передбаченому законом.

Стаття 32. Установчий договір кооперативного об'єднання

Установчий договір кооперативного об'єднання повинен містити:

склад засновників кооперативного об'єднання, їх найменування, дані про державну реєстрацію;

порядок створення кооперативного об'єднання;

відомості про розміри та порядок сплати вступних, членських та інших внесків;

рішення про обрання та повноваження посадових осіб, відповідальних за створення, реєстрацію та організацію роботи кооперативного об'єднання;

рішення про затвердження статуту кооперативного об'єднання;

порядок формування і використання доходів кооперативного об'єднання;

порядок виходу з кооперативного об'єднання.

Установчий договір може містити інші положення з питань діяльності кооперативного об'єднання.

Стаття 33. Статут кооперативного об'єднання

Кооперативне об'єднання діє на підставі статуту, який затверджується установчими зборами (конференцією, з'їздом) уповноважених представників кооперативів, кооперативних об'єднань.

Статут кооперативного об'єднання повинен містити: найменування, статус та місцезнаходження кооперативного об'єднання;

перелік його членів;

порядок прийняття, внесення змін до статуту;

мету створення і завдання, а також вичерпний перелік видів діяльності кооперативного об'єднання;

порядок створення та повноваження органів управління та ревізійно-контрольних органів кооперативного об'єднання;

умови і порядок вступу та виходу з кооперативного об'єднання;

права та обов'язки членів кооперативного об'єднання;

порядок встановлення розміру та сплати вступного, членського та інших внесків;

порядок прийняття рішень органами управління кооперативного об'єднання;

джерела формування, порядок розпорядження та використання майна кооперативного об'єднання;

порядок утворення та використання фондів;

порядок розподілу доходів та погашення збитків кооперативного об'єднання;

майнову відповідальність кооперативного об'єднання та його членів;

порядок обліку і звітності в кооперативному об'єднанні;

порядок ліквідації та реорганізації кооперативного об'єднання та вирішення пов'язаних з цим майнових питань.

Статут кооперативного об'єднання може містити інші положення з питань його діяльності.

Розділ IV. ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ В КООПЕРАТИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

Стаття 34. Правове регулювання трудових відносин

Трудові відносини в кооперативних організаціях регулюються цим Законом, законодавством про працю, статутами кооперативних організацій та правилами їх внутрішнього розпорядку.

Для здійснення мети і статутних завдань кооперативна організація може залучати до роботи за трудовим договором осіб, які не є її членами. У разі залучення осіб на визначений строк чи на час виконання певної роботи за згодою сторін між кооперативною організацією та найманим працівником може укладатися договір у формі контракту.

Кооперативна організація самостійно визначає форми і систему оплати праці своїх членів і найманих працівників з урахуванням вимог, встановлених законодавством.

Стаття 35. Соціальна підтримка членів кооперативних організацій та найманих працівників

Кооперативні організації гарантують своїм членам та найманим працівникам оплату праці відповідно до фаху, кваліфікації та особистого трудового внеску, належні умови праці, а також забезпечують соціально-економічні гарантії, передбачені законодавством.

За рішенням загальних зборів членів кооперативу працівникам кооперативу можуть надаватися додаткові пільги соціального захисту за рахунок доходу кооперативу.

Стаття 36. Охорона праці

Кооперативна організація забезпечує додержання встановлених відповідно до законодавства вимог з охорони праці, техніки безпеки, санітарних вимог на виробництві.

Кооперативна організація несе відповідальність за шкоду, заподіяну здоров'ю членів кооперативу — фізичних осіб, найманих працівників внаслідок виконання ними своїх службових обов'язків, відповідно до закону.

Розділ V. ДЕРЖАВА І КООПЕРАЦІЯ

Стаття 37. Взаємовідносини між державою і кооперативними організаціями

Держава гарантує додержання прав і законних інтересів кооперативних організацій та їх членів, максимально сприяє розвитку і зміцненню їх господарської самостійності.

Держава сприяє підготовці висококваліфікованих кадрів для системи кооперації, розвитку мережі кооперативної освіти, проведенню наукових досліджень з питань кооперації.

Кооперативні організації взаємодіють з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування в питаннях виробництва продукції та надання послуг з метою зниження рівня безробіття, розв'язання інших економічних і соціальних проблем.

Власність кооперативних організацій є недоторканною, перебуває під захистом держави і охороняється законом. Забороняється використання майна кооперативних організацій на цілі, не пов'язані з їх статутною діяльністю.

Держава не відповідає за зобов'язаннями кооперативних організацій, а кооперативні організації не відповідають за зобов'язаннями держави.

Забороняється втручання органів державної влади та органів місцевого самоврядування у фінансово-господарську та іншу діяльність кооперативних організацій, крім випадків, прямо передбачених законом.

Збитки, завдані кооперативній організації внаслідок виконання рішень органів державної влади, органів місцевого самоврядування або їх посадових осіб, а також внаслідок невиконання чи неналежного виконання органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування передбачених законодавством обов'язків щодо цієї організації, підлягають відшкодуванню у встановленому порядку. Спори з питань відшкодування збитків вирішуються у судовому порядку.

Стаття 38. Контроль за діяльністю кооперативних організацій

Контроль за діяльністю кооперативних організацій здійснюють відповідні органи державної влади в межах своєї компетенції, встановленої законом.

Розділ VI. МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ І ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КООПЕРАТИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Стаття 39. Міжнародні зв'язки кооперативних організацій

Кооперативні організації України мають право вступати до міжнародних кооперативних організацій з метою розвитку співробітництва з кооперативами різних країн.

Кооперативи та кооперативні об'єднання самостійно встановлюють міжнародні зв'язки з організаціями зарубіжних країн, беруть участь у Міжнародному кооперативному альянсі та здійснюють інші зв'язки з міжнародними організаціями, сприяють розвитку співробітництва та солідарності учасників кооперативного руху різних країн, пропаганді своїх принципів і цінностей.

Стаття 40. Зовнішньоекономічна діяльність кооперативних організацій

Кооперативні організації самостійно провадять зовнішньоекономічну діяльність відповідно до законодавства України.

Порядок використання доходу кооперативної організації в іноземній валюті встановлюється валютним законодавством України.

Розділ VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 41. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кооперативи та кооперативні об'єднання, які створено до набрання чинності цим Законом, зобов'язані протягом року з дня набрання чинності цим Законом привести свої статuti у відповідність із цим Законом.

3. До приведення статутів у відповідність із цим Законом кооперативи та кооперативні об'єднання керуються положеннями діючих статутів у частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Кабінету Міністрів України протягом року з дня набрання чинності цим Законом: підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 10 липня 2003 року. № 1087-IV.

Прикро за ветеранів

Є ПРОПОЗИЦІЯ

У чинному Законі України «Про вищу освіту», зокрема у статті 5 про мову (мови) навчання у вищих навчальних закладах, пропонує замість слів «визначається відповідно до Конституції України та закону України про мови» записати: «навчання у вузах повинно здійснюватися лише державною мовою».

На жаль, у статті 8 точно не сформульовано характеристики освітньо-кваліфікаційних рівнів, зокрема незрозуміло, чим відрізняється спеціаліст від магістра. Ця межа дуже завуальована, розмита.

Взагалі вважаю недовільною проміжну ланку спеціаліста. До слова, в Західній Європі випускають лише бакалаврів і магістрів. А в нас після бакалаврату випускники або продовжують навчання на спеціаліста, або одразу вступають до магістратури, де готуються до науково-педагогічної діяльності. Ті й ті вчаться лише один рік і дуже часто слухають однакові дисципліни. До речі, у нашому інституті бакалаври опановують магістерську науку протягом півтора року.

У статті 10 закону треба написати, що право громадян на здобуття другої ви-

щої освіти повинно здійснюватися лише на платній основі, а не за кошти державного бюджету.

Гадаю, запізно вводити спеціалізацію з п'ятого курсу, як це передбачено чинним законом. Чому студентам обмежують право бодай з другого курсу долучатися до професійних тонкощів обраного фаху?

Є зауваження і до статті 30, в якій ідеться про структурні підрозділи вищого навчального закладу. Серед визначень кафедр, відділень, факультетів, філій упущено важливе поняття — випускова кафедра, яка існує у кожному вузі при певному відділенні. Наприклад,

в Інституті журналістики такими є кафедри телебачення і радіомовлення, пресової журналістики, організації масово-інформаційної діяльності, видавничої справи та редагування, теорії масової комунікації тощо.

Насамкінець, стаття 50 щодо прав педагогічних та науково-педагогічних працівників надто декларативна, загальна. Прикро, але нічого тут не сказано про їхнє пенсійне забезпечення.

Тетяна ПРИСТУПЕНКО, перший заступник директора Інституту журналістики Київського державного національного університету ім. Т. Г. Шевченка.

У них аврали вже позаду

РЕПОРТАЖ

Чи готові навчальні заклади і педколективи до роботи з першого вересня? Щоб з'ясувати це, працівники Головного управління освіти і науки Київської міської держадміністрації і представники ЗМІ побували у загальноосвітніх школах столиці.

«Шкільний базар» на Хрещатику

Ми на порозі одного з найвідоміших київських навчальних закладів — ліцею №100 «Поділ», чий «родовід» бере початок з 1800 року. Директор Наталія Шевчук, її заступник Наталія Колесник з гордістю говорять про заклад та його педколектив. І це можна зрозуміти. Адже за кращими випускниками «полюють» представники провідних вузів Києва вже з травня. Віриться, що вчитися тут дітям (а їх понад 1300) у радість, бо створено всі умови для успішного навчання. Чого варті лишень з художнім смаком обладнані класи і кабінети, побутові кімнати, бібліотека з 40-тисячним фондом книг! Тут діє понад 30 гуртків! А хор ліцеїстів своїм співом нещодавно зачарував голландців. У ліцеї завершився ремонт, і основні роботи ведуться в підвалі, де будівельники готують нові приміщення для гуртківців.

У середній загальноосвітній школі №43 Солом'янського району саме тривала завершальна стадія її реконструкції. Шістнадцять років тому в ній у дві зміни навчалося понад 1600 учнів, нині — майже удвічі менше. Колишня школа-велетень показова тим, що тут десятий рік діє учнівське самоврядування «Вертикаль», а 95 відсотків її випускників продовжують навчання у се-

редніх спеціальних та вищих навчальних закладах.

Спеціалізована дитячо-юнацька школа олімпійського резерву №6, що розташована в мальовничому куточку Нивок, готує тих, хто невдовзі представлятиме Україну на європейських і світових юніорських легкоатлетичних змаганнях. А приклад є з кого брати: за 30 років її існування підготовлено чимало чемпіонів і призерів з багатьох видів спорту. Головна турбота нині — до 14 жовтня завершити за сприяння керівників міста і району реконструкцію базового стадіону «Піонер».

Ми побували і в санаторних школах-інтернатах №21 та №25, де вчаться дітки з розладом нервової системи і затримкою психічного розвитку, в загальноосвітній школі I—III ступенів №104, розташованих у курортній Пушчі-Водиці. І всюди приємно вражали чистота, порядок і затишок і в класах, і в допоміжних приміщеннях, оснащеність лікувально-оздоровчих кабінетів, розкішні квітники на шкільних подвір'ях.

По закінченні знайомства з навчальними закладами у шойно збудований школі-красуні №104, де є свої зимовий сад, басейн, єдине в Києві дитяче бейсбольне поле й інші небачені для багатьох дива, відбулася підсумкова прес-конференція. На ній йшлося не тільки про те, що побачили журналісти, а й про болючі проблеми освіти.

Володимир ПІДВИСОЦЬКИЙ. Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

БАТЬКІВСЬКІ ЗБОРИ

Кредитування навчання

Хто має право на отримання кредиту для здобуття вищої освіти, який є порядок?

І. РАДІОНОВ.

Донецьк.

16 червня 2003 року Кабінет Міністрів України затвердив «Порядок надання цільових пільгових державних кредитів для здобуття вищої освіти», яким передбачено, що кредит для здобуття вищої освіти Україною віком до 28 років, які успішно склали вступні іспити або навчаються на будь-якому курсі у вищому навчальному закладі незалежно від того, державний він чи приватний.

Для отримання кредиту треба звернутися до управління освіти обласної держадміністрації, яке видає направлення на навчання. Якщо абітурієнта зараховують до студентських лав, укладається угода на надання кредиту. У разі, якщо студент є наповнолітнім, то угода укладається

його батьками. Після досягнення повноліття він переукладає угоду на себе.

Через рік після закінчення закладу починається виплата кредиту, який треба повертати протягом 15 років із сплатою трьох відсотків річних. Якщо людина після закінчення вищого навчального закладу відпрацює п'ять років за фахом у державній установі в селі, то кредит та відсотки вона не повертає.

Якщо студента відраховано з вузу, то кредит повертається починаючи з третього місяця після відрахування у тій сумі, яка була використана за період навчання.

Що стосується пільг, то перевага віддається дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, інвалідів першої та другої груп, із малозабезпечених та багатодітних сімей, але тільки в разі надання кредиту.

Збори провела Світлана ВОРОНІНА.

ФОТОЕТЮД

Незабаром до школи

Не забути, що було...

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Складним для сьогоднішнього вчителя залишається питання навчання учнів історії України. Тут вочевидь ревізійністьська позиція, прагнення авторів підручника видати бажане за дійсне.

У цьому випадку визначальною має бути позиція вчителя, який не має права дезінформувати учня, нав'язуючи йому оманливе уявлення про минуле.

«Історик має радити і сумувати зі своїм народом, він не повинен, керований пристрастю, перекручувати факти, перебільшувати щастя чи зменшувати у своєму викладі лихо; він має бу-

ти насамперед правдивим: передаючи все неприємне й ганебне в історії свого народу з сумом, а про те, що приносить честь, про перемоги говорити з радістю й ентузіазмом...»

Так вважав творець історії Держави Російської М. Карамзін.

Особливо грішить неточностями, а то й перекрученнями сучасна історія, зокрема Великої Вітчизняної війни. Тому поки є можливість, треба використати свідчення ветеранів цієї битви, частіше надавати їм слово. Сьогодні впевнено можна сказати, що ми зовсім не обгрунтовано, бездум-

но відмовилися від трудового виховання.

Думаючи про майбутнє, не варто влаштовувати гонитву на піонерію, організовувати добровільних засадах, яка особливо чутлива до добра, дружби, колективізму, взаємодопомоги.

Мені часто згадується воєнне лихоліття, коли з травня працювали в колгоспах, а першого листопада починали навчання. 1944 року, прийшовши до школи, ми були приємно здивовані — класи відремонтовані, теплі, а в деяких стояли нові парти. Ото якби таке ставлення до школи взяти за еталон і в наш, також важкий, час.

Ведучи мову про реформування освіти, хоті-

лося б ще раз нагадати про ефективність радянської системи, яка піднесла на один з найвищих рівнів науку, наукоємне виробництво, науково-технічний прогрес, що перетворили нашу велику країну на наддержаву. Головне в реформуванні — не забути, що було цінного.

Йдучи в ногу з технічним прогресом, треба все-таки згадати про те, що нам потрібна мисляча молодь, а не безликий додаток комп'ютеризації з бацилою комп'ютероманії. А це означає, що в школах має бути налагоджено навчання комп'ютерній справі як реальна потреба сьогодення, не більше того.

А. ПОМОРЦЕВ. Феодосія.

Визнання плюс комп'ютер

Новий сучасний комп'ютер отримав у подарунок від ВАТ «Кіровоградобленерго» восьмикласник Кіровоградського природничо-математичного коледжу Олександр Дмуховський.

Нещодавно наукова робота з багатообіцяальною назвою «Альтернативні екологічно чисті джерела енергії і їх застосування на Землі та в космосі», присвячена дослідженню технологічних та екологічних аспектів енергозбереження, була визнана кращою на Всеукраїнському конкурсі школярів.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

ЛИПКІ РУКИ

Ціна студентства

В обласному центрі Волині завершився судовий процес над доцентом одного з провідних волинських вузів, яка не безкоштовно приймала іспити в студентів-заочників. Пані викладачку засуджено до п'яти років позбавлення волі з конфіскацією майна і позбавленням права три роки обіймати посади, пов'язані з викладацькою діяльністю.

А через кілька днів після завершення цього процесу прокуратура Луцька порушила кримінальну справу за фактом отримання хабарів директором одного з навчальних закладів обласного центру. У 500 доларів США оцінив пан директор своє сприяння абітурієнтам під час вступу і тільки двічі собі здравив: з однієї громадянки за вступ її дочки витребував 300 умовних одиниць, а з іншого тата зміг стягнути лише 500 гривень за студентство сина. Загальна сума «накошеної» директором «зелені» — 5300 доларів і 500 гривень.

Наталка МУРАХЕВИЧ. Луцьк.

Чи вчитимуться діти?

ЩОДЕННИК

В Одеському облуправлінні освіти б'ють на сполох: в селі Шевченкове Кілійського району порушують права дітей на навчання. Торік школу не відвідували 44 хлопчики й дівчинки, в новому навчальному році історія, схоже, повториться. Дітей через свої релігійні переконання не пускають до школи їхні батьки. «Ми самі, — твердять

повноцінних знань вони, звичайно, не отримують.

Формально батьків, які порушують права дітей на здобуття освіти, можна було б позбавляти батьківських прав. Та це не вихід із ситуації.

Георгій ВОРОТНЮК.

Ведучий рубрики Іван ІЛІЯШ. Тел. (044) 454-88-52.

ОГОЛОШЕННЯ

**РЕГІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ
ЦЕНТР З ПИТАНЬ БАНКРУТСТВА**
ДОГОВІР З МІНІСТЕРСТВОМ ЕКОНОМІКИ ТА З ПИТАНЬ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ВІД 24.05.01. ЗА №14

ДО УВАГИ АРБІТРАЖНИХ КЕРУЮЧИХ!
**Зупиняється дія ліцензій Арбітражних керуючих,
які проходили навчання до січня 2001 року.**
Запрошуємо всіх арбитражних керуючих на навчання.
9 вересня та 30 вересня 2003р.

**Після закінчення курсу, Ви отримаєте нове
свідоцтво, на основі якого отримується
ліцензія на право здійснення діяльності
арбітражного керуючого**

Адреса центру: 03113, м. Київ, пр. Перемоги, 57, 10 поверх
(044) 495-21-18, 495-21-19, 495-21-20.
e-mail: arbiter@ukr.net   http: www.arbiter.kiev.ua

**Філія ДГУ Агентства з питань банкрутства в Чернігівській області
та ліквідатор ЗАТ «Менський комбикормовий завод»**
повідомляють про проведення публічних торгів (аукціону) з продажу ці-
лісного майнового комплексу підприємства-банкрута, який знаходиться за
адресою: Чернігівська обл., м. Мена, вул. Леніна, 134. До складу цілісного
майнового комплексу входять будівлі, споруди, обладнання на загальну су-
му 902 040 грн. в т. ч. ПДВ.
Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни продажу та реєс-
траційний збір для реєстрації учасників аукціону в розмірі 17 грн. перера-
ховуються на рахунок Філії ДГУ Агентства з питань банкрутства в Чернігів-
ській області; р/р 260044492 ЧОД АПБ «Аваль», МФО 353348, код ЄД-
РПОУ 26334916. Заяви на участь в публічних торгах (аукціоні) приймають-
ся не пізніше, ніж за три дні до дати проведення аукціону за адресою:
14000, м. Чернігів, вул. Мстиславська, 9 з 9.00 до 18.00 (крім вихідних).
Публічні торги (аукціон) відбудуться 29 вересня 2003 року об 11.00 за
адресою: 14000, м. Чернігів, вул. Мстиславська, 9.
Додаткову інформацію про об'єкт продажу можна отримати за телефо-
нами: м. Чернігів — (04622) 7-98-93, 7-99-10 або м. Мена (04644) 2-10-37.

«ООО Альфа-Трейдинг»
объявляет о ликвидации Дочернего Предприятия
«Агропродэкспорт», код ОКПО 31108132. Претензии
принимаются в течение 1-го месяца.

Ліквідатор БАТ «Мало-Кохнівський гранітний кар'єр»,
що знаходиться за адресою: 39600, м. Кременчук, вул. Ярмар-
кова, 15 повідомляє, що оголошується конкурс на продаж майна
банкрута.
Склад майна: Побутове приміщення гірничного цеху, блок —
кімната (5шт.), вбиральні (3 шт.), побутове приміщення ДСЦ, куз-
ня та ремонтна майстерня, будівля контрольно-пропускна, будів-
ля автогазової, контора тимчасового будівництва, будівля кисне-
вої, будівля архіву, автошляхи, садовий будиночок, блок — кімна-
та (гараж), залізобетонні бліндажі (4 шт.), відстійник залізобетон-
ний, корпус первинного дроблення, корпус вторинного дроблен-
ня, корпус сортування, лінії електропостачання, корпус промивки,
лінія первинного дроблення, навантажувальна естакада, дільниці
навантажування, шляхопровід, відкрита платформа, площадки бе-
тонні, залізнична колія, сходи металеві, прожекторна щогла 15м,
яма вигрібна, каналізація, теплотраса, електронні ваги (2 шт.),
гучномовний зв'язок, автомобіль Газ-24 «Волга», холодильна ша-
фа МХ 1-2, оргтехніка, права вимоги до боржників.
Умови продажу:
1. Договір з покупцем укладається на продаж всього майна
банкрута та прав вимог, що належить останньому.
2. Повний розрахунок за придбане майно, здійснюється покупцем
протягом 30 днів з моменту укладення договору купівлі продажу.
3. Заяви на придбання майна банкрута приймаються за ад-
ресю: 39600, м. Кременчук, вул. Ярмаркова, 15, БАТ «Мало-Кохнів-
ський гранітний кар'єр» тел. (05366) 24-302.
4. Конкурс відбудеться через 14 днів з моменту опублікування
оголошення.
5. Переможцем стане той покупець, що запропонував найвищу
ціну за об'єкт продажу.
6. Результати продажу оформляються протоколом, який є під-
ставою для укладення договору купівлі-продажу між покупцем та
банкрутом.

**Господарський суд Автонов-
ної Республіки Крим (95000, м.
Сімферополь, вул. К. Маркса,
18) ухвалою від 19.08.2003 ро-
ку порушив справу № 2-
11/11933 про банкрутство сіль-
ськогосподарського виробни-
чого кооперативу «Червоний
Крим» (адрес: 96343, АР Крим,
Первомайський р-н, с. Войко-
во, вул. Мічуріна, 1), р/р
26004516148650 в КРФ АКБ
«Укрсоцбанк», МФО 324010,
ЄДРПОУ 30889323).**
Розпорядником майна
призначено арбітражного ке-
руючого Головачова Володи-
мира Даниловича (ліцензія АА
№ 485251 від 27.03.2003 р.),
97012, АР Крим, Красногвар-
дійський р-н, с. Петрівка, кв-л
ім. Єгудіна, 38/14).

**Заяви кредиторів та можли-
вих інвесторів приймаються
протягом одного місяця з дня
опублікування оголошення.**

**ТзОВ «Сокол» код ЄД-
РПОУ — 20835280 м. Львів,
вул. Пулюя, 3/23, згідно
протоколу № 1 загальних
зборів ТзОВ «Сокол» від
14.08.2003 р. повідомляє
про свою ліквідацію.**

**Господарський суд м. Києва
Постановою від 04.08.2003 р.
по справі № 23/322 визнав То-
вариства з обмеженою відпові-
дальністю «Алкатекс-Груп»
(юридична адреса: м. Київ, вул.
Саперно-Слобська, 25, фактич-
на адреса: м. Київ, вул. П. Мир-
ного, 11/98, код ЄДРПОУ
30186995, р/р 26001656 в АБ
«Укргазбанк» м. Києва, МФО
320478) банкрутом та відкрив
ліквідаційну процедуру.**
Ліквідатором призначено ар-
бітражного керуючого Чебанен-
ко Сергія Павловича (ліцензія
серії АА № 047615 від
10.07.2001 р.).
Претензії приймаються за ад-
ресю: 01025, Київ-25, а/с-177.

**Закрите
акціонерне товариство
«Англо- українська
інвестиційна компанія»**
повідомляє, що загальними
зборами акціонерів прийнято
рішення про ліквідацію філії —
закритого взаємного фонду
«Промислові інвестиції — 2», у
зв'язку з витіканням заявленого
терміну його діяльності.
Претензії кредиторів зазначе-
ного фонду приймаються протя-
гом двох тижнів з моменту цієї
публікації в письмовій формі за
адресою: 69600, м. Запоріжжя,
пл. Пушкіна, 4, ЗАТ «Англо-укра-
їнська інвестиційна компанія».

Ліквідаційна комісія

**Ухвалою Господарського суду Запорізької області (69001, м. За-
поріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 24 липня 2003 р. порушено провад-
ження у справі № 20/58 про банкрутство ТОВ «Классік» (69035, м.
Запоріжжя, вул. 40 років Радянської України, 63/49, код ЄДРПОУ
31346077, п/р 26008354266001 в Запорізькому РУ ПриватБанку,
МФО 313399).**
Розпорядником майна призначено Войтановича Олександра Йо-
сиповича (ліцензія АА № 419248 від 29.10.02), який мешкає за ад-
ресом: м. Запоріжжя, вул. Жукова, буд. 14, кв. 168.
Претензії та заяви кредиторів приймаються в тридцятиденний
термін з дня опублікування оголошення.

**Господарський суд Харківської обл. (Держпром, 8-й під., пл. Сво-
боди, 5, м. Харків, 61022) постановою від 30.07.2003 р. по справі №
Б-25/57-02 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідаль-
ністю «Кипарис», зареєстроване Харківським міськвиконкомом
28.07.95 р. реєстраційна справа № 04059243Ю0025453 (ЄДРПОУ
23467232, поточний рахунок 26000700241101 в другій філії КФС «Ек-
спобанк», м. Харків, МФО 351964) та відкрив ліквідаційну процедуру.
Ліквідатор Чекштуріна Т. М. (ліц. № 249728 від 19.10.2001 р.)
61000, м. Харків, пр. Леніна, 29-А, кв. 5.**

Продається база мінеральних добрив
сmt. Клавдієво Київської області вартістю 622 тис.
грн. (складські приміщення, під'їзdnі шляхи, комуні-
кації).
Адреса власника: Київська область, сmt. Боро-
дянка, вул. Індустріальна, 3, тел/факс: код 277,
ном. 5-26-53.

**Господарським судом Полтавської області (36000, м. Полта-
ва, вул. Зигіна, 1) порушено справу № 10/207 про банкрутство
СТОВ «Нове», ідентифікаційний код 03770520 (37120, Полтав-
ська область, с. Мокиївка, п/р 26008500021 в АБ «Полтава-
банк», МФО 331489).**
Розпорядник майна — Кірічевський Володимир Якович (лі-
цензія № АА 047895 від 11.10.01 року).
Претензії кредиторів та можливі заяви санаторів приймають-
ся протягом місяця з дня опублікування оголошення.

**Постановою Господарського суду Полтавської об-
ласті (м. Потава, вул. Зигіна, 1) по справі № 8/78 від
19.08.2003 р. БАТ «Полтаваекскавація» (код
05385370, м. Комсомольськ, вул. Будівельників, 66,
р/р № 26005498 АКБ «МТ-банк», МФО 331304) визна-
но банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Лік-
відатор — Чорнокондратенко І. П. т. (0536) 77-67-88.**

**Господарським судом м. Києва 01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницько-
го, 44-В за позовом Державної податкової інспекції у Печерському ра-
йоні м. Києва винесені такі постанови про визнання підприємств бан-
крутами та відкриття ліквідаційної процедури:**
1) Товариство з обмеженою відповідальністю міжнародна компанія
«ГУАН ЛЯНЬ», ідентифікаційний код 21660901, 01103, м. Київ, Залізнич-
не шосе, 47, р/р № 26008301000135/980 в АКБ «Трансбанк», м. Київ,
МФО 300089, р/р № 26003301240849/840/980 ф-ї «Київського міського
відділення Промінвестбанку», МФО 322250, справа № 24/409-6.
2) Закрите акціонерне товариство «ЛІНК-КІІВ», ідентифікаційний код
20056238, 01014, м. Київ, вул. Інститутська, 25, р/р №
260011204/840/810/980 в АПБ «АВАЛЬ», МФО 300335, справа №
24/408-6.
3) Приватне підприємство «Грінтек», ідентифікаційний код 31243289.
01010, м. Київ, вул. Січневого повстання, 21/11, р/р №
2600700920001/980 в Першій Київській ф-ї БАТ АБ «Укргазбанк», МФО
300294, справа № 24/411-6.
4) Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія «Торгінвест»,
ідентифікаційний код 25194135, 01230, м. Київ, вул. Димитрова, 5, р/р
№ 26003300000059 в КМФ АКБ «Укрсоцбанк», МФО 322012, справа №
24/412-6.
Ліквідатором підприємств-банкрутів по справах № 24/409-6, №
24/408-6, № 24/411-6, № 24/412-6, призначений арбітражний керуючий
Крикун Віктор Борисович, ліцензія № 047767 від 02.10.01 р., контактний
телефон 234-47-55, 237-82-84.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ПРОДОВЖУЄ НАБІР НА 2003 - 2004 РІК
на денну, заочну та екстернатну форми навчання на базі повної середньої та вищої освіти
по переводу і поновленню з інших вузів
за спеціальностями:

МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ:

- менеджер-економіст;
- менеджер шоу-бізнесу;
- менеджер міжнародного туризму, перекладач;
- менеджер по зв'язках з громадськістю (Public relations), іміджмейкер;
- менеджер модельного бізнесу;
- менеджер готельно-ресторанного бізнесу;
- менеджер комп'ютерних технологій.

ПЕРУКАРСЬКЕ МИСТЕЦТВО І ДЕКОРАТИВНА КОСМЕТИКА:

- модельєр-перукар;
- стиліст-візажист;
- косметолог.

ДИЗАЙН:

- художник-дизайнер (літер'єру, одягу, аудіовізуальних систем).

ФАКУЛЬТЕТ ОФІС-МЕНЕДЖЕРІВ:

- офіс-менеджер;
- референт-перекладач;
- менеджер служби зайнятості;
- менеджер з інформаційного моніторингу;
- офіс-менеджер документальних комунікацій;
- офіс-менеджер з прикладних технологій діловодства;

КНИГОЗНАВСТВО, БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО І БІБЛІОГРАФІЯ:

- книгознавець-менеджер видавничої діяльності;
- бібліограф-менеджер міжнародної інформації;
- бібліографознавець, інформаційний менеджер;
- бібліотекознавець, менеджер бібліотечно-інформаційних систем і технологій.

МУЗЕЙНА СПРАВА І ОХОРОНА ПАМ'ЯТОК ІСТОРІЇ І КУЛЬТУРИ:

- історик-музеєзнавець, експерт з культурних цінностей для митної служби України.

КІНО-, ТЕЛЕМИСТЕЦТВО:

- телеоператор;
- звукорежисер;
- режисер телебачення;
- актор та ведучий телерадіограм;
- фотохудожник-рекламіст.

ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО ТА ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ:

- документознавець-менеджер органів державної влади і управління;
- документознавець-архівіст.

ОБАЛІК І АУДИТ:

- бухгалтер-економіст.

ХОРЕОГРАФІЯ:

- балетмейстер народної, балетної, класичної, сучасної, спортивної хореографії, викладач, артист.

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО:

- режисер естради та масових свят;
- режисер драматичного театру, актор.

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО:

- диригент академічного (народного) хору, артист хору, артист-вокаліст (виконавець народних і естрадних пісень), диригент оркестру (народного, естрадного, духового, камерного, джазового, камерал-бандуристів), викладач;
- керівник (артист) фольклорного ансамблю;
- фольклорист-музикознавець;
- бандурист-співак (кобзар);

КУЛЬТУРОЛОГІЯ:

- культуролог, викладач теорії та історії культури, перекладач;
- менеджер культури, педагог-освітолог;
- культуролог, менеджер міжнародного культурного співробітництва, перекладач.

СОЦІОЛОГІЯ:

- соціолог.

ПРАВознаВСТВО:

- юрист.

ПРИЙМАЛЬНА КОМІСІЯ ПРАЦЮЄ ЦІЛОДОБОВО!
Тел.: (044) 295-43-86, 295-85-27, 295-44-03.
www.knuikim.edu.ua

ОСОБИ, ЯКІ МАЮТЬ СТУПІНЬ "МОЛОДШИЙ СПЕЦІАЛІСТ", "БАКАЛАВР" ЗАРАХОВУЮТЬСЯ НА СТАРІШІ КУРСИ.
Університет акредитовано за найвищим IV рівнем (Ліцензія: серія АА №235037 від 30.10.2002р.) Міністерством освіти і науки України.
Університет здійснює військову підготовку, іногороднім студентам надається гуртожиток.

УНІВЕРСИТЕТ ГАРАНТУЄ ЯКІСНЕ НАВЧАННЯ, СУЧАСНИЙ СЕРВІС, НЕЗАБУТНІ СТУДЕНТСЬКІ РОКИ ТА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ!

Дирекція ЗАТ СК «Аура»
повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів ЗАТ СК «Аура», які відбудуться 14.10.2003 р. о 12.00 за адресою: м. Дніпро-петровськ, вул. О. Гончара, 16, к. 306.
Порядок денний:
1. Звіт Директора про результати роботи у 2002 році.
2. Звіт голови ревізійної комісії про резуль-
тати роботи у 2002 році.
3. Затвердження річного звіту та балансу за 2002 рік.
4. Затвердження порядку розподілу при-
бутку за результатами фінансово-господар-
чої діяльності ЗАТ СК «Аура» за 2002 рік.
5. Про внесення змін до установчих доку-
ментів товариства.
6. Про відкликання члена Спостережної ра-
ди товариства та обрання нового члена Спос-
тережної ради.
7. Про відкриття представництва ЗАТ СК
«Аура» в м. Нікополь, та затвердження Поло-
ження про представництва.
8. Визначення основних напрямків діяль-
ності акціонерного товариства на 2003-2004 р.
Дирекція

**Господарським судом Херсонської області
(вул. Горького, 18, м. Херсон, 73008) Поста-
новою від 18 липня 2003 року у справі №
5/97-Б визнано банкрутом Сільськогосподар-
ське товариство з обмеженою відповідальніс-
тю «Партизан» (код ЄДРПОУ 00856534, юри-
дична аدرس: Херсонська область, сmt. Пар-
тизан, п/вул. Мирний, 5) і відкрито ліквідацій-
ну процедуру.**
Ліквідатором призначено арбітражного ке-
руючого Яковенко Артема Валентиновича (лі-
цензія АА № 140407 від 16.05.02 р., адреса:
а/с 2, м. Херсон, 73022, тел./факс 240002).

Мільйон для здоров'я немовлят

1863 р.

1941 р.

1944 р.

1956 р.

1979 р.

1988 р.

Європейський майстер
глядацького кіно

Козацький годинник

Голос України

Відкрито блок пологового відділення Богунського територіального медичного об'єднання Житомира. На базі лікарні діє обласний акушерський центр, який прийматиме до 30 відсотків усіх породіль в області. А що було три роки тому?

— Коли ми тоді відвідали пологове відділення, то одразу прийняли рішення закрити його, бо воно нагадувало казарму для військовополонених, — нагадав голова облдержадміністрації Микола Рудченко. — Попередні керівники міста й копійки не вклали у його ремонт. За рік з лишком, відколи міським головою обраний

Георгій Буравков, ми відчули великі зміни. Спільними зусиллями міської та обласної влади на ремонт пологового будинку виділено понад мільйон гривень. Тепер усе, як належить. Створено резервний блок, адже кожен два-три місяці основний треба закривати для дезінфекції. У затишних

двомісних палатах сучасні меблі житомирського виробництва. Після ремонту все сяє. Діє сімейний пологовий зал, де породілля в найскладніші для себе хвилини може відчуті підтримку майбутнього батька немовляти чи навіть свекрухи.

Олексій КАВУН.
Житомир.

КАЛЕНДАР

Минуло 78 років режисеру
Петрові Тодоровському

Петро Юхимович, уродженець Бобринця Кіровоградської області, а через роки — режисер вітчизняної кіностудії, Одеської. Наша цікавість до земляка підігрівается також усі роки, протягом яких він творить у Росії. У таких випадках заведено журитися, мовляв, поїхав, а міг би бути й тут. Але те, що П. Тодоровський повною мірою реалізувався саме там, скоріше правило, ніж виняток. І правило вельми прикре.

Петро Тодоровський устиг якось нереально багато. Він влазив у різні життєві ролі. І, підійшовши до 80 років, 2001-го несподівано зняв кінострічку із задекларованою юнацькою назвою «Життя забавами сповнене». І того самого року приголомшив культурну громадськість спільною роботою з музикантом-хуліганом Гариком Сукачевим. Річ у тім, що музику до картини Сукачова «Свято» написав саме П. Тодоровський.

Можливо, звичка багато встигати — це такий собі маргінальний рефлекс, притаманний людям, які пройшли війну. Це відповідь на екстремальні ситуації, пам'ять про які залишається на все життя. Пройшовши фронтовими шляхами до Ельби, після війни Петро Юхимович став оператором. Це його камера фіксувала «Весну на Зарічній вулиці», «Два Федори», «Спрагу». А ще він знімався у кіно («Був місяць травень»), писав і виконував пісні до фільмів, нерідко — до власних (пригадайте хоча б «Містечко провінційне» з «Военно-польового роману»).

Шкодувати про те, що Петро Юхимович самовиражається не на землі своїх пращурів, дає ще один, мабуть, найголовніший, привід. Петро Тодоровський — геній глядацького кіно. Нині можна кидатися такими словами цілком свідомо. Оскільки, хоч як це прикро, час таких фільмів уже минув. І коли нам кажуть, що в Росії і тепер роблять глядацьке кіно, то в більшості випадків не зовсім розуміють, що це таке.

Бо вже ніхто не створює «Міський романс», «Кохану жінку механіка Гаврилова», згаданий вище «Военно-польовий роман», «Інтердівчинку», «Анкор, іще анкор!»... Такі картини, що підкуповують душу пронизливим мелодраmatизмом, легкістю навіпіл з трагізмом, іронією, чудовим знанням людей і життя. Фільми ці цитують після першого перегляду, і згодом вони не набридають протягом багатьох років. Ось що таке — глядацьке кіно.

1984 року П. Тодоровський став номінантом американського «Оскара». Він був, до речі, на той час заслуженим діячем мистецтв Української РСР випічки ще 1967 року. Це вже після 1984-го йому дали народного і держпремію... Те, що «Оскара» режисер не отримав, не сприймається як поразка. Оскільки Тодоровський — майстер європейського екрана. І фільми його, мабуть, психологічно і ментально складні для заокеанських кіноакадеміків. Але зрозумілі всім нам, хто сприймає кіно не як індустрію, конвеєр, а як мистецтво жити, творити, дивувати.

Ольга КРАСОВСЬКА.

ФОТОФАКТ

На оболонському пляжі «Наталка» вихідними відбувся І Київський фестиваль піскової скульптури. Акція має не комерційний характер — це творчий конкурс, в якому взяли участь майже 20 молодих професіоналів — скульпторів, дизайнерів, архітекторів, художників. Такі фестивалі вельми популярні в усьому світі і щороку відбуваються в Німеччині, Росії, Бельгії, США, Данії, Китаї та інших країнах.

На знімку: переможець фестивалю автор проекту «Кроки» київський скульптор студент п'ятого курсу Академії мистецтв Назар Білик та його робота.

Фото Олексія ШИБАНОВА (Україноформ).

Наказом Міністра промислової політики
України № 307 від 17.07.03 р.

Державні підприємства:

- ДП «ЛОРТА-ТНВ» код 23885679
Зареєстроване Залізничною районною адміністрацією виконавчого комітету Львівської міської Ради народних депутатів № 23885679 від 20.02.96 р.
  - ДП «Джерела струму» код 22362821
Зареєстроване департаментом економічної політики та ресурсів Львівської міської Ради № 60-3 від 09.09.96 р.
  - ДП «ЛОРТА-ТРАНС» код 30162712
Зареєстроване департаментом економічної політики та ресурсів Львівської міської Ради № 13729 від 24.09.98 р.
  - ДП «Будівельно-ремонтний комплекс «ЛОРТА» код 31443151
Зареєстроване департаментом економічної політики та ресурсів Львівської міської Ради № 712-3 від 26.04.2001 р.
- реорганізовані шляхом приєднання їх до Львівського державного заводу «ЛОРТА», як структурних підрозділів.
ДП «ЛДЗ «ЛОРТА» — правонаступник реорганізованих підприємств.
Петензії приймаються протягом двох місяців телефонами: (0322) 62-35-29, 62-63-37, 62-37-81.

Господарський суд Харківської області (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) постановою від 02.07.03 р. у справі № Б-25/20-03 визнав банкрутом ПП «Авто Трейд Юніон» (код ЄДРПОУ 30751759, 61085, м. Харків, вул. Академіка Проскури, 5) та відкрив ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено Оробінського С. П. (ліцензія АА № 047959).

Господрським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) постановою від 12 серпня 2003 року по справі № 15/95 Б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Журавушка» у порядку ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника чи визнання його банкрутом» № 784-XIV від 30 червня 1999 року (84301, м. Краматорськ Донецької обл., вул. Паркова, б. 41, р/р 26004980482 у Краматорській філії «Укрсоцбанк», МФО 334486, ЗКПО 23111699).
Відкрито процедуру ліквідації. Ліквідатором призначено Філонова М. О. (ліцензія № 419217, адреса: 84301, вул. Соціалістична, б. 51, к. 62, тел. (06264) 7-10-12).

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) ухвалою від 18.08.03 р. порушив справу № Б 31/13503 (вх. 9000/2-81) про банкрутство Балаклійського міжгосподарського комбикормового заводу (64230, Харківська обл., Балаклійський р-н, с. Савинці, код 00686835, р/р 26002301750034 у філ. АКБ «Національний кредит», м. Балаклія, МФО 350705).
Розпорядник майна Назирова В. П. (ліц. АА № 249730 від 19.10.01 р., м. Харків, вул. Полтавський шлях, 22, ХТБ).

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311156.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року. Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62. ✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Г А З Е Т А В Е Р Х О В Н О Ї Р А Д И У К Р А Ї Н И

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Анатолій ГОРЛОВ, Іван ІЛЛЯШ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописи не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

© Платні матеріали.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна